

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 2 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN
Szépirodalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI., Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 706.

Tisztelettel felkérjük vidéki előfizetőinket, hogy az illető postahivataloknál az előfizetés megújítása iránt sziveskedjenek lehetőleg gyorsan intézkedni, hogy a lap küldése fönnakadást ne szenvedjen.

A parlament egzámeneje.

Budapest, július 5.

Ha bizonyítványt kellene kiállítani az oszlófélben lévő parlament számára, a legkegyelmesebb szívű professzor is zavarba jönne. Melyik az a munka, melyiken törvényhozói érettségét megmutatta? Hol az a törvény, mely azt bizonyítja, hogy érdemes az ország hálájára? Hol az az égetők körül való kérdés, melyet szerencsésen megoldott? Hiába keresné a kegyelmes szívű professzor, mert nem találná. Ez a parlament csak mimelte a dolgot, összeráncolta a homlokát, a papírmasszába eresztette fejét, de a pad alatt galacsinokkal játszott.

És hogy ezt nem olyan tanár mondja, „kinek pickje van reám“, tisztelettel kérdezzük bármelyik képviselőtől, ha a kerületébe menne, vajjon mit mondhatna választóinak? A választási kampány alatt tett ígéretek közül vajjon hány valósult meg? Emlékezzenek csak vissza a tizenhat hónap előtti időkre. Valósággal lázba hozták a népet azzal az egyetlen mondattal, hogy a nemzeti kormány uralomra jutott. Mi mindent

fognak ők művelni ilyen kormány vezetése alatt? szinte el sem lehet szűrke szavakkal mondani. Hanem annyit mégis elmondottak, hogy a régi rendszer romokban hever; egy új Magyarország fog felépülni, egy új, mely szebb, jobb, mint a régi; amelyikben magyar lesz az ur, és ahol nem fog parancsolni az osztrák. Merik-e mondani az urak, hogy ebben az irányban tettek egyetlen lépést is? Merik-e állítani, hogy a mostani Magyarország nem szakasztott olyan, mint a legridegebb Hatvanhét által kormányozott Magyarország?

Mondják hát választóik szemébe, mi változott meg alkotmányunkban, jogunkban, intézményeinkben — mi változott meg azóta, mióta a kerületek többségét nem a gunyolt mamelukok, hanem a hajlithatatlan gerincű kuruczok képviselik? Szóljanak az isten szerelméért! Ujonczot a közös hadsereg számára nem szavaztak meg? Bizony, megszavazták. A közös költségeket két kézzel nem-e adták oda? Bizony, megselekedték ezt is. Tettek-e az önálló vámterület érdekében csak egy elvi deklarációt is? Nem tettek; hanem tettek olyant, mely a közösséget még 1917-en tul is föntartja. S a sok apró gravamen, tüszurás, sérelem, mely nemzeti önérzetünket az elmúlt esztendőben oly menyiségben érte, mint talán még soha — ezekkel hogy fognak elbánni beszámolóikban? Mit fognak vá-

laszolni annak a paraszti észszel gondolkodó választó polgárnak, ki azt találná kérdezni: hát a magyar nemzeti érzés megnyilatkozását még most is üldözik a közös hadseregben? — vagy: miért van kevesebbet most a magyar király Magyarországon, mint akár Khuen-Héderváry alatt? — avagy: hogy van az, hogy a magyar képviselőházban nem magyarul, hanem egy idegen nyelven beszélnek? — s végül, a nemzet iránt való hűség nem ér-e föl a fölséges királyunk iránt való hűséggel?

Ah, ne kutassuk, mit fognak ezekre a kérdésre válaszolni. A rossz diák mindenre felel. Fájt a feje, keresztelő volt odahaza, elvesztette a könyvét: ezért nem tanulhatta meg a lecckét; s ezek excuserök hajszálnival sem különbözőnek azoktól a bölcseségektől, hogy Rómát sem építették egy nap alatt; aki lassan jár, tovább ér; az élet olyan, mint a lánczid; aki sokat markol, keveset fog. Még abban is hasonlít a két genre egymáshoz, hogy förtelmesen ócska mind a kettő. Nem kisebb antikurucz, mint Fejérváry Géza, amikor egyszer nagyon szorongatták a nemzeti mesgye felé, azt mondotta, hogy csak lassan, lassan, lassan lehet erre az utra rálépni. A mostani képviselőház tehát nemcsak abban követi a régi többség erkölcsseit, hogy az átkos Bécsnek a normális huson-kenyéren kívül ananászszal is szolgál, hanem be-magolja még a terminus technikusaít is.

Akinek nincs szive.

Irta: Simon Vilmos.

(Ullányomlás filoz.)

Az „Admiral Nelson“ utasai szótlanul álltak a különböző fedélzeteken és szinte megrettenve csodálták a természeti tünemény nagyszerűségét, mert éppen naplemente volt és a sinai hegyek kopár lejtői égni látszottak a bibor fényben, melylyel a lemenő nap utolsó sugarai lángtengerré változtatták a sziklás partot, az égboltozatot s a szuezi öböl örökön háborgó sötétkék vizét. A láthatár tenger felőli részén, a szagatott felhőrések, mind megannyi kráterként lövelték a lángsugarakat és tüztengerré változtatták az égboltozatot.

Mrs. Harcourt, mint rendszeren, most is érzéktelen maradt a körülötte történetek iránt s hintaszékében himbálódzva, egykedvűen nézte a tájékozó hullámokat, melyek közt fenséges nyugalommal tört utat magának az Admiral Nelson. Tekintetem, mint rendszeren most sem bírta elkerülni ezt a csodaszép asszonyt, kinek egész lényé maga a rejtély volt. Amint így maga elé merengett, nemes formájú feje és pompas alakja olyan, mint egy szobor, melyet valamely híres mester faragott. Az arcznak finom körvonalai művészi alkotás volt, melynek mindegyikén meglátszott, hogy a mester művészetének minden erejét beleöntötte. Csak egy nem sikerült neki: életet adni a szobornak.

Időközben a nap leáldozott s lassanként sötétetni kezdett. A hajó lámpái egymás után kigyúltak s Mrs. Harcourt is felkelt hintaszéké-

ből. Ekkor megpillantott engem is és észrevette fűrkésző tekintetemet is.

— Bodroghy kapitány — mondta — az ön arca, úgy látom ismét kérdőjel. Bizonyára azon csodálkozik, hogy ennek a rettenetes asszonynak a kíváncsiságát semmi sem bírja felköltetni.

— Megvallom Mrs. Harcourt, hogy ismét eltalálta gondolataimat. Ami különben nem is olyan nehéz. Hiszen a mióta Nápolyban hajóra szállt s szerencsém volt önt megismerni, gondolataim egyébbel sem foglalkoznak, mint annak a rejtélynek megfejtésével, mely az ön személyét övezi.

— Pedig annak a rejtélynek a megfejtése igen egyszerű; mert éppen olyan hűsből és vérből alkotott lény vagyok, mint a többi ember. De engem semmi sem lep meg, aminek keletkezési okát megtudom magyarázni, vagy helyesebben, tudományosan le bírom vezetni. Itt van például az imént még oly nagyon megcsodált természeti tünemény. En nem látok egyebet benne, mint a napsugarak visszaverődési törvényének legegyszerűbb következményeit.

Ez a hihetetlen józanság ismét hideg zuhany volt, melynek vérfagyasztó sugarait oly gyakran éreztem már, mióta ezt a csodás asszonyt megismertem.

— Hogy van az Mrs. Harcourt, hogy önnek, kinek nézetei oly szigorú határok közt mozognak, mégis oly melegen érző szive van?

Mrs. Harcourt kissé elgondolkodott, aztán ráemelte nagy kék szemét, mely oly kétségbe-ejtően hideg volt és így szólt:

— Miből következteti ezt Bodroghy kapitány, mert én úgy érzem, hogy nálam nagy

üresség tátongna azon a helyen, ahol más embernek a szive van.

— Pedig önnek van szive Mrs. Harcourt, még pedig nagy szive, mert csak úgy tudom elképzelni, hogy férje hívó szavára, kihez saját bevallása szerint az anyagi érdeken kívül semmi sem fűzi, otthagya Angliát és tengerre szállt, hogy egy egész világot körülutazzon. Pedig lássa Mrs. Harcourt, az orvosok kijelentették már, vagy hogy az ön szavaival éljek, tudományosan levezették, hogy Harcourt ezredes élete már csak nagyon rövid haldoklás.

Mrs. Harcourt nem felelt mindjárt szavaimra, de arczkifejezése elárulta, hogy nincs tisztában a felelettel.

— Én nem tudom, kapitány — mondta aztán — hogy megtudja-e érteni feleletemet, ha azt állítom, hogy az én házasságom letörlesztése volt egy tartozásnak. Harcourt ezredes, ki különben távoli rokonom, mikor nyolcz hónapos koromban árvaságra jutottam, pártfogásába vett és felneveltett. Ez volt talán életem átká. Mert mikor megtanultam gondolkodni, folyvást azon töprengtem, miképen fizessem vissza neki azt az összeget, melyet reám költött. Mikor nagyobb lettem, elhatároztam, hogy dolgozni fogok, hogy takarékoskodni fogok és fizetni fogok. De az ezredes gyámi hatalmával keresztelte terveimet és amikor betöltöttem tizenhatszadik esztendőmet, megkérte a kezemet. Egy belső ösztön ekkor azt magyarázta nekem, hogy kötelességem az ezredes kérését teljesíteni, mert csak így fizethetem vissza tartozásomat. Így lettem én felesége Harcourt Norbert ezredesnek. A sors azonban úgy akarta, hogy ennek az embernek továbbra

Az individualizmust kedvelők bizonyára meg fognak döbbsenni az invenczióknak ekkora hiányán; a politikusok azonban természetesen találják majd. Ezek igen jól tudják, hogy minden politikának megvan a maga dictionnaireje; a politikusok változhatnak, még a politika külső színe is változhatik, de a dictionnaire soha.

Mint a jólelkű professzor, mi is bele tudnánk valahogy nyugodni, hogy az elmúlt évben rosszul viselte magát a parlament — ha némi garancia lenne arra, hogy a jövőre megjavul. De van-e valahol ilyen biztosíték? Hiszen minden jel arra mutat, hogy ez a képviselőházi többség olyan lejtőre jutott, melyen, ha csak valami elemi erő meg nem fordítja, vissza nem kapaszkodhatik többé. Lehet-e például róla feltételezni, hogy ősszel mindent minden kompenzáció nélkül meg nem szavaz a kormánynak? Fog-e csak mukanni is a civilizista, az ujoncz, a közös ügyek, a kiegyezés, a költségvetés ellen? Olyan ember, ki annak ellenkezőjét gondolja, nem akad ma az országban. Ez a majoritás típusává kezd válni ennek a többségnek, melyet akképen szoktak jellemezni, hogy nincs az a széles árok, melyet át ne ugora.

Mindent összevéve tehát, a hátunk mögé került mult csöppet sem vigasztaló. A jövő még kevésbé az. Az ország kötelessége, hogy erről gondolkodjék; mert minden, amit a képviselő urak művelnek, az ő rovására vagy javára történik.

Budapest, július 5.

A képviselőház holnap, szombaton, délelőtt 10 órakor ülést tart, a melynek napirendjén vannak a mai ülésben le nem tárgyalt ügyek. Az ülés végén gróf Andrássy Gyula belügyminiszter válaszol *Brediceanu* Coriolan, *Lengyel* Zoltán és *Pop* Cs. István interpellációjára.

A főrendiház a jövő hét elején, valószínűleg hétfőn, ülést tart.

is adása maradnak. Alig keltünk egybe, amikor férjemet lerendelték a szomálki földre, a Mad-Mollah ellen harcoló csapatokhoz. Egy terepszemle alkalmával aztán, ahogyan önnek már elmondtam, orozva megtámadták és súlyosan megsebesítették. Most az adeni katonai kórházban fekszik, de mivel az ottani klímát nem bírja, Európában pedig szigorú tél van, Bombayba szállítják. Lehet, hogy a halálsejtem megszállta, mert csökönyösen ragaszkodik ahhoz, hogy ezen utjában elkísérem. Ezért vagyok én most itt, nem mintha a szívem sugallta volna, hanem azért, mert ennek az embernek én még sokkal tartozom és én minden körülmények között fizetni akarok.

Az utóbbi mondatot Mrs. Harcourt ogy erős hangsúlyozással mondta, hogy egész este a fülemben csengett. Mert Mrs. Harcourt élettörténete annyira gondolkozásba ejtett, hogy késő éjjelig ott támaszkodtam a hajó párkányához és néztem a tenger vizét, mintha a tova siető hullámok titokzatos suhogása a legjobban érdekelne a világon.

Harmadnapra délután, mikor az afrikai nap a legtüzesebben sütött, feltűntek a láthatáron, mint valami sötét felhők, az adeni magaslatok. A vizigaztalhatatlan kép, melyet ezek a kopár, feketére perzselt szikla-óriások nyujtanak, szinte megdöbbenést okozott. Csak lent a keskeny part a fehér szellős házaival, keit valamivel barátságosabb benyomást.

Hajónk mindössze három órát vesztegelt a mozgalmas kikötőben, melynek hangos zsivajától európai ember feje belekábult.

Mielőtt azonban az Admiral Nelson felszedte volna a horgonyait, egy csolnak közelített a hajóhoz, melynek hátsó részén angol

Nincs pénz.

Az osztrák kormány és a magyar pénzügyi háborúja.

Budapest, július 5.

Magyarország gazdasági válság előtt áll. Sőt talán ez még nem is a teljes igazság, mert ha jobban megfigyeljük a viszonyokat, észrevehetjük, hogy már bent vagyunk a válságban s katasztrófa elé megyünk. Nem mondjuk, hogy ennek az osztrák-magyar bank az előidézője, de az kétségtelen, hogy az osztrák-magyar bank szánt-szándékkal még rosszabbított az amúgy is rossz gazdasági viszonyokon s hogy a bankkamatlábnak váratlan és indokolatlan felemelése a legperfidebb merénylet volt ellenünk.

Az osztrák-magyar bank június 27-én 5 százalékra emelte föl a kamatlábat. Hét év óta nem volt a közös jegybanknak ötszázalékos kamatlába, pedig voltak már rosszabb idők is a nemzetközi pénzügyben s minden, amit Pranger főtitkár ennek a rendszabálynak indoklására mondott, szemfényvesztés és az igazságnak elleplezése.

Az osztrák-magyar bank nem készfizető bank, ha tehát a kamatlábfelemelést a valutaértékek védelmére czélzónak mondta Pranger, félre akarta vezetni a magyar közvéleményt. A magyar kormánynak képviselői is bennültek a főtanácsban, s az ő kötelességük lett volna a bankot elsősorban figyelmeztetni arra a körülményre, hogy addig, míg az osztrák-magyar bankra nem hárul a készfizetés kötelezettsége, addig neki az aranytartalék védelmére ehhez a rendszabályhoz fordulnia joga nincs. De a főtanács üléséről kiadott hivatalos tudósítások mind megegyeznek abban, hogy a határozat egyhangulag hozatott, tehát a magyar pénzügyminiszterium képviselői ezt a tiltakozást nem tették meg.

Ez vagy bűn volt a részükről, vagy tudatlanság.

Mint hogy azonban nem lehet őket tudatlansággal vádolni, mert minden nagyobb gazdasági tudomány nélkül is tudja mindenki, hogy most, aratás előtt, mikor a magyar gazdasági

élelnek fokozottabb mértékben van szüksége folyó pénzre, a kamatlábfelemelés milliókra és milliókra menő károkat okoz a gazdáknak, s miután azt is tudja mindenki, hogy most, mikor Ausztria valóságban marokkal dobálja vissza a magyar papírokat, a kamatláb felemelése újabb rohamos árfolyamesést okoz, aminek ismét milliókra menő veszteség a következménye, az a látszata van a dolognak, hogy az osztrák-magyar bank főtanácsa a magyar pénzügyminiszter tudtával és beleegyezésével emelte föl a kamatlábat.

A kiegyezés ugyanis minden ígéretés dacára sem fogja nekünk meghozni gazdasági függetlenségünket. Nemcsak gazdasági függetlenségünket nem tudja Wekerle megszerezni, de ma már kétségtelen, hogy annak látszatát sem. A kiegyezés, amit Wekerle a Beck-kormányval kötött, rosszabb lesz, mint volt a Széll-Körber-féle, de ha nem is lesz rosszabb, jobb sem lesz. A kormány tehát el lehet készülve arra, hogy októbertől decemberig vagy nem fogja a kiegyezést tető alá juttatni, vagy pedig csakis a legnagyobb politikai és személyi pressziók árán. De a bizonytalan helyzetre való tekintettel az ősszel még az eddiginél is erősebb hangon fogja a függetlenségi párt az önálló magyar jegybank felállítását sürgetni s Wekerle tudja, hogy nem állhat elő azzal, hogy az időből kifogytunk, hanem neki egyéb érvet kell felhoznia, hacsak azt a vádat nem akarja magán száradni hagyni, hogy szánt-szándékkal huzta-halasztotta a kérdés megoldását.

A gazdasági válság, amibe most az országot a kamatláb felemeléssel döntötték, azt a célt van hivatva szolgálni, hogy amíg a válság tart, addig egy önálló magyar jegybank felállítását a függetlenségi párt ne szorgalmazza, mert minden ilyen törekvéssel szembe fogja Wekerle állítani azt a tagadhatatlan és kétségtelven tény, hogy pénzügyileg válságos helyzetben vagyunk s ilyen körülmények között öngyilkosság volna egy új jegybankot alapítani.

Ki van zárva az, hogy a bankkamatláb felemelése az osztrák-magyar bank vezértitkáranak,

Egy napon aztán ezek a halálhangok csenedesebbek lettek, s velük együtt a szörnyű vihar is csillapodni kezdett.

Mikor aztán a borzalmas Czikiannak utolsó suhogása is végig száguldott az indiai oceánon, Harcourt ezredes is utolsót lélegzett. Testét másnap zsákba varrták és elsüllyesztették a tenger mélyébe, tengerész szokás szerint.

Mrs. Harcourt akkor is érzéketlen maradt, csak arca volt feltűnően sápadt, mit bizonyára a gyötrelmesen átvirrasztott éjszakák okoztak. A temetés után elzárkózott kabinetjében és nem mutatkozott, míg hajónk Bombayba érkezett. Késő éjjel volt, mikor az Admiral Nelson lebecsátotta horgonyait és így az utasok csak másnap reggel hagyhatták el a hajót.

Utazásom végcéljához érve, bucsuzni akartam Mrs. Harcourttól. Ez az asszony minden szélsőségei mellett, feldulta minden nyugalmamat, de még sem mertem magamnak bevallani, hogy ez a szerelem. Amint e gondolat foglalkozva, mint éji kísértet bolyongtam a fedélzeten, egy női alakot pillantottam meg a hátsó fedélzeten, ki elmélyedve nézte az előttünk fekvő város sötét körvonalait. Mrs. Harcourt volt. Mikor lépteim zajára felém fordult, mély megdöbbenést véltem látni arcán.

— Mrs. Harcourt — mondtam, kezemet szívélyesen feléje nyujtva, bucsuzni jövök.

Mr. Harcourt azonban nem vette észre a feléje nyujtott kezet. Ekkor láttam, amint ez a hideg arc lassanként teljesen elborult. A hideg vonások, melyek arcának oly merevséget kölcsönöztek, eltűntek és a szem kifejezéstelen tekintete élénkebb lett. Mikor beszélni kezdett, hangja is mintha teljesen átváltozott volna

zászló lengett. A közelben levő kórházhajó csolnakja volt ez, melyen hajónkra szállították Harcourt Norbert ezredest.

Az ezredes magas, szikár ember volt és arcára mély barázdákat vontak a kiállított szenvedések. Az első pillanatra nem látszott meg rajta, hogy már a halál kiválasztotta, mert feleségére támaszkodva, elég biztos léptekkel ment a részére fenntartott hajófülkébe. Csak ha az ember lélegzétvételét figyelte meg, akkor látta, hogy tüdője kezd már végleg felmondani a szolgálatot.

Ezt azonban én alig vettem észre, mert minden figyelmem Mrs. Harcourtra irányult.

Ennek az asszonynak tényleg nem volt szíve, arca most is oly kifejezéstelen volt, mint máskor. Szinte leolvastam róla, amint megállapítja ezt a diagnózist: „Férjem katona volt, tehát elment háborúba. Az ellenség golyója átfurta tüdejét, melynek működése természetesen most szünetelt. A halál percze minden pillanatban beállhat és az bennem nem ébreszthet fel semmiféle érzelmeket, mert a lét törvényei így szabályozták az ember életét.

De ha Mrs. Harcourtnak nem is volt szíve, de a kötelesség érzéke az hihetetlen nagyarányú volt. Napjait és éjjleit ott töltötte ennek az élőhalottnak kórágynál, pedig a Cap-Quardafui magasságában olyan vihart kaptunk, mely szinte kikorbácsolni látszott medréből az Indiai-Oceánt. Az „Admiral Nelson“ óriási teste tehetetlen játékszere lett a tajtékzó hullámoknak. Vasbordái recsegték és nyikorogtak, mintha egy sebzett szörnyeteg volna, mely már-már megkapta a halálos döfést. Ennél megrendítőbb volt azonban az a börgés, mely Harcourt ezredes fülkéjéből hallatszott. Ezek a rémes hangok szinte elnyomták a vihar zugását

Prangernek fejében született volna meg. Mert ha akkor, mikor a berlini és londoni jegybankok 6 és 7%-ra emelték föl a kamatlábat, tehát tavaly ősszel és a télen, az osztrák-magyar bank a négy és fél százalékos kamatláb mellett nem féltette az aranyát, sőt ez év márciusában harminczhárom millió korona értékű aranyat kiküldött Németországba és Angliába, akkor ma, mikor az angol kamatláb esett, s Németországban a pénzpiacz feszültsége jórészt megszűnt, akkor az arany kiözönlését adni a bankkamatláb felemelésének indokál, nem egyéb, mint annak feltételezése, hogy a magyar képviselőházban nincs senki, aki a bankkérdéssel tisztában volna. Pranger semmi körülmények közt sem mert volna erre gondolni, ha nem állt volna az osztrák kormány is a háta mögött. A bank szivesen belemegy a kamatlábemelésbe, mert annál nagyobb a haszna; az osztrák-magyar bankot tehát nem kellett nagyon bízni erre a lépésre. De az osztrák kormányának kell a gazdasági válság, mert ez megkönnyíti neki a kiegyezés elfogadtatását Magyarországon.

És hogy a hatás még nagyobb legyen, semmi jel sem mutatta, hogy ez a kamatlábemelés be fog következni. A jegybankok kamatpolitikájának olyannak kell lennie, hogy a kamatlábemelés ne lépjen meg senkit és az üzleti világ számára ne jöjjön váratlanul. A német s az angol jegybank egyetlen egyszer sem emelte még fel a kamatlábat meglepetésszerűen, s ennek kétes dicsősége is az osztrák-magyar banké. De a bank saját reputációja és a nemzetközi pénzpiaczon elfoglalt pozíciója érdekében sem határozta volna el magát erre a lépésre, ha Beck miniszterelnök egyenesen rá nem parancsol. Beck főzte ki a tervet, hogy egy gazdasági válság, mely a pénznek nyár derekán történő váratlan megdrágulása folytán Magyarországon előáll, a kiegyezés elfogadásának útját egyengeti, mert kényszerhelyzetet teremt, s az osztrák-magyar bank kamatlábfelemelése tulajdonképpen erre a kiegyezési politikára vezetendő vissza.

Most úgy vagyunk, hogy két-három elsőrangú bankunkon kívül, melyeknek a külföldi

— Bodroghy kapitány — mondta — mit érez itt s ezzel megfogta kezemet és oda szorította szíve tájkárára.

— Azt érzem — feleltem a különös eljárástól zavart hangon, — hogy a szíve örülten dobog.

— Ez pedig, ugyebár, azt jelenti, hogy van szívem.

— Azt hiszem, feleltem most már teljesen megzavarodva.

— Bodroghy kapitány, egy vallomással tartozom. Mikor én önnek azt mondtam, hogy nincs szívem, nem mondtam a teljes valóságot. Mert akkor már tudtam, hogy van. De csak akkor tudtam meg és bevallani még magamnak sem merem, mert féltem, hogy Harcourt ezredes orvosai mégis csalódhattak tudományukban és akkor rettenetes katasztrófa lett volna az életem. Most azonban bevallom önnek, hogy van szívem, sőt tovább megyek, csak azóta tudom, hogy van szívem, amióta önt megláttam kapitány.

Mrs. Harcourt itt rövid szünetet tartott, aztán csendes, szinte suttogó hangon folytatta.

— Most pedig feleljen őszintén egy kérdésre.

Azt hiszem, hogy csak fejemmel bölint-hattam valamit a kérdésre, mert indulataim annyira elnyomták minden akaraterőmet, hogy beszélni sem tudtam.

— Ön holnap partraszáll — folytatta Mrs. Harcourt élesen figyelve arcom minden mozdulatát. En tovább utazom Colomboig. De ha ön úgy akarja Bodroghy kapitány, holnap én is partra szállok Bombayban.

Azt hiszem, felesleges elmondanom, hogy másnap Mrs. Harcourt társaságában hagytam az Admiral Nelson fedélzetét

pénzpiaczokkal közvetlen összeköttetésük van, a többi pénzintézet ugyszólván pénz nélkül áll. Eddig is mesterségesen úgy volt pénzügyi politikánk irányulva, hogy ezek a kisebb, bár azért tekintélyes intézeteink az osztrák-magyar bank közvetítésével érintkezessenek a külfölddel, s ennek a hűbéri állapotnak fenntartása volt éppen egyik célja a készfizetések halogatásának, de most, hogy maga az osztrák-magyar bank is öt százalékra emelte a leszámítolási kamatlábat, ezek a pénzintézetek maguk is annyira szorult helyzetbe jutottak, hogy kénytelenek felmondani a váltóhitelt s a lombardköcsönöket és az egész kereskedelem ez mezőgazdaság rettegve gondol arra, hogy ha júliusban a kamatláb öt százalék, akkor szeptemberben és októberben már hat is lehet, s még hat százalék mellett sem lehet majd pénzt kapni.

Beck tudta, hogy mit csinál. Mert a dolog természetéből kifolyólag most nyár derekán Ausztriát nem igen érinti a kamatlábfelemelés, de ha érinti is, könnyebben el tudja viselni s ma Bécsben mindenki tudja, hogy ha esetleg kárt okoz is az osztrák gazdasági életnek ez a kamatlábfelemelés, ez elenyésző csekély ahhoz a haszonhoz képest, amelyet Magyarország gazdasági kényszerhelyzetéből az osztrák piacz, a kiegyezés biztosítása révén nyerni hivatva van.

Elutaztak a horvátok.

Budapest, július 5.

A horvát képviselők ma éjjel hazautaztak. Egész nap tanácskoztak azon, hogy mit mondjanak odahaza és így időt adjanak hiveiknek a tüntető fogadtatás előkészítésére. A helyzet súlypontja tehát Zágrábba terelődött át, ahol a horvát országgyűlés csütörtöki ülésén terjedelmes jelentésben fognak beszámolni a képviselők működésükről. Eppen ezért Zágrábban nagy várakozással tekintenek ez elé az ülés elé, amelyen — úgy hiszik — Rakodczay Sándor meg sem jelenik, hanem a kinevezetésére vonatkozó királyi kéziratot hivatalos uton fogja az országgyűlés elnökségével promulgálás céljából közölni. A bán mindenesetre türelemmel fogja bevárni, hogy a delegátusok jelzett jelentésének tárgyalása milyen irányban mozog és csak ha a viták túllépnek az országgyűlés hatáskörét, vagy ha azok tendenciája akár a királyi tekintély, akár pedig a magyar államegység ellen irányulnak, akkor fogja a bán az országgyűlés elnapolását javaslatba hozni. Más jelentések szerint a csütörtöki ülésen részletes és részletes programbeszédet mond.

Az utolsó értekezést.

A horvát képviselők ma délelőtt hosszasan értekeztek a Continental-szállóban. A képviselők terjedelmes jelentést akarnak a horvát országgyűlés elé terjeszteni, melyben itteni működésükről számolnak be s úgy a vasutas-javaslatokkal, mint a Rakodczay bán által inaugurálandó új politikával szemben körülírják álláspontjukat. A tanácskozást délután is folytatták és az éjjeli személyvonattal hazautaztak Zágrábba, ho megérkezésükkor, délelőtt tíz órákor nagy óvá-cziókkal fogják őket pártbíveik fogadni. A tüntetések már az előző állomásokon, nevezetesen Kőrösön és Kapronczán fogják kezdetüket venni, amely állomásokon Zagorác képviselő fog a képviselők nevében beszédet tartani.

A képviselők valamennyien kerületeikbe utaznak haza, szerdán azonban ismét Zágrábban lesznek, hogy a többi pártokkal is érintkezésbe lépjenek.

A horvátok jelentése.

A horvát képviselők mostani esete ugyanis egyedül áll a magyar és horvátországi viszony történetében. Még nem volt eset reá, hogy a horvát képviselők letették volna mandátumukat, de arra sem volt az utolsó 40 év óta eset, hogy a horvát delegátusok működésükről egyáltalában jelentést tettek volna saját országgyűlésüknek. Azért

hosszu vitákat okozott a kérdés, hogy milyen alakban tegyék meg e jelentést, szóbelileg-e, vagy pedig írott jelentés alakjában, mint az országgyűlés egyik bizottsága, végül ugylátszik abban állapodtak meg, hogy e jelentést olyanformán fogják előterjeszteni, mintha regnikoláris deputáció terjesztene elő jelentést. A delegátusok e jelentés kapcsán ki fogják jelenteni, hogy a közös magyar-horvát országgyűlésre szóló megbízásukról lemondanak, minek folytán az országgyűlés hivatva lesz afelett dönteni, hogy a közös országgyűlésen való képviselőről egyáltalán akar-e gondoskodni és ha igen, vajjon a képviselők jelentését tudomásul véve, helyesli-e azok eljárását és újból azokat küldi-e ki, vagy pedig más delegátusokat választ. Lehet az is, hogy az országgyűlés egyáltalán nem választ új delegátusokat, amiről mindenképpen értesítenie kell a magyar országgyűlést, ily határozatot, azonban aligha fog az országgyűlés hozni, már csak azért sem, mivel ezt megelőzendő, a bán az elnapolással, illetőleg feloszlással elejét venné a kétségtelentl bekövetkezendő közjogi komplikációknak. Mindezen eshetőségek és a velők szemben követendő taktika képezték a két napon át folyó tanácskozások tárgyát.

Nyugalomra intenek.

Egy másik, nem kevésbé fontos kérdés is foglalkoztatta a horvát képviselőket. Tudatában vannak ugyanis annak, hogy különösen most, a nagy nyári munka idején, mily végzetes következményekkel járna, ha a várható tüntetések elfajulnának, és a mire már van elég szomorú példa, elfajulva a politikai térről átcsapnának a gazdasági térre és ott óriási anyagi károkat okoznának. A képviselők azért elhatározták, hogy kiáltványban felhívják a lakosságot, hogy a legnagyobb nyugalommal várja be a dolgok fejlődését és óvakodjék az erőszaktól, nehogy a hatalomnak ürügyet szolgáltatasson megtorló intézkedésekre.

Bomlik a szerb-horvát koalíció.

A horvát képviselők még abban állapodtak meg, hogy egész Horvátország területén nagy és általános akciózt indítsanak a horvát nyelv jegyében. Népgyűlést népgyűlés után rendeznek, hol tömeges megjelenésükkel igyekeznek befolyásolni a népet. Számítanak arra, hogy az országgyűlést királyi kéziratral azonnal elnapolják. Ebben az esetben pártközi értekezletet fognak tartani, ahol a pártok magatartását beszélük meg s előkészületeket tesznek a választásra, melyet kikerülhetetlennek tartanak. A képviselők ma tanácskozást folytattak Roic lemondott osztályfőnökkel, ki tegnap érkezett Budapestre s Zágrábból hozott érdekes híreket. Roic beszéli, hogy Nikolics, a volt bánhelyettes új párt alakításán fáradozik. A párt neve alkotmánypárt lesz, s programjának főpontja az 1868 : XXX. t.-czikk revíziója. Az új párt szervezői mindenfelé hangoztatják, hogy programjuk unionista-programm, de ők a helyes alapokra fektetett uniót a kiegyezési törvény revíziója nélkül elképzelni sem tudják. A horvát képviselők Nikolics pártalakítás kísérletét igen érdekes tünetnek tartják. Nikolics ugyanis szerb származású, s politikai múltjában Polit irányzatának volt egyik felkes hive. Emiatt a szerb radikálisok nem jó szemmel nézik törekvéseit s valószínű, hogy az események további fejlődése a szerb-horvát koalíció szétbomlásra.

A koalíció egyes pártjai még nem nyilatkoztak, hogy hajlandók-e az új pártba való beolvadásra. A Tuskan-féle jogpártban megoszlanak a nézetek. A párt egyik része a beolvadás mellett van, a másik része azonban máris határozottan állást foglal minden fuzió ellen.

A horvát képviselők különben tegnapi kivonulásukat végleges dolognak tekintik s kijelentik, hogy egyetlen horvát delegátus sem tér vissza a képviselőházba addig, míg a kormány ünnepélyes nyilatkozatot nem tesz, hogy Horvátország törvénybeiktatott jogait respektálni fogja. A horvát vita különben még korántsem ért véget. A főrendiház ülésén is felszólalnak a javaslat ellen báró Kulmer Mirosláv és Tomcsics tábornok, sőt talán maga Nikolics volt bánhelyettes is.

Ellentétek a horvátok között.

A horvát képviselők ma este még a főváros utcáin láthatók voltak és feltűnt *Drohobeczk* püspök, aki a dunaparti korzón élénken vitakozott *Supiló*-val. Ugy értesülünk, hogy a képviselők a követendő taktikára nézve *eltérő felfogásokat vallanak*. — Vannak, akik úgy politikailag, mint gazdaságilag a *késhegyig menő harcz hívet*, vannak azonban mérsékeltebbek is, akik azt tartják, hogy a felmerült incidens még *nem* indokolja meg azt, hogy a horvát nemzet a magyar állam ellen harczot indítson és ezen harcznak minden kárát megszenvedje, míg barátságos viszonyban Horvátország és a horvát nemzet Magyarországtól és a magyar államtól még sokat remélhetnek. Különösen az ellen az agitáció ellen fordul egyesek véleménye, és ezt Horvátország disztíngváltabb elemei is elítélik, mely a tulipánmozgalom mintájára a magyar ipar és kereskedelem ellen indít harczot és a magyar ipar és kereskedelem kárára az olasz, osztrák áruk és iparcikkek protezsálását okozza a tervezett társadalmi agitáció keretében. Volt olyan hang is, mely ezt hazaárulásnak minősítette és nagy politikai hibának nevezte, mert az ilyen agitáció provokálja a magyar állam egész erejét a magyar állam azon része ellen, mely a maga autonómikus jogai alapján saját állama vagyoni helyzete ellen merészel lépéseket tenni. Vannak olyanok is, akik azért sem helyeslik a nyílt szakítást és az agitációnak szélső fegyvereit, mert azt tartják, hogy ez a politika a horvát koalíció politikájának jó-hiszemőségét kétségbe vonná és igazat adna azoknak a vádaknak, hogy a horvát koalíció barátságos magatartása csupán színleges volt, mely mögött ott rejtett a horvát, illetve a délszláv állam ábrándjának első alattomos kísérlete.

A hangulat Zágrábban.

Zágrábról jelentik: Budapestről ma sokan kérdezősködtek telefonon, vajjon igaz-e az a hír, hogy Rakodczay bán ellen merényletet követtek el. A hír teljesen valótlan. A bán feleségével tegnap beköltözött a báni palotába. Az itteni rendőrséget ötven emberrel megszaportították s a pályaudvart, az államvasutak üzletvezetőségét, a magyar iskolát és a báni palotát folytonosan nagy számu rendőrség őrzi. Ma nyugodtabbak az emberek s úgy látszik, hogy mára nem várható tüntetés. A *polgári bizottság* ma fölhívta a lakosságot, hogy mindaddig tartózkodjék minden tüntetéstől, amíg a képviselők Budapestről megérkeznek. Figyelmezteti a lakosságot, hogy minden kihágástól és rendezavarástól tartózkodjék, mert ezzel kompromittálná a nemzeti ellenállást. A bizottság kiadott még egy másik fölhívást is, amelyben fölszólítja a lakosságot, hogy holnap *lobogozza föl* a házakat s azzal tüntessen, hogy lehetőleg nagy számban jelenjen meg a pályaudvaron a képviselők fogadására. A fölhívás rendkívül *éles szavakkal fakadt ki a magyarok ellen* s a magyaroknak azt a fölfogását, hogy Horvátország az egységes magyar államnak része, *szemtelen hazugságnak* mondja; a horvátoknak meg kell mutatniok Európa előtt, hogy ragaszkodnak a magyarokkal való egyenjogúsághoz és hogy törvényes törekvéseiknek minden rendelkezésükre álló, megengedett módon érvényt is fognak szerezni.

Arra a hirre vonatkozólag, hogy a nemzeti kaszinó *Tomassich* indítványára kigolyózta *Rakodczayt*, azt jelentik, hogy *Tomassich* már hetek óta nincs Zágrábban és hogy a zágrábi Nemzeti Kaszinó igazgatósága Rakodczay kinevezése óta egyáltalán nem tartott ülést.

A kaszinónak még a bán kinevezése előtt megtartott ülésén szóbakerült, hogy *Rakodczay* bán, aki a kaszinó alelnöke, kinevezése alkalmából üdvözlök. Az üdvözlés ellen senki semmi néven nevezendő kifogást nem emelt, csak azt jegezték meg, hogy ez egyelőre lehetetlen, mivel gróf *Erdődy*-nek, a kaszinó elnökének, Zágrábról el kellett utaznia és a kaszinó szabályai szerint ülést csak az elnök, vagy az alelnök hívhat össze.

Ez volt az oka annak, hogy eddig még nem hívták össze az ülést és ezért iett ez a kérdés elhalasztva. A zágrábi nemzeti kaszinó nemcsak nem zárta ki és nemcsak nem kívánja bojkottálni Rakodczay bán, hanem ellenkezőleg, őt méltóan fogja üdvözölni bánná történt kinevezése alkalmából. Ugy erre a bojkottra vonatkozó, mint a bán ellen intézett merényléről terjesztett híresztelések rosszakaratu koholmányok.

Zágrábban újra tüntettek.

Zágrábban ma estefelé megismétlődtek a tegnapi diáktüntetések, amelyek azonban nem voltak kihágásokat maguk után. A diákok 8 óra után nyugodtan szétszözlottak. Esti 9 órakor azonban újabb tüntetés volt a pénzügyigazgatóság, valamint a postahivatal előtt, ahol *beverték az ablakokat*. A tüntetők között diákok nem voltak találhatóak, annál nagyobb számban csöcselék és fiatal gyermekek. A rend helyreállítására csendőrséget küldtek ki. Több utcában eloltották az utcai lámpásokat. Az *összetűzés alkalmával a rendőrség fegyverét használta és több tüntetőt megsebesített*. A tüntetők közül többet letartóztattak.

Tüntetés Prágában.

Prágából jelentik: Az itteni horvát és szerb egyetemi hallgatók elhatározták, hogy a horvát képviselőknek szimpátiájukat kifejező üdvözlő iratot küldenek és hogy a cseh egyetemi hallgatókkal együtt tiltakozni fognak a magyarok brutálitása ellen.

A horvát obstrukció költségei.

Itt említjük meg, hogy a horvát beszédek gyorsírói felvétele, azok lediktálása és magyar nyelvre való fordításának költségei fejében, a beszédek kinyomatásának költségeit ide nem értve, a képviselőház pénztára tízezer néhány száz koronát fizettetett ki. A képviselőkkel együtt a horvát gyorsírók és gépiró-kisasszonyok is hazautaztak.

Budapest, július 5.

A főrendiház bizottságaiból. A főrendiház közgazdasági és közlekedési, valamint pénzügyi bizottsága holnap, szombaton, délelőtt 11 órakor ülést tart. A napirend tárgyai a következők: a vasuti szolgálati rendtartásról. a m. kir. államvasutak évi fizetéssel bíró alkalmozottainak illetményei rendezéséről, a karánsebes—hátszegi és több helyi érdekű vasut engedélyezéséről, az 1907. évi pécsi mezőgazdasági, ipari és művészeti országos kiállítás állami támogatásáról szóló törvényjavaslatok, az országos tanári nyugdíj és gyámintézet matematikai mérlegéről és az országos tanári nyugdíj és gyámintézet 1903—1904. és 1905. évi állapotáról, a m. kir. központi statisztikai hivatal 1907. évi munkatervének kiegészítéséről és a m. kir. iparfelügyelők 1905. évi működéséről szóló jelentések.

Justh Gyula és a házszabályok. A képviselőház tegnap *en bloc* tárgyalta le a képviselőházi tisztviselők szolgálati pragmatikájáról szóló javaslatot. Több lap ezen a réven támadást intézett *Justh* Gyula elnök ellen, kit emiatt házszabálysértéssel vádoltak. *Justh* ma kijelentette, hogy eljárása teljesen megegyezett az eddig követett eljárással s a kérdést tegnap úgy tette föl, hogy elfogadja-e a Ház *egyhangulag* a jelentést? Ha bárki is ellenzte volna a kérdés föltevését, elterjedte volna a részletes tárgyalást. De ez nem történt meg s így teljesen szabály szerint járt el. Mindez különben a Ház naplójából is megállapítható.

AZ EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.
A kiadóhivatal telefonja: 708. szám.
A nyomda telefonja: 18—25. szám.

Az országgyűlés elnapolása.

— A függetlenségi párt értekezlete. —

Budapest, július 5.

A kormány lemondott arról a tervéről, hogy az országgyűlés első ülészakát most királyi kéziratral berekeszse és a másodikat nyomban utána, még a nyári szünet előtt, megnyissa. A képviselőházban ma sűrű tanácskozás volt a kormány tagjai és a Ház elnöksége között ebben a kérdésben és végre abban történt megállapodás, hogy az ülészakát most nem rekesztik be, hanem a képviselőház elintézi a bizottságokban már előkészített ügyeket és azután a jövő héten egy-két formális ülés után, amelyeken átveszi a főrendiház üzenetét az oda áttett javaslatok elintézéséről, szeptember hó végéig elnapolja magát. Így valószínűleg csütörtökön lesz a Ház utolsó ülése a nyári szünet előtt.

Hir szerint az eredeti terv megváltoztatására az a körülmény indította a kormányt, hogy az új ülészak megnyitása sok formalitással van egybekötve, melyekre a mostani idő, amikor a képviselőház egyrésze már szerteszéledt, egyáltalában nem alkalmas. Ezért történt, hogy *Günther* Antal igazságügyminiszter a mai ülésen több törvényjavaslatot nyújtott be, de ezek már csak az őszszel kerülnek napirendre, épp úgy, mint a Margitsziget megvásárlásáról szóló törvényjavaslat is, amelyet holnap nyújt be *Wekerle* Sándor miniszterelnök.

A függetlenségi párt, a melynek köréből a berekesztés elhalasztásának kívánsága szárnyra kelt, ma délután ebben az ügyben külön értekezletet is tartott, a melyen egyhangú helyesléssel fogadták az elhalasztás megtörténtét.

A pártértekezletről ezt a jelentést adták ki:

A függetlenségi és 48-as párt ma délután öt órakor *Kossuth* Ferencz elnöke alatt értekezletet tartott. Az értekezleten a kormány részéről az elnök *Kossuth* Ferenczen kívül jelen volt *Günther* Antal igazságügyminiszter. A jegyzőkönyvet *Dobroszláv* Péter vezette.

Napirend előtt *Dobroszláv* Péter Temes vármegye alispánjának a mult értekezleten felvetett ügyében kifejté, hogy Hofbauer Árpád jegyző, akit Joanovics, temesvármegyei alispán annak idejében különböző visszaélések miatt hivatalából elmozdított, a közigazgatási bizottság elé negyvennégy pontban feljelentést tett az alispán ellen és ellene fegyelmit kért. Ugy a közigazgatási bizottság, mint azután gróf Andrássy Gyula belügyminiszter, a vádakat teljesen alaptalanoknak minősítette és a feljelentést még a fegyelmeire is alkalmatlannak találta. Maga az alispán a temesvári törvényszék elé rágalmozásos becsületsértés miatt még április 9-én megtette a feljelentést Hofbauer jegyző ellen. Hofbauer ezután megbizottja útján egy jegyzői állás ellenében le akart szerelni, kijelentvén, hogy ellenkező esetben vádjait röpirat formájában bocsátja világra. Miután az alispán ezt zsarolásnak minősítette és azonnali feljelentéssel fenyegette meg Hofbauer Árpád jegyzőt, a Világosság című vállalatnál „Fatolvaj alispán” cím alatt kiadta a röpiratot, mire Joanovics alispán a mult hónapban tartott közgyűlésen felhatalmazást kért arra, hogy a sajtóper Budapesten is megindítsa. A közgyűlés dr. Hajdu Frigyes országgyűlési képviselő indítványára bizalmat szavazott Joanovics alispánnak és megiltotta, hogy sajtóper indítson, miután itt egy magyar bíróság előtt már folyamatban lévő büntető ügyről van szó. Ez a tényállás. Mindezekre való tekintettel alaptalanoknak minősíti a különböző lapokban tendenciózusan és elferdítve megjelent és úgy dr. Hajdu Frigyes, mint a 48-as párt elnöksége ellen irányult közleményeket és arra kéri a pártértekezletet, térjen az egész ügy felett napirendre, annak kimondásával, hogy dr. Hajdu Frigyes eljárását helyesli. Az értekezlet egyhangulag ebben az értelemben határoz.

Kossuth Ferencz elnök ezután a párt döntését provokálja azon kérdésben, hogy az ülészakát most rekeszték-e be, vagy pedig csak őszszel. Az értekezlet többek hozzászólása után egyhangulag az ülészakának őszre való berekesztése mellett foglal állást.

A párt belső ügyeinek megvitása után elnök az értekezletet berekesztette.

A t. Házból.

I. Kimerülés.

Reggelre kissé lehűlt a levegő. A horvátok kimulása nem maradhat örökké aktuális dicselkedési téma. Tulságosan kihasználtuk a győzelmet, sokáig élösködtünk a horvátokon és a jó ötletet kelletténél többre becsültük. Szinte hiányát érezték a Házban a horvátoknak, akik ma már nem mutatkoztak. Ha ők nincsenek itt, nincs aki beszéljen. Ha ők nem beszélnek, nincs aki mulasson rajtuk, nincs aki viczcseket csináljon; így nincs élénkség, nincs láma; unatkozva ül az elnök a magas trónuson, nincs kikre rácsengessen. A t. Ház hasonlóképpen unatkozik. Hosszu program van a harmadszori olvasásban megszavazandó javaslatokról. Olyan ez, mint a cigánynak a bagózás. Kivülről apróbb hírek érkeznek. Akik a Continentál-szálloda felől jöttek, még láttak horvátokat, beszéltek is velük; azt mondták, hogy elkészítették a horvát országgyűlés elé terjesztendő jelentést és ma okvetlen hazamennek. Van, aki Pesten maga vásárolja a tűzijátékhoz szükséges anyagokat. Az invitálásra, hogy tán eljehetnének még a Házba, azt mondták: Köszönik, nem kérnek belőle; ők eleget kinlódttak itt. Tuskán írni fog egy levelet Justh Gyula elnöknek, hogy ne haragudják, amiért amikor Návay azt mondta, „megvonom a szót”; ő mindjárt nem ült le. Nem értette, ha tetszik, e levélben bocsánatot is kér a magyar képviselőháztól, de személyesen nem teszi tiszteletét. És a másik, az a Potocsnyák, kit hasonló bűnért arra ítélték, hogy a képviselőházat kövesse meg, merre jár? El is vesztik szem elől, amíg a Ház pénztáránál jelentkezik és felveszi a fizetését. A pénztárnál nem kell bocsánatot kérni. Az egyik horvát egyúttal kávéháztulajdonos Sziszeken, a másik biztosi-tási ügynök egész Horvátország területére kiterjedő uralommal. Megélhetnének, ha nem is muszájja nemzeti hősöknek lenniük, de tudjuk, hogy az ilyesmi ott az üzletnek is használ, akárcsak minálunk. Nem igen busulnak tehát a horvátok, hanem inkább, mintha tulajdonképpen most melegednének bele a dologba. Hanem a magyarok . . .

Unatkozva járnak-kelnek a magyarok, sorraik megfogyatkozva. A ritkán egyenként érkező képviselőket a kormány bizalmasai fogadják, akik diplomatikus arcot vágnak és azt mondják, hogy nem tudnak semmit. Oh, a kormány bizalmasai, ezek óriási férfiak, rendkívüli zsenialitásuk bámulatba ejtő, csak a jó ízlés undorodik tőlük. Még se tudják pozitíve megmondani, hogy mit tervez a kormány, mert maga a kormány is csak most tanácskozik felőle, meddig tartsa még együtt a képviselőházat, hétfőig-e vagy csütörtökig. A komolyabb képviselők, akik nem tartoznak a bizalmi körbe, boszankodnak:

— Az orrunknál fogva vezetnek bennünket — szólanak méltatlankodva — nem mondják meg, hogy mire készülünk, csak bevégzett tények elé állítanak. Nem tudjuk, mely törvényjavaslatra készülünk, mert persze azok a tudatlanok úgy se készülnének s a kormány azt szeretné, hogy mind olyanok legyünk, sok a vezér és még sincs egy se, aki vezetni tudna.

A folyosón küldöttségek vonulnak fel. Ők kérnek, a miniszterek ígérenk. Mindennap ugyanazon egyformaság. Az ország reménykedik, aztán aggódik, megint remél és a végén szintén megújja a játékot.

Günther Antal igazságügyminiszter négy

törvényjavaslatot nyújt be. Fontosak a kereskedelmi jogba vágók, modern a perrendtartás módosítása, a föld népére nevezetes a végrehajtási törvény módosítása.

De lehet-e valjon ezeket most tárgyalni. Gondolja-e valaki, hogy lesz arra való ember, aki velük foglalkozik. Hisz a képviselők java a tájékozatlanságban türelmét veszítve, összepakkolt.

— Ugy látszik — mondják — csak arra voltunk jók, hogy a horvátokat leszavazzuk, hát most alászojgaja!

És elutaztak.

Most benn a teremben a zárszámadást vizsgáló bizottság előadói jelentését ismerteti részletesen Éber Antal. Ismerteti, ismerteti, peregnék a szavak, mondatok lesznek belőlük és fejezetek a mondatoktól és talán már egy kötetre való van a fejezetekből.

S halljuk, hogy egy szónok így kezdi a beszédét:

— Tekintettel a vakációra s arra a körülményre, hogy a tisztelt Ház kimerült . . .

Jó az! A tisztelt Ház kimerült, kifáradt, agyondolgozta magát. A horvátok obstruáltak, a horvátok izzadtak s a magyarok merültek ki. A tisztelt Ház nem dolgozott semmit, tehát elfáradt. A tisztelt Ház pihent, tehát nyugalomra van szüksége. Ez az urimunka megosztás. A szónok gunyosan mondotta, hogy a t. Ház kimerült, de a képviselők komolyan vették. Hozzá tartozik a színjátszáshoz úgy csoportosítani a semmittevést, hogy lázas munkásságnak látszódjék.

Most már ezen nem lehet segíteni. A miniszterek bejelentették, hogy egyes interpellációkra válaszolnak s aztán hamarjában meg kell szavazni egyet-mást és kiadják a vakációt.

Mert nekik is dolguk van — a kiegyezés-sel, hol szintén szükséges a semmittevést csoportosítása, amíg konstatálják, hogy minden a régiiben marad.

* * *

II. Ez már segítség!

A folyosón látható volt Bárczy István Budapest székesfőváros polgármestere, hogy Wekerle Sándor miniszterelnökkel tárgyal. Mire szólja a tárgyalásnak? Hamarjában a következő kombinációk keletkeztek:

1. A polgármester a fővárosi törvény revíziójáról szóló javaslattal jött, hogy csináljanak már törvényt belőle, mert a demokraták nem hagyják nyugton.

2. Tudakozódni jött; nincs-e valamely jelöltje a kormánynak ama díjakra, melyeket a koronázási jubileum alkalmából a főváros kioszt, mert a feltételek igen alkalmasak rá, hogy analíbetáknak juttassanak egy kis pénzt.

3. A Margitsziget eladásáról szóló törvényjavaslat elintézését sürgeti a polgármester, mert ha nem sietnek, az egész idejét mulja, a telket beépítik, a pénzeket felveszik és elköltik mielőtt még a törvény meg volna szavazva.

4. Kérni jött a polgármester, hogy a kormány nyújtson segédkeztet a fővárosi drágaság enyhítésére.

Mіндеzekről lehet beszélni. A fővárosi törvényt a városi közgyűlésen uralkodó többségi koalícióellenes párt guszta szerint hajlandó megcsinálni a koalíciós kormány, minthogy még eddig mindent aképen csinált, hogy a maga programjával ellentétes legyen és a lényegét abban tartotta fogva, hogy a programot hirdesse. A jutalmak kiosztását a kormány a főváros autonóm jogai között hagyja. Elég dolga van a mult darabontjainak jutalmazásával, nem foglalkozhatik a fővároséival is.

A Margit-sziget szerződése tényleg készen van. A vásárnak minden formásága és lényege rendben van, egyedül a parlamenti hozzájárulás formásága hiányzik. Ha azonban az eladott telkeken építkezni kezdenek, azért nem kell megijedni. Az országgyűlési képviselők azt sem tudják, hogy merre vannak azok a telkek, ha mindjárt az orruk előtt vannak is. Ha ők azt látják, hogy valahol építenek, csak ennyi jut eszükbe: „Kár, hogy nem nekem építenek.” De csak oszoljanak meg egy kissé a képviselők, valamely olyan napra, amikor még vagy huszonöt tárgyat kitzúznak, befoglalják a napirendbe ezt is.

A drágaság ellen a segítség? . . . No de éppen itt van Günther, akit bevonnak a tanácskozásba. Hát nem éppen most nyújtotta be Günther ama törvényjavaslatot, mely hivatva van enyhíteni a nyomort. Ez a törvényjavaslat, melyben ki van mondva, hogy nem lehet végrehajtani azt a készpénzt, ami szükséges egy havi élelemre, tüzelőszerre és világítószere. Tekintettel arra, hogy a fővárosban a drágaság oly nagy, hogy egy havi élelemre egy Rotschild-vagyont is fel lehet számítani. Budapesten a végrehajtások egyszerűen szünetelni fognak és ezután nem az adósok, hanem a hitelezők jutnak koldusbotra. De készpénz legyen ám, mert egyúttal a hitel is nyomban megszűnik. Aztán nem lehet lefoglalni azt a pénzt, ami a lakbérre szükséges. Persze ez a háztulajdonosoknak volna kedves, mindamellett a lakó, amikor az évnegyed elérkezik és a háztulajdonos kérdezi: „Hol van a le nem foglalt pénz?“, egész nyugodtan felelheti: „Megettem”. Miután pedig az élelemzésre szükséges összeget nem lehet lefoglalni, arról a lakó nem tehet, ha az előirányzatnál többre volt szüksége.

Mit lehet még segíteni a szegény budapesti emberen? Megállapítják, hogy nem lehet lefoglalni egy tehenet, vagy négy juhot, vagy egy kecskét. Tehát a budapesti ember beszerezhet egy tehenet, vagy négy juhot, vagy négy kecskét és azokat elhelyezheti lakásán teljes biztonságban a végrehajtó elől. Mennyivel kedélyesebb lesz a fővárosi élet. Nem kell a tejesarnokba szaladni, minden ember a maga tehenét fogja fejni s maga fogja hamisítani a tejet. S itt fognak bégetni a juhok, mekegni a kecskék az előszobában vagy a szalonban, hivatalos személyek sem nyulhatnak hozzájuk. Uj paragrafus kerül a ház mesterek könyvébe, lesznek olyan házak, ahol nemcsak akkor nem adják ki a lakást, ha a bérlőnek gyermekei vannak, de akkor sem, ha tehene van, avagy ha négy juhot vagy négy kecskét hoz magával.

És mi lesz azokkal, akiknek sem pénzük nincs, sem tehenük, sem juhuk, sem kecskéjük. Ezeket árverezni fogják. De nem úgy, mint eddig. Nem ridegen, nem megszegyenítősen. Ha nem árverezni fogjuk a gentlemanlike lelegegánsabb szabályai szerint. Tudniillik az árverési hirdetményekben nem írják be az illetőnek a nevét, a kinél árvereznek. Tehát nem kell szégyenleni magát. Hisz elég baj az, ha valaki dobra jut, miért kelljen még külön is kihirdetni. Aztán meg így nincs is elzárva az útja, hogy újabb hitelhez jusson és újabb elárverezhetőket szerezhesen. Sőt eképpen talán megszerezheti az élelemhez, szénhez, fához, gyertyához szükséges, le nem foglalható összeget és talán a tehenet, négy juhot vagy négy kecskét is.

Tehát csak türelem. Lassan bár, de mégis eljutunk az anyagi gondokon való segítség módjaihoz.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, július 5.

Kevés buzgósággal, nagy részvétlenséggel sietve intézi el a Ház azokat az ügyeket, amelyek még a nyári vakációtól elválasztják. Miután az áldatlan horvát obstrukció hetekre megakasztotta a masinát, a kellemetlen akadály elhárítása után most kattogva, zakatolva indult neki a gép s száguldozva száguld, alig tartva pihenőt. Vasutasok pragmatikája . . . egy perc . . . Házfőtisztviselők szolgálati szabályzata . . . egy perc . . . Viczinálisok, mentelmi ügyek — nincsen megálló. Így volt tegnap, így folytatták ma is, pedig jöttek fontos, nevezetes stáncziók, ahol nem ártott volna az időzés. Némely apróbb esetek, a renitens *Tuskán* Gergely mentelmi ügye, a parlamentsértő „Kassai Munkás” ellen megindítandó pör tárgyalása és a vasutas törvények harmadszori olvasásban való megszavazása után például ma *Éber* Antal az 1903. évi zárszámadást terjesztette elő. És panaszkodott, hogy a Tisza-kormány egész sereg rendkívüli kiadásra nem kérte ki a törvényhozás engedelmét, hanem abban reménykedett, hogy a zárszámadási jelentés — amelyet eddig lanyhán és tüzetesebb megvizsgálás nélkül tárgyaltak, — utólagosan hozza meg számára a fölmentést. A tulkiadások egy része megokolható és menthető. Más része azonban annyira nem volt sürgős kiadás, hogy a kormány a Háztól jól előre megszerezhetné volna rájuk a fölhatalmazást s hogy ezt nem tette, azt bizonyítja, hogy eleve a zárszámadásban nyerendő jóváhagyásra számított. Panaszkodott *Éber* Antal amiatt is, hogy Tisza és Hieronymi a kereskedelemügyi tárczából utaltak át az elszámolástól mentes rendelkezési alapba 550 ezer koronát. Megállapította, hogy ez sok és súlyos törvénysértés, de a koronának tett ígéretre hivatkozva még sem javasolta a vádalahelyezést, hanem megelégedett annak az indítványozásával, hogy a Ház mondja ki rosszalását és helytelenítését a törvénytelenül kiadott összegek miatt. *Farkasházy* Zsigmond egy lépéssel tovább ment, ő azt is ki kívánta volna mondani, hogy a képviselőház a költségügyi költségeknek előirányzat nélkül való utalványozását törvénytelennek tartja és helyteleníti. *De Popovics* államtitkár szakelődése s *Wekerle* felszólalása után, aki azt fejtegette, hogy minden előirányzat nélkül való tulkiadást törvénytelennek bélyegezni veszedelmes volna, a Ház megelégedett azzal a határral, amit *Éber* Antal tűzött ki és beírta az egyszerű rosszaló határozattal. A mai ülés krónikájához tartozik az is, hogy *Günther* Antal igazságügyminiszter négy törvényjavaslatot terjesztett be a Ház elé. Három ezek közül a polgári, egy a büntető törvénykönyvet érdekli.

Részletes tudósításunk ez:

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. tíz órakor. —

Elnök: Justh Gyula.

Jegyzők: Thorotzkay Miklós és Hammersberg László.

Elnök: Az ülést megnyitja.

Hammersberg László jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet észrevétel nélkül hitelesítenek.

Gróf Thorotzkay Miklós jegyző felolvassa az időközben beérkezett kérvények sorjegyét. Kijelentik a kérvényi bizottságnak.

Elnök: Az igazságügyminiszter kíván szólni:

Négy új törvényjavaslat.

Günther Antal igazságügyminiszter: Négy törvényjavaslatot nyújt be. Az egyik szól a checkről, a második szól a kereskedelmi üzlet átruházásáról.

(Élénk helyeslés.) a harmadik szól a büntető törvénykönyvek és a bünvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról, (Élénk helyeslés és éljenzés.) a negyedik szól a végrehajtási eljárásról szóló 1881. LX. törvényzikk módosításáról és kiegészítéséről. (Élénk helyeslés.)

Kérem a t. Házat, hogy ezt a négy törvényjavaslatot az igazságügyi bizottsághoz utasítani méltóztassék.

Jelentések. Harmadszori olvasás.

Kovács Ernő, a gazdasági bizottság előadója betérjeszi a bizottság jelentését a képviselőház pénztárában levő pénztári feleslegek hova fordításáról, valamint a zárszámadásban nyilvántartott egyéb hátralékok rendezéséről, továbbá a képviselőház 1907. évi költségvetésének helyesbítéséről.

Szász Zombor, az igazságügyi bizottság előadója, jelentést tesz a bizottság ama határozatáról, amelyvel megadja a fölhatalmazást a kassai ügyészségnek arra, hogy a „Kassai Munkás” című újságban megjelent s a Házat sértő cikkek miatt az eljárást megindíthassa.

Nagy Emil benyújtja az ipartanácsról szóló törvényjavaslatot kapcsolatos jelentést. Ezután a Ház harmadszori olvasásban megszavazza a vasúti szolgálati rendtartásról, az államvasuti alkalmazottak fizetésrendezéséről, több helyi érdekű vasutáról, az állami vasgyárak beruházásáról szóló törvényjavaslatokat.

Rosszalás Tiszának.

Elnök: Következik a zárszámadás-vizsgáló bizottság jelentése az 1903. évi állami zárszámadásról.

Éber Antal előadó: (Halljuk!) Amikor a francia szenátusban az 1901. évi költségvetést tárgyalták, akkor Cailloux pénzügyminiszter panaszból tört ki, azt mondván, hogy ha a kamarák megszavazták a költségvetést, azzal többé senki nem törődik. Sajnos, nálunk is ez volt az állapot a múltban. Az országgyűlés évek hosszú során át egyszerűen jóváhagyta a zárszámadásokat. Ha például az 1903. évi zárszámadásokat tekintjük, akkor ezekben a zárszámadásokban és azok végeredményében világos bizonyítékát nyerjük annak, hogy ez az eljárás mennyire helytelen és mennyire nem felel meg az állam valóságos érdekeinek és a törvényhozás kötelességének az államháztartás ellenőrzése körül. Az 1905. évi zárszámadás olyan költségvetésre vonatkozik, amelynek gestiója körülbelül 2200 millió koronára vonatkozik és ezzel a 2200 millió koronás anyaggal szemben a zárszámadások nagy eltéréseket mutatnak. Az eddigi szokástól eltérően a bizottság a költségvetést is vizsgálat tárgyává tette. Az 1903. évi zárszámadásban az ismert Tisza-Hieronymi tételről semmi említés nincs téve. Ezen tételek feltüntetésének elmaradására nézve a számvevőszék elnöke mentéssel élt, azzal, hogy a szóbanforgó költségűltetésről a számszék illető ügyosztálya őt nem értesítette, azon feltevéseben, hogy az átutalt költség az előbb megállapított célra fog ugys fordíthatni.

A mentéset a bizottság elfogadta s azon állásponton volt, hogy nem rosszhiszemű mulasztásról van szó. A volt kereskedelmi miniszter, akit a bizottság maga elé idézett, a rendelkezési alapba olvasztott költségekről a felvilágosítást megtagadta. Az akkori miniszterelnök eljárása pedig helytelen és rosszalandó. (Helyeslés.)

Szász József: Előadó ur, ki fog fizetni?

Éber Antal előadó: A jelenlegi kormány tagjai ígéretet tettek arra nézve a koronának, hogy a Fejérváry-kormány tagjai vád alá helyezésének elmaradására minden befolyásukat latba vetik. A Tisza-kormány eljárása a fentebbiek tekintetében súlyos és menthetetlen, de a Fejérváry-kormányval szemben tanúsított engedékeny magatartás folytán vele szemben sem lehet erősebben fellépni. Az utókor ugy is rosszalni fogja.

Farkasházy Zsigmond: A pénzt kell visszacserezni!

Éber Antal előadó: Szabálytalanságokat fedezett fel a bizottság a virement körül is; oly csekély tételeknél például, mint a csemegeszőlő értékesítése, közel négy milliónyi eltérés mutatkozott. (Mozgás.) Az állami erdők tételénél közel négyszáz ezer koronányi különbözet akadt. Az előirányzatot kívüli és attól eltérő költségeket az akkori kormány azon reményben tette, hogy a parlamenti ellenőrzésre amugy se kerül sor. Számos szabálytalanság fordul elő az átfutó kezelés körében. Ebből okulva, a kormányhoz azt a kérdést intézi, hogy az átfutó kezelés alatt elszámolandó tételekről, előlegekről, kamatmentes kölcsönökről, stb. felvilágosítást adjanak az országgyűlésnek. Az államvagyon mérlegénél káros következményű lehet az osztrák államadóssághoz való hozzájárulási összeg tökéletességének hiánya. A kormány ügyletei, különösen az erdők átvételénél, szintén lényegesen vannak feltüntetve. Mindezt azért mondta el, hogy a számviteli törvény reformjára hívja fel a Ház figyelmét, mert a törvény eddigi érvényében a zárszámadás felülvizsgálása csak komédia volt. A bizottság ne-

vében elfogadásra ajánlja a következő indítványokat és határozati javaslatokat:

1. A képviselőház szükségesnek tartja az állami közalapok és alapítványok revízióját és azok ügykezelésének reformját, miért is utasítja a kormányt, hogy ezen irányban alkalmas időben az országgyűlésnek előterjesztést tegyen.

2. A képviselőház az átfutó kezelés terén mutatkozó visszasságok megszüntetését sürgős szükségnek tartja s utasítja a kormányt, hogy a m. kir. állami számvevőszék által ez irányban megindított tárgyalásokat mielőbb fejezze be s erről a képviselőháznak tegyen jelentést.

3. A képviselőház az 1903. évi zárszámadásokat s a m. kir. állami számvevőszéknek ezekre vonatkozó jelentéseit tudomásul veszi s azok tárgyában a felmentvényt megadja. Az ezen zárszámadásokból kitűnőleg az állami számvitel és gazdálkodás körül előfordult szabálytalanságok és visszasságok megszüntetését és a számvitelre vonatkozó szabályok reformját sürgős szükségnek tartja s utasítja a kormányt, hogy ez irányban alkalmas időben előterjesztést tegyen.

A Ház az előadót lelkesen megelégedett.

Elnök: Az ülést tíz perczre felfüggeszti.

Szünet után

Elnök: Jelenti, hogy a gróf Andrássy Gyula belügyminiszter a holnapi ülésben több interpellációra fog válaszolni. Most *Farkasházy* Zsigmond képviselő urat illeti a szó, mint különvélemény benyújtóját.

Farkasházy Zsigmond: Sajnálatos véletlennek tartja, hogy a zárszámadási bizottság jelentése az ülésszak végén került tárgyalás alá, is inkább, mert bővebb tárgyalást igényelne. A mult kormányok négy millió koronánál többet adtak egyeseknek, anélkül, hogy a legcsekélyebb elszámolást mutatták volna fel. Nem is akarja felemlíteni a Malonyai-féle képvásárlást, mely azonos a parlament kijátszásával.

Az állami vasgyáraknál mutatkozó károk csak oly módon volnának elháríthatók, ha azok magánkezelésbe vétetnének vagy a vezetőségben gyökeres változást eszközölnének. Furcsa dolognak tartja, hogy a Kereskedelmi Részvénytársaság az állami gépgyártás üzembeviteléből nagy hasznokat szerez az állami pedig a kezelési költségek folytán meg rövidülést szenved. A társaság ügynökei meg nem engedhető módon sóznak rá gazdáikra gépeket s teszik ezt a magyar állam czimerének fehasználásával.

Zsuzsáky István: Czimeres gazemberek! (De rútság.)

Farkasházy Zsigmond: Az állami gazdálkodás terén oly reformok léptetendők életbe amelyek az adózó polgárokra háruló terhek helyett az ellenőrzést teszik értékesebbé. Az előadóval szemben különvéleménye van; az előirányzat nélküli közös kiadások tekintetében; az előadé szerint, a bizottság a közéletben járt el. Ezek ellenőrzése szóba szerint is kívül esnek a parlament hatáskörén. (Ellentmondások.) Javasolja, hogy az előadói javaslatot a következőkkel pótolják ki:

„A képviselőház előirányzat nélküli költségű költségeknek törvényes felhatalmazás nélkül való utalványozását általában törvénytelennek tartja s az 1903. évben történt ily természetű utalványozásokat helyteleníti.”

Popovics Sándor pénzügyminiszteri államtitkár: Ami *Farkasházy* észrevételeinek meritoriusabb részét illeti és amely arra terjed ki, hogy fokozottabb törvénytelenség rejlik abban, hogy országgyűlési megajánlás nélkül költségű kiadások folyósítottak: erre nézve engedje meg a t. képviselőház, hogy arra utaljak, hogy az országgyűlés budget jogával ellenkező ténykedés, bármint előirányzat nélküli kiadás, mert hiszen elég utalunk a számviteli törvény azon rendelkezésére, amely körülírja azon alaki eljárást, amely mellett ily kiadások, ha azokra elkerülhetetlen szükség forog fenn és sürgős, tényleg eszközölhetők is. Póthitel után, de a tulkiadásokra és előirányzat nélküli kiadásokra való utalás benn van a számviteli törvényben. Már most, ha ezen tulkiadások és előirányzat nélküli kiadások tényleg eszközöltettek és a kormány erről akár zárszámadások után, akár külön a törvényhozásnak jelentést tesz, akkor van ideje annak, hogy az országgyűlés az ő budgetjogának konzekvenziáit a jelentéstevő kormánnyal szemben levonja és akkor fog felmerülni a kérdés — és ez mindig egyéni és politikai appreciáció tárgyát fogja képezni — vajjon a foganatosított tul- vagy előirányzat nélküli kiadásokra a felmentvény megadassék-e, vagy nem?

A költségű kiadások keretében, éppen az állam érdekében, oly kiadások is merülhetnek fel, amelyeket előirányzat nélkül is meg merne tenni. Az előadónak a konverzióra vonatkozó megjegyzésére az a véleménye, hogy az előirányzattól való eltérése csupán időbeli változás folytán állott be. Az élvezeti jegyeknél kárhóztatta az előadó, hogy a konverzió alkalmával történő alacsonyabb kötvények kibocsátása folytán, a konverzió kihirdetésétől számított három hónapon át, a közönség rövidülést szenved. Ez téves, mert a kihirdetéstől

számított három hónapon keresztül a kötvénytulajdonosok a magasabb kamatot kapják. (Élénk helyeslés.)

Eber Antal előadó: Reflektál Farkasházy Zsigmond felszólalására.

Wekerle Sándor miniszterelnök: Téved Farkasházy, ha azt hiszi, hogy ő hozzájárult az ő különvéleményéhez azért, mert nem ellenezte a bizottságban. Ez akkor történt, amikor Farkasházy lemondott az előadói tisztről és így azt hitte, hogy ez a különvélemény nem is fog a Ház elé kerülni. Nem helyesli Farkasházy indítványát, mert lehetnek helyzetek, amikor a kormányok olyan kiadásokat kénytelenek eszközölni, amelyekre nincs meg a törvényhozás felhatalmazása. Ha ilyen tilalomfát állítunk fel, akkor ezek ellenére is meg kell tennie esetleg a kormánynak. Ez nem növelné nagyon a törvénytisztelést. Nem járul hozzá Farkasházy indítványához.

Farkasházy Zsigmond visszavonja indítványának azon részét, amely az 1903. évben előirányzatot kívül teljesített közöségi kiadásokat általában törvényteleneknek mondja és csak azt a részét hagyja meg, amely azon költségek utalványozását helyteleníti.

A Ház elfogadta a bizottság jelentését és három indítványát s Eber előadó indítványát, amely helyteleníti Tisza és Hieronymi volt minisztereknek azon eljárását, amelylyel 550 ezer koronát az államvasuti pénztárból a rendelkezési alapba utalványoztak. Farkasházy indítványát elvetették.

Ezután az **elnök** megállapítja a következő ülés idejét és napirendjét s az ülést két órákor bezárja.

Igazságügyi törvényjavaslatok.

Budapest, július 5.

Négy fontos törvényjavaslatot nyújtott be **Günther Antal** igazságügyminiszter a képviselőház mai ülésén: a *büntetőtörvénykönyv és bünvádi perrendtartás* kiegészítéséről és módosításáról, a *végrehajtási törvény* módosításáról, a *kereskedelmi üzlet átruházásáról* és a *csékkéről* szóló törvényjavaslatokat. A képviselőház ezeket a törvényjavaslatokat csak az ősszel tárgyalja.

A büntetőtörvénykönyv módosítása.

A négy törvényjavaslat közül a *büntető törvénykönyv és bünvádi perrendtartás kiegészítéséről és módosításáról* szóló a legfontosabb, mert a büntető jogalkotásában egy új rendszert honosít meg: a *föltételes elítélés rendszerét*. E szerint a bíróság az egy hónapot meg nem haladó fogházbüntetés végrehajtását, különös méltánylást érdemlő okból felfüggesztheti, ha ettől az elítélt magaviseletére, egyéniségének, életviszonyainak és az eset összes többi körülményeinek figyelembe vételével kedvező hatást vár. Fontos újítása a törvényjavaslatnak a fiatal koruakra vonatkozó rendelkezések. E szerint, ha a tizenhét évet meg nem haladt gyermek büntetett, vagy vétséget követett el, a hatóság öt megfenyítés végett a házi fegyelem gyakorlására jogosított egyénnek, vagy az iskolai hatóságnak adhatja át. Az iskolai hatóság a gyermeket megdorgálhatja, vagy iskolai elzárással fenyítheti. Ha a gyermek eddigi környezetében erkölcsi romlásnak van kitéve, vagy züllésnek indult, a gyámhatóság a gyermeket ideiglenes felvétel végett gyermekmenedékhelyre szállítja.

A nevezetes új rendelkezésekről szóló szakaszok főbb pontjaikban a következőleg hangzanak:

1. szakasz. A bíróság az egy hónapot meg nem haladó tartamban kiszabott fogházbüntetés és a pénzbüntetés végrehajtását különös méltánylást érdemlő okból felfüggesztheti, ha ettől az elítélt magaviseletére, egyéniségének, életviszonyainak és az eset összes többi követelményeinek, figyelembe vételével kedvező hatást vár.

A felfüggesztés hatálya kiterjed a mellékbüntetésként kiszabott pénzbüntetésre is; ellenben nem terjed ki az ítélet egyéb rendelkezéseire. A Btk. 55., 56. és 60. szakaszában meghatározott mellékbüntetések hatálya a felfüggesztő ítélet jogerőre emelkedésének napjától kezdődik.

A felfüggesztő ítéletben kiutasítást nem lehet kimondani.

2. szakasz. A büntetést felfüggeszteni nem lehet, ha: 1. a bíróság azt oly cselekmény vagy oly cselekménynek kísérlete miatt szabta ki, melyre a törvény fegyház- vagy börtönbüntetést állapít meg;

2. az elítélt előzőleg büntetett miatt jogerősen el volt ítélve vagy tíz éven belül fogház- vagy egy hónapot meghaladó elzárásbüntetés volt ellenében jogerősen megállapítva, kivéve, ha az királyi kegyelem útján elengedtetett;

3. az elítélt a cselekményt aljas indokból követte el.

3. szakasz. A felfüggesztett büntetést nem lehet végrehajtani, ha az elítélt ellen az ítélt jogerőre emelkedésétől számított három évi próbaidő alatt bünvádi eljárás nem volt folyamatban.

4. szakasz. Ha a próbaidő eltelte előtt az elítélt ellen új bünvádi eljárást indítanak a próbaidő alatt elkövetett cselekmény miatt és az új eljárás folyamán őt a bíróság büntetett miatt ítéli el vagy szándékos vétség miatt ellene fogházbüntetést állapít meg, a felfüggesztett büntetést is összbüntetés kiszabásának mellőzésével végre kell hajtani.

Az elítélés egyéb eseteiben a bíróság az eset körülményeinek méltatásával határoz afelől, hogy a felfüggesztett büntetést is végre kell-e hajtani. Hasonlóképpen határoz a bíróság felmentés esetében, ha arra magánindítvány visszavonása szolgált okul.

A kihágásokról szóló 1879. XL. t.-cz. (Kbtk.) első része a következő 8. szakaszban foglalt rendelkezéssel egészítették ki.

A bíróság az egy hónapot meg nem haladó tartamban kiszabott elzárást és a pénzbüntetést egy évi próbaidőre felfüggesztheti.

A felfüggesztésre egybekben a jelen törvény 1—6. szakaszait kell megfelelően alkalmazni.

A felfüggesztést az első vagy a felső fokon eljáró kir. bíróság vagy közigazgatási hatóság, mint rendőri büntető bíróság az ítéletben a fél kérelmére vagy hivatalból mondja ki.

Az ítélet indoklásában tüzetesen megjelölnők az okok, a melyek a felfüggesztésre vezettek.

Az ítélet kihirdetésekor az elítéltet figyelmeztetni kell a következményekre, amelyeket újabb büncselekmény elkövetésével magára vonna.

A fiatal bűnösökre vonatkozó új rendelkezések a következő alapgondolatokra vannak iktetve:

a) a büntetendő cselekményt elkövetett gyermekekkel és fiatalokorakkal szemben nem a megtorlás, hanem a megmentés és a nevelés szempontjait kell érvényre emelni;

b) nem szabad fentartani jelenlegi törvényhozásunknak azt az álláspontját, hogy a bíróság, illetőleg közigazgatási hatóság a büntetőjogi beszámítás alá nem eső (12 éven alóli), de az erkölcsi romlásnak kitétt vagy züllésnek indult gyermekek megmentése végett akkor sem tehet semmi intézkedést, ha ezeknek züllött környezetéről és erkölcsi romlásáról hivatalos tudomást szerzett is. Ezért a törvényjavaslat 15. szakasza e részben ellenkező elvet emel érvényre, mint a melyet a Btk. 83. szakaszának jelenlegi szövege tartalmaz:

A 15. szakasz ezeket mondja:

Az ellen, aki a büntetett vagy vétség elkövetésekor életének tizenkettő évét meg nem haladta (gyermekkor), sem vád nem emelhető, sem bünvádi eljárás nem indítható.

Ha a gyermek büntetett vagy vétséget követett el, a hatóság, amely elé kerül, öt megfenyítés végett a házi fegyelem gyakorlására jogosított egyénnek vagy az iskolai hatóságnak adhatja át. Az iskolai hatóság a gyermeket megdorgálhatja, vagy iskolai elzárással fenyítheti. Ha a gyermek eddigi környezetében erkölcsi romlásnak van kitéve, vagy züllésnek indult, a gyámhatóság a gyermeket ideiglenes felvétel végett gyermekmenedékhelyre szállítja.

c) a fiatalokor büntetéseknél a törvényjavaslat a felső korhatárt a tizenhat évről tizennyolc évre emeli fel (16. szakasz), módot nyújt arra, hogy a fiatalokor nem huszadik, hanem huszonegyedik évéig tartassék javító nevelés alatt (24. szakasz 2. bekezdése), valamint megengedi azt, hogy a fiatalokorok fogházában állja ki a fogházbüntetést az oly elítélt is, aki tizennyolczadik évét még nem töltötte be (27. szakasz 2. bekezdése);

d) a javaslat elejli a megkülönböztetési képesség vagy amint a Btk. 84. szakasza előírja: „a bűnösség felismerése szükséges belátási képesség” fogalmát, amit a francia 1810. évi Code Pénal alapján a legtöbb európai büntetőtörvénykönyv több évtizeden át elfogadott;

e) amire a javaslat intézkedései közül a legnagyobb súlyt kell helyezni, módot nyújt a bíróságnak és a kihágást elkövetett fiatalokorok ügyében ítélő közigazgatási hatóságoknak arra, hogy a büntetendő cselekményt elkövetett fiatalokorval szemben a rövid tartamu szabadságvesztésbüntetést, amely a gyakorlati tapasztalatok szerint igen sokszor az elítélt erkölcsiségét is veszélyeztette, lehetőleg mellőzhessék és ha a fiatalokoroknak a büntetethez szükséges értelmi és erkölcsi fejlettsége megvan, az egyéniesítés (individualisatio) helyes elvnek megfelelő különböző intézkedéseket tehesenek.

A törvényjavaslat ezirányban nem köti meg a bíróságot, illetőleg közigazgatási hatóságot kezét, hanem feljogosítja azt arra, hogy a fiatalokor egyéniségének kiismerése és az eset körülményei szerint azt az intézkedést tehesse meg, amelyet legcélszerűbbnek talál.

Nevezetesen a fiatalokor büntettes megdorgálható vagy próbára bocsátható vagy ellene javító nevelés rendelhető el és csak ha szigorubb megtorlás mutatkozik szükségesnek, akkor alkalmazható az elítélt ellen fogházbüntetés, amelynek legkisebb tartama tizenöt nap és mely rendszerint a fiatalokorok részére berendezett külön fogházban hajtandó végre.

E rendelkezések módot adnak arra, hogy a fiatalokorokkal szemben kimondott szabadságvesztés-büntetés ne legyen hatálytalan és különösen,

hogy annak végrehajtása a fiatalokor erkölcsiségét ne veszélyeztesse.

A törvényjavaslat intézkedése kiterjed a *leánykereskedés* neve alatt ismeretes üzelmekre, a *kerítésre* is, amennyiben szigoru büntetést állapít meg az olyan cselekményekre, amelyek a gyöngébb és ellentállásra alig képes fiatal nő erkölcsi integritását sértik, ha erkölcsileg teljesen lealacsonyítják, ha a szabadsággal is ellenkeznek, ha a tettes és a sértett közt fennálló erkölcsi kapcsolat elemi követelményeibe ütköznek s ha üzleti foglalkozású fajul.

A javaslatnak 43. és 44. paragrafusai a lopásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazza s a lopás vétségének értékhatárát az eddigi 100 korona helyett 200 koronára emeli föl és enyhíti a b. t. k. 340-ik paragrafusának azt a rendelkezését, mely az értékre való tekintet nélkül büntetnek minősített lopás büntetésére vonatkozik. A javaslat a minősített lopás büntetésnek enyhébb jellegű eseteiben a mai fegyházbüntetés helyett öt évig terjedhető börtönt állapít meg. A legkisebb rendes büntetés e szerint hat hónapi börtön lesz, mely a 92. paragrafus alkalmazásával egy napi fogházra lesz leszállítható.

A végrehajtási eljárás.

A *végrehajtási eljárásról* szóló 1881: LX. t.-cz. módosítása és kiegészítése tárgyában beadott törvényjavaslat főbb pontjai ezek:

A végrehajtás alól kivett tárgyak sokkal szabatosabban állapíttatnak meg és bővítetnek. Az erről szóló szakasznak 20 pontja van.

Le nem foglalhatók a többi közt a végrehajtást szenvedő vagy hozzátartozójának temetéséhez közvetlenül szükséges tárgyak.

Le nem foglalhatók a többi közt a tisztviselőknek, hivatalnokoknak, lelkészeknek, tanároknak, és tanítóknak, közjegyzőknek, ügyvédeknek, orvosoknak, mérnököknek, íróknak, művészeknek és általában tudományos vagy művészi hivatáskörben működő személyeknek hivatásuk gyakorlásához tartozó könyvei, iratai, mintái, műszerei, segédesszközei; a gyógyszerártár berendezése, munkaszerei, tartályai és árukészlete; a végrehajtást szenvedőnek és háznépének a háztartáshoz szükséges házi és konyhabutor, edények, főző- és evőeszközök, kályhák, tüzhelyek, a ruházkodáshoz szükséges tárgyak, a szükséges ág- és fehérmű; a végrehajtást szenvedőnek és háznépének iskolai könyvei és taneszközei; a kisiparosoknak, kézműveseknek, ipari (gyári) munkásoknak, napszámosoknak és általában azoknak, akik magukat kézimunkával tartják fenn, a keresetük folytatásához szükséges szerszámok, eszközök, műszerek, és állatok, továbbá kisiparosok és kézművesek feldolgozható anyagkészlete 150 korona érték erejéig; a végrehajtást szenvedőnek és háznépének egy havi időtartamra szükséges élelmi, tüzelő- és világítószerek, ezek hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzésükhöz szükséges összeg; annyi készpénz, amennyivel a végrehajtást szenvedőnek és háznépének szükséges lakbérlet költségei egy negyedévre fedezhetők; a végrehajtást szenvedő választása szerint: egy tehén vagy négy juh, vagy négy kecske, ugyszintén ezen állatok részére félévi takarmány, ennek hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzéshez szükséges összeg; mezei gazdálkodással foglalkozók részére az általuk házilag művelt, vagy műveltetett, de legfőlegb tizenkét kataszteri holdnyi szántóföld műveléséhez szükséges vetőmag, igavonó jószág, gazdasági eszköz és trágya; vetőmag hiányában pedig a lefoglalható készpénzből a beszerzéséhez szükséges összeg.

A köztisztviselők fizetéséből a foglaláson is túl érintetlenül maradó rész 2000 koronára, magánhivatalnokoknál 1200 koronára felemeltetik.

Napidíjaknak csak a naponta négy koronát meghaladó része vonható végrehajtás alá.

Munkabéreknek, ha azokat nap- vagy hétszám szerint fizetik, csak az a része vonható végrehajtás alá, amely a naponta négy koronát kitevő összeget meghaladja.

Ha a végrehajtást szenvedőnek több járandóságára vezetnek végrehajtást, az ott meghatározott mentesség öt mindegyik járandósága után külön illeti meg.

A kereskedelmi üzlet átruházása.

A *kereskedelmi üzlet átruházásáról* a hitelezők érdekeinek hathatósabb védelme végett már **Plósz Sándor** terjesztett be annak idején törvényjavaslatot. Ez a javaslat azonban akkor tárgyalásra nem kerülhetett. **Günther** igazságügyminiszter ezt a javaslatot mutatta be ma újra a Háznak. A javaslatot az teszi megokoltá, hogy az 1875. évi harminczhetedik törvényünkbe iktatott kereskedelmi törvény nem oltalmazza meg eléggé a kereskedelmi üzlet átruházásainak eseteiben a korábbi üzlettulajdonos hitelezőinek érdekeit. A javaslat abból az alapelvből indul ki, hogy függetlenül a felek akaratától, az üzlet átvevőjét az üzlet korábbi kötelezettségeiért a hitelezővel szemben törvényes felelősség terhelje. Azoknak a visszaéléseknek akar a javaslat gátat vetni, amelyek az üzletátruházások

kötül nálunk napirenden vannak. A törvényjavaslat hat paragrafusból áll és az üzlet átruházójának és átvevőjének felelősségét állapítja meg az üzletből eredő kötelezettségeikért. Aki az üzletet házastársától, testvérétől, vagy sógorától veszi át, az csőd folyamán való üzletátruházás esetén is felelős a kötelezettségeikért. A javaslat a kereskedelmi törvény 20. paragrafusát hatályon kívül helyezi.

A csekk.

A csekk szabályozására vonatkozó törvényjavaslat megállapítja a csekk kellékeit, továbbá kimondja, hogy a csekk névre, bemutatóra, vagy rendeltetésre szólhat s az utóbbi esetben forgatmány útján ruházható át. Megállapítja még a javaslat a fizetés végetti bemutatás kötelezettségét és ezt a fizetési vizskerest iltételévé teszi. Ezenkívül az elévülésre, az elveszett csekk megsemmisítésére, a hamis csekk beváltására és a bélyegkötelezettségre vonatkozólag tartalmaz rendelkezéseket a javaslat, amely huszonnyolc paragrafusból áll.

KÜLFÖLD.

A politikai helyzet Ausztriában. Amit mi még az osztrák választások előtt megjósoltunk, bekövetkezett, mert hiába kényszerítették rá Ausztriára császári parancsra az általános választói jogot, ez a nemzeti ellentéteket a németek és a szlávok közt nem szüntette meg, aminek elég bizonyítéka a szlávok botrányos magatartása a birodalmi gyűlés tegnapi ülésén, melyről az Egyetértés mai számában már bőven megemlékeztünk s a csehek amaz indítványa, hogy a cseh nyelvű beszédek eredeti szövegben vétesenek bele a Ház naplójába. Beck osztrák miniszterelnök még tegnap beható megbeszélést folytatott a német pártok vezérével, kik ma délelőtt dr. Sylvester elnöklete alatt ülést tartottak és állítólag a parlamenti nyelv és a költségvetési provizóriumra vonatkozólag fontos határozatokat hoztak és az általános politikai helyzetet is megbeszéltek. A rutinének tegnapi magatartását a szláv képviselők egy része is elítéli s ennek lehet tulajdonítani, hogy a legutóbbi ülések és különösen a tegnapi ülés viharai után a képviselőház mai ülése ismét nyugodtan folyt le. A teremben egyébként megfigyelhetően kevesen voltak, mert a képviselők nagyrésze, tekintettel arra, hogy holnap nem lesz ülés, elutazott. Érdekes incidens merült fel, mely bizonyos analógiában áll azzal, ami a hervát obstrukció alatt a magyar képviselőházban történt. Egy cseh szociáldemokrata ugyanis cseh nyelven azt indítványozta, hogy egy általa benyújtott kérvénynek a szövegét csatolják a gyorsírói jegyzőkönyvhöz. — *Weiskirchner* elnök kijelenti, hogy a kéresemnek csak úgy lehet eleget, ha azt német nyelven terjeszti elő és felszólítja erre a képviselőt és minthogy a képviselő ennek a felszólításnak nem tesz eleget, az indítványt egyáltalán nem is bocsájta szavazásra. Az elnöknek ez az eljárása azért kelt felháborítást, mert az a nyelvi kérdésben mintegy elvi döntést jelent. Napirenden a szociáldemokratáknak az indítványa állt, hogy az általános és közvetlen szavazati jogot tartománygyűlések részére is hozzák be. Az e fölött megindult vitában Sternberg gróf is felszólalt, aki többek között azt mondta, hogy a *szociáldemokrácia bujakóros matresse és mindenki, aki megöleli, ugyanabban az agylágyulásban pusztul el, melyben az osztrák mérvadó tényezők szenvednek.* A vitát három órakor bezárták. Legközelebbi ülés jövő kedden lesz.

A hágai békekonzferencia. A hágai békekonzferencia négy bizottságának elnökei abban állapodtak meg, hogy a jövő szombaton túl újabb javaslatok nem terjeszthetők be, amivel a munka siettetését akarják elérni. Tegnap délután a harmadik bizottság első albizottsága ülésezett és Angolországának a tenger alatt elhelyezett aknákra vonatkozó tervezetét, ugyszintén több módosító indítványt tárgyalt. Hagerup elnök ismertette a módosítványokat, mire előzetes vita indult meg, amelyen Brazília, Japánország, Spanyolország, Olaszország, Franciaország, Németalföld, Belgium, Németország, Portugália és Svédország delegátusai vettek

részt. Csarikov, orosz delegátus kijelentette, hogy kormányja, amidőn az aknákérdést a konferencia programjába vette, a békés hajózás érdekeit tartotta szem előtt. Épp ezért szükségesnek tartja a kérdés beható technikai vizsgálatát. Az ülés erre véget ért. A hágai konferencia egy sajátos nemzetközi bonyodalmat is szült. Az orosz-japán háboru kezdetén ugyanis a japánok Koreát japán fenhatóság alá kényszerítették, s ezt az összes hatalmak elismerték. Korea szuverenitása tehát megszűnt. Ennek következtében Koreát nem hívták meg a hágai békekonzferenciára, ami miatt a koreai császár megbízottakat küldött Hágába, hogy Korea kizárása ellen tiltakozzanak. A japán delegáltak természetesen nem valami nagy örömmel látják ott a koreai kiküldötteket s kétségbevonják azt is, hogy valóban a koreai császár küldte őket oda. Japánország semmiesetre sem fog válaszolni a koreaiak tiltakozó memorandumára. Az amerikai delegátus is elutasítólag viselkedik a megihódolt ország képviselőivel szemben. A koreaiak azt mondják a japánokról, hogy Koreát teljesen szét akarják rombolni; a császár házáat egyszer körülvevették és a császárt meg akarták ölni. Tíz millió koreai készen áll arra, hogy szabadságát visszavívja. A koreaiak tiltakozásához csatlakoztak most a gerogiaiak és az irek. E két utóbbi nemzet is szeretné, ha önállóan ismernék el és külön meghívót kapna. Magától értetődik, hogy a konferencia ezek fölött a memorandumok fölött napirendre tér. A japán delegáció azt feleli a koreai kiküldöttek panaszára, hogy Japánország és Korea között létrejött a japán fenhatóságra vonatkozó szerződés, amelyet Ito márki kötött a koreai kormányval s Japánországnak kizárólagos jogot ad arra, hogy Koreát a külföldön képviselje. A koreaiak ezzel szemben azt vitatják, hogy ez a szerződés nem lehet jogos, mert Japánország rákényszerítette Koreára. A japánok viszont azt hangoztatják, hogy a szerződést annak idején a japán kormány közölte a hatalmakkal s a hatalmak minden ellenmondás nélkül tudomásul vették, mert Korea nem tett ellene kifogást, holott lett volna rá elég ideje.

A mai bizottsági ülésen báró Marschall német delegátus kijelentette, hogy mindenben csatlakozik az ellenségeskedések megkezdésére vonatkozó francia javaslatához. Az angol, amerikai és japán delegátusok feltételeket kötöttek ki. A szavazást ennek következtében későbbre halasztották.

A második bizottság második albizottsága Bernaerth elnöklésével Franciaországnak az ellenségeskedések megindítására vonatkozó javaslatát tárgyalván, a hollandi delegátus kifejté, hogy a hadüzenet és az ellenségeskedések megkezdése közötti intervallum hiányában a kívánt cél nem érhető el. Ezen intervallumnak legalább is 24 óráig kell tartania. Michelsen ezredes orosz delegátus azon előnyöket fejtegette, amelyek ezen indítványából folynak és utal arra, hogy ezen intervallum az államoknak lehetőséget nyújt arra, hogy oly intézkedéseket tehesen, amelyek más esetekben a béke idején való nagyobb létszenlétet tennék szükségessé. Egy másik előnye ez időköznek abban rejlik, hogy a semleges hatalmak a kibékítő érdekében akcióit fejtenének ki és a viszálykodó nemzeteket esetleg rábirhatják arra, hogy ügyüket a döntőbíró elé terjeszszék. Minden körülmények között el kell fogadni a minimális 24 órás időközt. Amourel francia delegátus a javaslatot indokolja. Báró Marschal ezután kijelenti, hogy Németország fenntartás nélkül pártolja Franciaország indítványát. Bernaerth és Amourel közti eszmecsereből kitűnik, hogy Franciaország az időköz tartamát illetőleg még nem állapodott meg, miért a javaslatot jelen szövegében nem fogadhatja el. Torielli olasz követ nézete szerint az időköz megállapítása

Igen súlyos kérdés, tekintettel a geográfiai helyzetek különbözőségére. Sokkal fontosabb kérdés, hogy a hadüzenetnek jogi következményei legyenek. Nelidow szerint utat kell találni arra, hogy a diplomáciai képviselők mielőbb értesüljenek az ellenségeskedésekről. Reay lord (Anglia), Hoate (Amerika) és Tsudsuki (Japán) delegátusok

államaik nevében kijelentik, hogy az elvre való tekintettel fenntartják maguknak a későbbi állásfoglalást, mire az elnök a szavazást későbbre halasztja.

Az angolok helyzete Indiában. A Reuter-ügynökség tudósítója a Bengáliában uralkodó idegenellenes hangulatról szóló jelentésében jellemzőnek mondja azt a tényt, hogy a király születésnapját sehol sem ünnepezték meg néhány mohamedán kivételével. Az ugynevezett nemzeti liberális-párt mindenütt lázít és az angol bojkottját propagálja. A rendőrség nem képes a rojalisták ildözését megakadályozni. A legszomorubb jelenség, hogy az európaiak ellen irányuló támadások mind gyakoriabbakká válnak. Jellemző tünet az is, hogy egész Bengáliában nemzeti iskolákat létesítenek, amelyeknek költségeit a benszüllöttek viselik és amelyekre a kormány semmiféle befolyást nem gyakorolhatott. A diákok semmibe sem veszik azt a tilalmat, amely szerint politikai gyűlekezetekben nem vehetnek részt.

A francia kormány és a bortermelek. A francia kormány fel fogja használni a július 14-iki nemzeti ünnepet arra, hogy a vinczellér-fölkelés fogásában levő vezetőinek amnesztiát adjon. Montpellierből jelentik, hogy a mairek vasárnapra az összes környékbeli községtanácsosokat értekezletre hívták össze annak megbeszélése végett, hogy milyen módon lehet a békét végleg helyreállítani.

Claszország és a Valikán. Az olasz képviselőházban Barzilai képviselő interpellált a múlt vasárnap római községi választás alkalmából, amikor is majdnem teljesen kibuktatták a klerikálisokat. Interpellációja következtében nagyon viharos jelenetek voltak, mert Barzilai nagyon élesen kikelt a konzervatív képviselők ellen, akik szerinte a klerikálisok céljait szolgálják. Barzilai dicsőítő himnuszokat zengett a római választóknak, akik nem akarják eltűnni, hogy a konzervatívok és a klerikálisok lenyűgözzék őket. A községválasztásnak Barzilai szerint nagy nemzeti jelentősége van s a szónok figyelmeztette a kormányt, hogy ne kaczérkodjék a Vatikánnal.

A helyzet Oroszországban. Az orosz vezérkar folytonosan kap híreket katonák szökéséről. Még soha sem volt annyi katonaszökés, mint most. A beküldött jelentések szerint egész századok egészen nyíltan vonakodnak szolgálatot teljesíteni. Különösen a vilnai és a kievi katonai kerületekben rendkívül gyakori a katonák tömeges szökése. A katonai hatóságok bizalmatlansága ennek következtében elérte csúspontját. Karkovban és Kiebben a gyorsan terjedő forradalmi katonai szervezeteknek számos tagját elfogták. Szimferepolban fölfedeztek két titkos nyomdát, a melyben a hadseregnek szóló forradalmi felhívást nyomtak több százezer példányban. Szimferepolban a katonai forradalmi szervezeteknek száznál is több tagját letartóztatták s a szervezeteket helyiségében háromezernyolczszáz hamis utlevelet, forradalmi iratokat s félretett fegyvert és éles töltést találtak. Karkovban és Kiebben sok embert letartóztattak, akik rendszeresen foglalkoztak azzal, hogy a katonák közt forradalmi iratokat terjesztettek. Egy öreg tábornok azt beszélte, hogy a forradalmi propaganda egyre jobban terjed a hadseregben és hogy jövőben nagyon nehéz lesz a katonák zavargását és zendülését elnyomni. Az ujonczjutalék évről-évre megbízhatatlanabb.

A helyzet Marokkóban. A tangeri angol követ értesítette az angol kormányt Maclean elfogatásáról. Az angol kormány összeköttetésben van a követtel annak eldöntése céljából, hogy melyek lesznek a legcélszerűbb eszközök Maclean megszabadítására. Teljesen téves az a nézet, hogy a szultánnal szemben követelésekkel léptek föl. Az eset nagyon kényes és komplikálja az, hogy bár Maclean angol születésű, a mór kormány hivatalnok. Tangerben Maclean szabadonbocsátásának föltételei ismeretlenek. Az angol követ, aki Macleanról levelet kapott azzal az értesítéssel, hogy jól bántak vele, Maclean megszabadítására irányuló törekvéseiben az udvari párt támogatásában részesül.

Az angol flotta. Az angol felsőházban Taylor a csatornahajórajra vonatkozó több kérdést intézett a kormányhoz. Tweedmouth lord, az admirális első lordja a sajtó támadásaival foglalkozván, tiltakozik azon állítás ellen, hogy az admirális

lordjai a takarékos kormány ellen dolgoznak. Vázolja az angol és külföldi flották erejét és kijelenti, hogy az 14 csatahajóból áll, amelyeknek jele a King Edvárd hajó típusa szerint épült. Idővel a többi hajók is újabbak által fognak pótoltatni. *De már most is oly erős a hajóraj, hogy a világ bármely hajórajával felveheti a versenyt.* A tüzelési próbákat illetőleg úgy a gyorsaság, mint a löbbiztonság figyelembe vétetett. A kísérletek azt bizonyították, hogy veszély idején a hazai flotta erős fegyver lenne. A Daily Telegraph jelentése szerint az új löfegyverekkel, valamint az új golyókkal kísérleteznek. Az új golyók csak annyiban különböznek a régiektől, hogy hegyesebb csucsban végződnek. A kilőtt golyó gyorsasága 400 láb másodpercenként. A lőtávolság 1000 jard 20 foknyi szög mellett.

Az Egyesült Államok és Japán. Minden hivatalos czáfolattal szemben egészen bizonyosnak látszik, hogy Evans admirális Washingtonból Newyorkba ment, hogy az egész amerikai hadi flottának az Atlanti-tengerről a Csöndes-tengerre való elindítását intézze. Metcal amerikai tengerészeti államtitkár is megerősíti azt a hírt, hogy az Egyesült-Államok tengeri hadi erejének nagyrésze a tél folyamán a Csöndes-óceánra indul. Az államtitkár azonban kijelentette, hogy ez intézkedéseknek semmiféle jelentősége nincs. Nem kevesebb, mint 16 amerikai hadihajó fog az Atlanti-tengerből a Csöndes-óceánba átvényeltetni, s ez a tizenhat hadihajó az Egyesült-Államoknak legjobb és legmodernebb pánczélosa. Ezzel az Egyesült-Államok kormánya, még akkor is, ha igaz Metcal tengerészügyi államtitkárnak az a kijelentése, hogy ennek az intézkedésnek semmiféle jelentősége, azt mégis elárulja, hogy a kaliforniai partok erősítését szükségesnek tartja, s hogy a japán követeléseket nem hajlandó teljesíteni. Tokióból érkezett táviratok szerint egész Japánországban nagyon föl vannak háborodva amiatt, mert a szan-franciszki hatóságok vonakodnak a japán munkaközvetítőknek iparuk folytatására az engedelmet megadni. A japánok ezt az esetet sokkal komolyabban fogják föl, mint az eddigieket, mert a japánok személyi jogainak súlyos megsértését látják benne. Hét japán kereskedelmi kamara már ki is mondta az amerikai árukra a bojkottot. De legújabb esemény az, hogy a japánokkal a kínaiak is szövetségbe álltak, hogy egyértelműen járjanak el az Egyesült-Államokkal szemben. Néhány nappal ezelőtt már jelentették, hogy a Panama-csatorna kínai munkásai miatt az eljárás miatt, melyben az Unio kormánya a japánokat részesíti, sztrájkba léptek, s ezzel az egész nagy mű létrejöttét veszélyeztetik. A jün-sikai kínai főkormányzó hirdetményt intézett a kínaiakhoz, melyben szigorú büntetéssel fenyegeti azokat, akik a Panama-csatorna munkálataihoz kínai munkásokat szállítanak. Azok a szan-franciszki japánok, akiknek üzleti helyiségét a májusi zavargás alkalmával a csövesek elpusztította, a városi hatóság ellen kártérítési pört indítottak. A japánok mindössze 200.000 dollár kártérítést követelnek, és mint fontos körülményt hangoztatják, hogy a zavargás négy óra hosszáig tartott és hogy a hatóságok semmit sem tettek elfojtása végett. Az amerikai igazságügyminiszter utasította a franciszki ügyészséget, hogy a japánok ügyvédekkel lépjen érintkezésbe és támogassa követeléseiket. Az amerikai sajtó egyrésze még mindig folytatja a hadjáratot a japánok ellen. Ennek dacára oisterbayi jelentések szerint Loeb, Roosevelt elnök titkára ott tegnap előadást tartott, amelyben többek között kijelentette, hogy a jövő tél folyamán gyakorlatozás céljából 16 csatahajóból álló hajórajt fognak a Csöndes-óceánra vagy pedig a déli Atlanti-óceánra kiküldeni. Az Egyesült Államok és a többi államok közötti viszony sohasem volt barátságosabb, mint jelenleg. Ha a Csöndes-óceánra flotta indul, ennek nincs egyéb jelentősége, mint az a pusztán tény, hogy a flotta három-négy napig távol lesz. Állást foglalt azon feljeggyással szemben, hogy a flotta azért megy a Csöndes-óceánra, mert a Japánnal való bonyodalmaktól tartanak.

Gazdasági válságok Franciaországban.

Páris, július 4.

Egy francia államférfiu szava szerint ez a szép ország ugyan még nem kezd elszegényedni, de már többé nem gazdagodik. Franciaország ereje még mindig az ő készpénzből álló nemzeti vagyona, mely szerencsésen van szétosztva lakosága között és az a majdnem kimeríthetetlen kincs, mely termékeny talajában fekszik. Ehhez járul, hogy a francia szorgalmas, kevéssel megelégszik és gazdaságosabban gondolkodik, mint szomszédai. Tapasztaljuk, hogy a jómódu nyugaton és délnyugaton kevésbé van meg a hajlandóság arra, hogy jövedelmüknek meg nem felelőleg költsékesnek, mint északon. A francia takarékoságából könnyen kicsínyessége, sőt fősvénysége fejlődik. A francia tőkés nagyon bizalmatlan, igyekszik pénzét elrejtetni, megelégszik 2—3 százalékos kamattal, csak hogy biztosan számithasson. Nagyon gyanakvó az iparral szemben és csak igen kevés bizalma van saját kormányához.

Sajátságos ellentétben ezzel, nagyon könnyen hívő más államokkal szemben; a francia milliárdok nemcsak Oroszországba vándorolnak, de Délamerikába és más exotikus tájakra is. Sőt még az is tudvalevő, hogy a francia tőkés kerülő uton iparkodnak német állampapírok birtokába jutni, amelyeknek jegyzését a párisi börzén nem engedik meg. Leginkább a takarékpénztárakban bízik a kis tőkés. A paraszt azonban a földbe fekteti pénzét, inkább földet vásárol, mint értékpapírt és ha a pénzt gyűjti, azt fényes öfrankosokban és Louisd'orokban rakja el. A híres gyapjuharrisnyák ugyan nem hoznak kamatot, de biztosak a spekulánsok és gründolók elől, akik a paraszton eret akarnak vágni s akiknek azután a hatóság csak későn kullog utána.

Miféle mérhetetlen összegek vannak itt eltemetve, azt a legutolsó háboru utáni idő mutatta meg, amikor oly gyorsan fedezték a hadisarcz milliárdjait, továbbá a szőlőtermelés válsága, mely a 80-as évek elején óriási áldozatokat rótt az ország tőkéjére.

A polgár tehát gyanakvó az ipari és kereskedelmi vállalatokkal, valamint az állammal szemben, de maga az állam sem nagyon szereti a vállalkozást. Igaz, hogy a francia, demokrácia tetőtől-talpig kapitalisztikus, igaz, hogy a köztársaság titkos császárai a Place de la Bourse-on és a Rue Laffite-ban székelnek: hiszen a czimer kezdőbetűit R. F. gunyolódva úgy olvasták: Rothschild freres. Mindazonáltal a most uralkodó radikális szociálistus nem kedves a pénz- és iparbárok-nak. Ellensége a vállalkozásnak, mert párt-taktikai okokból a szociáldemokracziára kacsintgat és gazdaságilag teljesen terméketlen, mert érdekeit egyedül az elvont elméletekre és a demokratikus elveknek az alkotmányban és parlamentben való érvényesítésére irányítja. Amellett a klerikalizmus ellen való harc teljesen igénybe veszi. A francia közlekedés a vasutat, postát, távirat, csatornázást, tengeri hajózást illetőleg nagyon hátramaradt, az áruszállítás tarifája nem kedvez a kivitelnek, a kereskedelmi szerződészek elavultak. Igazi szociális reformot alig csinálnak, ahelyett a munkaadókat szűkkeblű rendőri intézkedésekkel zaklatják.

Ha a francia kereskedelmi világ beavatottjaival beszél az ember, akkor hallani fogja a német császár dicséretét, aki mindenütt igyekszik utat nyitni a német iparnak és kereskedelemnek, ehhez aztán a köztársaság súlyos elítélése csatlakozik, mely a kereskedőnek és gyárosnak csak nehézségeket okoz. A Simplon-alagút váratlanul érte őket és semmit sem tett értük, hogy Havret Antwerpen és Marseillet Genua és Barcelona veszedelmes versenyével szemben védelmezze. Ehhez járul az iparban a szénhiány. Az elégedetlenkedők elfelejtik azonban, hogy részben ők maguk is okai Franciaország viszonylagos hátramaradásának. Fogalmuk sincs a német és angol önszegélyről. A francziából hiányzik a vállalkozó szellem, még inkább a közgazdatisra való kedv. A legjobb fejek más

foglalkozás után néznek. Franciaország a kis- és közepes üzem klasszikus hazája marad; örülnek, ha a régi vevőket megtarthatják, új piacok meghódítására nem gondolnak. Ehhez járul a „természetes monopólium“ gondolata. A francia paraszt azt hiszi, hogy a francia vaj és tojás, szárnyas és főzelék, gyümölcs, sajt, bor utólrhetetlen jóságú — amellet Dánia, Hollandia, Kanada egyre újabb teret hódít, a legfontosabb piacon, Angolországban. Még a francia müipar és női ruha, még az automobil, a lyoni csipke és selyemárúk, és kivált a champagne-i bor és egyéb szeszes ital sem monopólium többé — amint ép e napokban nagyon gyengédtenül juitáják esztükbe.

A fő bortermelő megyék, a napos délvidék parasztsága heteken át véresen demonstrált a főbb városokban, hogy a közfigyelmet a saját szegénységére terelje. Nem sokat kutatják, hol van bajaiknak forrása, hogyan lehetne segíteni; egyszerűen adómegettagadással fenyegettek és azt hangoztatták, hogy megszüntetnek minden tevékenységet a községi életben és az önkormányzatban, ha a kormány a szőlősgazdák most oly kevésbé hasznos hajtó foglalkozását nem teszi jövedelmezőbbé. Ez a követelés balga, mert oly gazdasági válságot, mely a valóságban már 1903-ban kezdődött, nem lehet pillanat alatt elfujni.

A minisztérium először is új törvényt terjesztett elé a borhamisítók ellen. Nem annyira azért, mert azt hiszi, hogy a borpancsolásban rejlik a baj gyökere, hanem azért, mert a déliek haragja a borhamisítók ellen irányul; ezzel a törvényt akarták az izgatott parasztokat lecsillapítani, megmutatni nekik, hogy nem árulnak a borhamisítók-
kal egy gyékényen. A lázadó vinczellérek vezetői azonban kijelentették, hogy ez az új törvényjavaslat őket nem elégti ki, hiszen az összes előbbi hasonló törvények sem eredményeztek sokat. A nagy üzemi boryárosokat többféle okból nem igen lehet háborgatni. Egyrészt van utjuk és módjuk, hogy praktikáikat eltitkolják, másrészt nagy befolyásu urak, akikkel a képviselők a választások miatt nem igen szeretnek kikötni. De pancsolnak, czukroznak, gipszelnek a kis boreladók, és maguk a szőlősgazdák is oly rettentő mérvben, hogy a nagykereskedők ellen intézett szigorú eljárás maga nem érhetne el nagy eredményt. Hiszen igaz, hogy az olcsó bornak, mellyel Páris ellátják, a töke vérehez semmi köze és voltaképp valami pokolbéli keverék az. Hiszen igaz az is, hogy a déli bortermelő parasztek insége nagy és hogy például 1903—1904-ben a négy fő departementben a bortermelés 566 millióba került és csupán 329 milliót hozott. De nem a hamisítás okozza az alacsony árakat, nem is maga a tultermelés. Franciaország-nak a hetvenes években oly szüretei voltak, amindket ma sem élnek meg, noha azóta a szőlőültetés nagy lendületet vett. A dél azonban nem számított a külföld egyre fokozódó versenyére és elfelejtik, hogy a középső departementok is bort termelnek ma és nem veszik a déliek borát. Bretagnetól a Burgundig borvidék van ma és a szegény ember borszükségetét ma Gérault, Ande, Gard, Bar terméséből fedezi.

Azt sem szabad elfelejteni, hogy Párisban a sör, kivált a müncheni és pilseni, erős vetélytársa a bornak és hogy az alkoholiellenes mozgalom is jelentékenyen terjed. Itt egy élő példán látjuk, amit fent általánosságban kifejtettünk, hogy a franciák babéraikon pihentek, nem fejlesztették termelő eljárásukat, nem szereztek új fogyasztó piacot és elveszítik a diadalmas versenyvel szemben a régi vevőket. Ezt a parasztek még nem látják be, de a kormány már fölismeri és a bajt gyökerén támadja meg: igyekszik a parasztot önszegélyre nevelni, igyekszik fejleszteni a ma még majdnem teljesen ismeretlen szövetkezést, szabályozza a termelés és használat fölött való ellenőrzést és végül kedvező kereskedelmi szerződészekkel levezető csatornákat fog nyitni a déliek tulsok borárnak.

Mozgó képek.

Az új törvény.

(Günther Antal négy új törvényt terjesztett a Ház elé.)

Az egyik (olvassa az újságot): Éljen! Éljen! Éljen Günther miniszter!

A másik: Mi bajod? Mi közöd neked a miniszterhez?

Az egyik: Mi? Sok! Nem olvastad? Micsoda humanus rendelkezések! Nem olvastad?

A másik: De olvastam. Csak nem tudom, melyik résznek örülsz. — Talán csak nem annak, hogy tiz koronán alul sikkasztásokat nem büntetnek oly szigorúan?

Az egyik: Ugyan menj! A másiknak, a végrehajtási törvénynek! Barátom, fellélegzek újra!

A másik: Miért te?

Az egyik: Hát tudod, látszik, hogy a miniszter is volt valamikor szerény fizetési hivatalnok, aki tudja, mit tesz az, ha az embernek le van foglalva a fizetése, mikor 800 forintnál többet nem kap, akármennyi is a jövedelme.

A másik: Bizony az szomorú! No és ezentúl?

Az egyik: Ezentúl barátom másként lesz. Éljen Günther! Oh öregem! Eddig alig tudtam megélni, most már telik majd új ruhára nekem is, az asszonyoknak is, lesz a gyerekeknek, nyáron elmeheztünk nyaralni! Czimbora! Nagy hordereje van a törvénynek! Átalakul az egész társadalom! Eddig az államtisztviselők nem mertek megnövelni, mert a feleségüket nem tudták eltartani, ezentúl akár kétszer is megnövelhetnek, akár két feleséget is tarthatnak! Ha eddig egy tisztviselőnek gyereke született, már elég volt, sok volt, most — most akár nyolczig meg ne álljon! Lesz pénz!

A másik: Miért te?

Az egyik: Barátom, nem lesz vénleány, nem lesz agglegény, aki tisztviselő, az mind megnövel. És az állam is nyer, mert tisztviselői jókedvvel fognak dolgozni. Sztrájk se lesz, mert meg lesznek elégedve sorsukkal. A létszámot se kell emelni, mert a jókedvű tisztviselő kétszer annyit dolgozik, mint a rosszkedvű.

A másik: De hát miért?

Az egyik: Más lesz a családi tűzhely. Az emberek otthon fognak ülni, mert nem kell a hitelezők elől megszölni. Aztán az asszony se fog mindig siránkozni és így a férj nem menekül a kávéházba. Ennek ismét meg lesznek a maga következményei.

A másik: Micsoda te?

Az egyik: (telkenedezve) Micsoda? Ha nem jár annyi ember a kávéházba, letörik a szarva a kávéosknak, nem emelik minduntalan a piccoló árát, hanem ellenkezőleg, mindig lejjebb és lejjebb szállítják, úgy, hogy ismét lehet kávéházba járni. De tovább megyek. A rendezett anyagi viszonyok következtében nem vásárolunk részleffizetésre, hanem készpénzzel, ha nem vásárolunk részleffizetésre, nem maradunk hátralékban a részletekkel, így nem fognak a késedelmi kamatok tönkre tenni; szövetkezetek, a nem perelehetnek, — nem lesz perköltség, nem lesz foglalás, végrehajtás és ha lesz végrehajtás, az olcsó lesz, úgy, hogy az ember egész bátran elmaradhat részletekkel, mert nem kell félnie a perőtől és a végrehajtási költségektől és így nem kell kétségbeesni, ha az ember valamit részletre akar vásárolni. Tehát fognak részletre vásárolni. Érted?

A másik: Nem egészen világos a dolog.

Az egyik: (még telkenedezve): Az embernek marad legalább egy kis pénze a fizetéséből, azt beosztja és így nem kell adósságot csinálnia, elcséjén nem jön a Grün, a Blau, a Schwarz, a Weiss; és különben is, ha akarna csinálni, nem csinálhat, mert a szövetkezetek nem foglalhatnak eleget, szóval nem hitelképes az államtisztviselő; ki az ördög fog kölcsönözni valakinek, akinél nem lehet foglalni és így ha nem lehet foglalni, az államtisztviselő nem uszunk nyakig az adósságokban, a lakás az ő nevéken lesz, a butor nem lesz a gyerekeké, vagy valaki másé; ha már most a lakás az enyém, a butor az enyém, — mindenki szívesen ad kölcsönt. Érted?

A másik: (szédülve) Nem egészen...

Az egyik: Pedig a dolog világos. Figyelj jól. Nekem eddig volt 6000 korona fizetésem, de ebből csak 1600 korona maradt, a többi le volt foglalva. Mit csinálhattam?

A másik: Adósságot.

Az egyik: Ugy van. De most lesz 2, azaz kétféle ezer koronám. És mit csinállok most? Ismét adósságot. De most kevesebbet lehet nálam foglalni, tehát többet tudok fizetni és mert többet tudok fizetni, könnyebben kapok kölcsönt, no hát, ha én könnyebben

kapok kölcsönt, több adósságot csinállok, de azért nem bánt a gond, mert többet nem lehet nálam foglalni és épen azért kevesebbet kell fizetnem... Érted?

A másik: (nevetve) Igen... igen... Érttem... Ne folytasd... Kavarog a fejem. Több fizetés... kevesebb részlet... nagyobb adósság... kisebb hitel... kevesebb foglalás... több részlet... kisebb adósság... több foglalás... Jaj, de beteg vagyok.

Az egyik: Az mellékes! Éljen Günther! Mond, hogy éljen, mert leülték.

A másik: Éljen! Éljen!

A másik: Oly boldog vagyok! (Zokogva az asztalra borul; — mita társa hirtelen eltűnt.)

Box.

TÁVIRATOK.

A francia kamara ülése.

Páris, július 5. A kamara ma délelőtti ülésén Basily képviselőnek a bányák maximális 8 órás munkaidejére vonatkozó törvényjavaslatát tárgyalta. Eynard nem tartja célszerűnek a javaslatot, mert Franciaország, melynek széntermelése csökkenőben van, némileg Németországtól és nagymértékben Angolországtól függ. A javaslat elfogadása a bányaiipar helyzetét nagyban megnehezítené. Janet előadó a javaslat mellett foglal állást, amelynek következményei nem aggasztók, annál kevésbé, mert a nemzeti védelem érdekében a törvény módosítható volna. A javaslatot azután 427 szavazattal 123 ellenében elfogadják.

Denys Cochin Pichon külügyminisztert a francia-spanyol egyezmény ügyében interpellálja és beszéde folyamán Mauchamps és Maclean eseteit is szóba hozza. Trouin képviselő közbeszól: Maclean belső barátja Raisulinak és vagy büntetés annak, vagy pedig maga az oka elfogatásának. (Derűtlenség és helyeslés.) Cochin ezután céloz Pichon interjújára, miközben a miniszter arra kéri, hogy ne tullozza e dolgot. Interpelláló ezután Etienne titkos missziójáról szól.

Pichon külügyminiszter válaszában kijelenti, hogy Etienne sem hivatalos, sem félhivatalos misszióval nem jelent meg a német császárnál. Egyedül a berlini francia nagykövét van felhatalmazva Franciaország ügyeiben eljárni. Honfitársaink tényes németországi fogadtatása csak hozzájárulhat ahhoz, hogy a viszony Franciaország és Németország között csak jobbá váljék. (Élénk helyeslés a baloldalon.)

Pichon külügyminiszter dicsőreleg említi azon szolgálókat, a melyeket Etienne Franciaországban tett, majd a Mauchamps-ügyről szól és felsorolja a kormány által ez ügyben tett intézkedéseket, a melyeknek hatása alatt a marokkói kormány megígérte, hogy Mauchamps és többi honfitársaink gyilkosait megbünteti és többi követeléseinket is teljesíti.

Felsorolja azokat a Marokkóra háruló kötelezettségeket, a melyeknek teljesítése megkezdődött. A francia kormány szigorúan fog örködni afelett, hogy kizárólag a véteksek bünhődjenek. (Helyeslés.) Uddiát illetőleg kijelenti, hogy a megszállás tartama nem volt szűkségtelenül hosszú. Felsorolja ezután az algéri-marokkói határon tett intézkedéseket. Franciaország akciója egyetlen egy állam tiltakozásával sem találkozott, hanem elismerték eljárásunk lojalitását. Szigorúan ragaszkodunk az algécirászi egyezmény határozataihoz. A tangeri diplomáciai ügyvivők, ugyszintén a Franciaország és Németország közötti jó viszonynak a következménye, hogy a diplomáciai kar a legkülönbözőbb kérdésekben megállapodásra jutott, első sorban pedig a dróttalan távíró kérdésében. A szultán pedig a maga részéről méltányolja azt a mérsékletet, amelyet tanusítottunk. Indokolt az a reményünk, hogy a jövőben a marokkói kormánnyal jó egyetértésben fogunk élni. (Helyeslés.) Azon óhajok, amelyeket a hatalmakkal Marokkó tekintetében leendő megállapodás iránt tápláltunk, teljesülnek. A francia-spanyol egyezmény semminő viszonyban nem áll a marokkói kérdéssel, amennyiben ez csak betetőzése a Franciaország és Spanyolország részéről immár 10 év óta folytatott, a statusquo és a béke fenntartására irányuló politikának. (Helyeslés.) Franciaország és Spanyolország között geográfiai szolidaritás áll fenn, amely immár politikai szolidaritássá vált. A baráti szövetség mindenki szemeláttára szentesített. (Helyeslés.) Tévédtek azok, akik új hármasszövetségről beszéltek. Az egyezménynek kiváon konzervatív jellege van és ugy Franciaországban, mint Spanyolországban, de ezen két állam többi barátainak részéről is, teljes mértékű helyesléssel találkozott. Bülow herceg a birodalmi gyűlésen kijelentette, hogy Németország nem a többi államok viszálykodásai folytán lett nagyvár. Ez a szó nagy igaz-

ság. Ami bennünket illet, a mi törekvésünk csak oda irányul, hogy a háborúra vezető okokat megszüntessük és mindannyiunk javára növeljük egyezményeink körét. (Helyeslés a ház minden oldalán.) A kamara ezután áttért a napirendre.

A bécsi francia nagy követség.

Páris, jul. 5. A szenátus elfogadta a bécsi francia nagykövetségi palota céljaira kért hitelre vonatkozó javaslatot.

Az olasz kamara elnapolása.

Róma, jul. 5. A kamara üléseit bizonytalan időre elnapolta.

Az orosz-francia szövetség ellen.

Péttervár, július 5. A „Novoje Vremja“ az orosz-francia szövetség ellen szóló feltűnést keltő cikket közöl. A lap nézete szerint a szövetség Franciaországnak sokkalta több előnyt nyújt, mint Oroszországnak. Katonai szempontból Franciaország a radikális szocialisták vezéreinek hatása alatt áll. Ha a viszonyok nem változnak, Oroszország kénytelen lesz más szövetség után nézni.

Az angol munkáspárt növekedése.

London, jul. 5. A jarióvi választókerületben ma tartott parlamenti választáson Curran munkáspárti választották meg 4698 szavazattal. Rofeilles konzervatív jelölt 3930, Hughel liberális 3474, Chanlon nacionalista 2114 szavazatot kapott. A kerületet az alsóházban eddig az elhunyt liberális sir Palmer képviselte.

Bohrány a szkupstinában.

Belgrád, július 5. Napirend előtt Jovanovic alelnök Pecsics ifjuradikális képviselőnek két ülésről leendő kizárását indítványozza, mert a képviselő tegnap azt kiáltotta az elnök felé, hogy törvénytelenül jár el. Pecsics képviselő kijelenti, hogy ő csak az elnök eljárását törvénytelennek minősítette. Kész szavait visszavonni, ha Jovanovic tegnapi rendreutását megsemmisíti. Jovanovic alelnök azt követeli, hogy Pecsics előbb vonja vissza sértő kifejezését. Pecsics azonban megmarad indítványa mellett, becsülete, ugymond, megtiltja, hogy tovább menjen.

Szünet után Kozics alelnök veszi át az elnökiést. Minthogy Pecsics az elnök újabb kérdésére kijelenti, hogy megmarad álláspontja mellett, Kozics elnök felveti a kizárás kérdését. Több órás házszabályvita keletkezik ezután, melynek folyamán Prodanovic ifjuradikális, Bojinovic nacionalista és Marinkovic Pavel haladóparti pártjaik nevében kijelentik, hogy a szkupstina többségének esetleges vita nélküli döntése az ellenlék szemében törvénytelennek és erőszakoskodásnak tűnnék fel és ez ellenük ez esetben elhagyná a termet.

Kozics elnök ezután abban a kérdésben indítványoz szavazást, vajjon a kizárás kérdésében megengedhető-e a vita, vagy sem. (Élénk ellentmondás a baloldalon.) Az ifjuradikálisok és az elnök között élénk szóváltás támadt, végül az elnök kijelenti, hogy vita nélkül pusztán a kizárás felett fognak szavazni. Az összes ellenléki képviselők tüntetőleg elhagyják a termet. A titkos szavazás folyama alatt több ifjuradikális bejön a terembe, hogy a szavazást ellenőrizhesse. A szavazás után a többi ellenléki képviselők is bejönnek.

Midőn Kozics elnök a szavazás eredményét kihirdeti, több ifjuradikális képviselő szólásra emelkedik, hogy a törvénytelen szavazás ellen tiltakozzanak. Amidőn az elnök anélkül, hogy a képviselőknek megadná a szót, a szavazást törvénytelennek mondja, az ifjuradikálisok viharosan tiltakoznak ez ellen és fenyegető hangon szót kérnek. Pecsics nagy izgatottságban a zajt tulharsógó hangon azt kiáltja. Ez újabb erőszakoskodás a többség részéről, ez törvénytelen!

A nagy zajban elnök szavát nem érteni meg, mire leszáll az emelvényről, annak jeléül, hogy az ülést felfüggeszette. A zaj mindazonáltal még néhány percig tart, mindaddig, míg a kormánypárti képviselők elhagyják a termet, mire az ifjuradikális képviselők is lassan-lassan kimennek. Az ülés d. u. 5 óráig megszakított.

Az esti ülésen Prodanovic ifjuradikális képviselő tiltakozik a délelőtti szavazás formális inkorrektégei ellen. Ezután hosszabb vita folyamán megállapítják a holnapi ülés napirendjét.

A szultán audienciát ad.

Konstantinápoly, jul. 5. A mai szelamlik után Sir O'Connor angol és Imperiali máriki olasz nagykövet, Zezi ellentengernagy, Leisman amerikai és Pallavicini ögrói osztrák-magyar nagykövet audiencián jelent meg a szultán előtt.

A luxenburgi trón.

Luxenburg, július 5. A kamara 41 szavazattal a szociálisták hét szavazata ellenében elfogadta a nagyhercegi családi statumot, amely szerint a nagyherceg örökébe úgy a luxenburgi trón, valamint a nassauai család hitbizományának birtokába és haszonélvezetébe legidősebb leánya lép.

Uj választójog Szászországban.

Brezda, július 5. Gróf Hohenthal miniszter ma délután Bautzenben beszédet mondott, amelyben a szász országgyűlés elé ősszel terjesztendő választójogi törvényjavaslat elveit fejtegette. A javaslat a plurális és proporcionális választási elveken alapszik. — Minden választási joggal bíró állampolgár legalább egy szavazattal bír. Még egy szavazattal bírnak azok, akik évi 1600 márka jövedelem után fizetnek adót, vagy egyévi önkéntességi szolgálatról bizonyítványt mutathatnak fel és azok, akik az országos kulturtanácsi választójoggal bírnak. A leglényesebb rendelkezése a javaslatnak az, hogy a második kamara 82 mandátuma közül a jövőben csak 42 töltsék be általános és egyenes választás útján, a többi 40 a községi választói testületek által választassanak.

A koreai császár politikája.

Seoul, július 5. Ito márkí azt a kérdést intézte a koreai császárhoz, igaz-e az, hogy Hágában koreai deputáció időzik. A császár kijelentette, hogy e deputáció létezéséről, avagy annak működéséről nincs tudomása. Ito márkí egy újságíróval folytatott beszélgetésében azt mondotta, hogy a koreai császárnak ilyenmű intrikák esetén tanúsított magatartása a japánok ellen irányuló ellenségeskedés színezetével bír, aminek véget kellene vetni.

Az amerikai flotta útja.

Washington, július 5. Hír szerint egy tizenhat négy czirkálóhajóból álló hajóraj New-Yorkból vagy Hampton-Roadsból a Magelhaens-úton a Csendes-occeánra indul. Azt hiszik, hogy az utazás hatvan napig fog tartani.

Közgazdasági távirat.

Csikagó, július 5. *Gabonaszáze.* Zárlat. Buza irányzata Janyha, júliusra 94% K., szeptemberre 98% K., — Tengeri engedő, júliusra 54% K.

Csikagó, július 5. *Terménytársae.* Zsir jul-ra 8.75, tegnap 8.80, szeptemberre 8.95, tegnap 9.00. Szalonna short clear 8.93 tegnap, — Sertésus sz p temberre 15.90, tegnap 16.30.

New-York, július 5. *Terménytársae.* Gyapot. New-Yorkban 13.50, jul-ra 11.30, okt-re 11.13. New-Orleansban 12.1/2. *Petroleum* stand withe. New-Yorkban 8.45. Filadelfiában 8.45, raffined in cases 8.90, Credit Balances of oil City 10.90 Zsir. Western Steam 1.78. Rohe testvérek 9.15. — *Oil* 42.50—42.75 *Réz* 24.25—24.00

EGYETERTÉS.

Július 1-én új előfizetést nyitottunk az Egyetértésre. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése most lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Minden előfizelőnk teljesen díjtalanul kapja a magyar család számára kiváló gonddal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Az Egyetértés előfizetési ára:

Egy hónapra	2 kor. 40 fill.
Negyedévre	7 kor. — fill.
Félévre	14 kor. — fill.
Egész évre	28 kor. — fill.

A fürdő- és nyaraló-évszak alatt a lapot előfizetőinknek bárhova pontosan elküldjük, ha a címváltozást kiadójavatalunkban idejekorán bejelentik.

A kétezeréves emlékmű.

Budapest, július 5.

Az Úrnak 896-ik esztendejében honalapító Árpád elfoglalta ezt az országot, de a honalapítás nagy munkája, melyivel ezt a hazát véglegesen megszereztük magunknak és horvát testvéreinknek, még ezer évig tartott. Az ezredik évben elhatározta az ünneplő ország, hogy a honfoglalás emlékére nagy és drágalátos emlékművet emel és megbízta vala Zala György szobrász mestert, hogy vésné kőbe, öntené ércbe a nemzet dicsőségét. Azóta sok év pergett le az idő homokóráján, de az emlékmű még nem emelkedik büszkén a honi halmok fölé. A szobrász mester ugyanis megszülte életének egyetlen nagy eszméjét, így szólván önönmagához: „miért hirdesse ezen emlékműv csupán ezer év dicsőségét, midőn egy füst alatt két ezer év dicsőségét is hirdetheti? Készüljön tehát a nagy miv még ezer esztendeig!” . . .

Ezen történelmi visszapillantás nyomán most már az alaposág teljes látszatával térhetünk a kétezeréves emlékmű történetének legújabb mozzanatára. Kegyeletlen cselekedetnek tartottam eddig az emlékmű kinos kis ügyét érinteni. De most maga a szobormű vajudója, Zala György ment fel a lovagiatlanság súlyos érzése alól, szerte közreadván képes lapjainkban az emlékmű készülő részleteit, a szűkebb allegórikus értelmezés nagybetűs megjölessével. Megismerkedvén pedig a Tudással és a Dicsőséggel, a Munkával és a Jóléttel, a magyar szobrászat legsivárabb perspektívái nyílnak meg előttünk.

Öntik hát, öntik már bronzba ami legújabb nyilvános megszégyenítésünket, a győzelemnélküli magyar Siegesalté-t. Magyar sisakok köré germán allegóriákat. Egészen sajátos, hogy valakit éppen az lelkesítés követésére, ami Berlin fölött az egész világot megkaczagattala.

Ismerjük már, ismerjük jól a rohanó bigákat, a szárnyas Békéket és Háborukat, ismerjük a mindenkori udvari és hivatalos szobrászat kétezeréves rekvizitumait! Csak le kell másolni őket, e békés öreg matriczákat és kész a szobormű, császárok háboruinak és békéinek drága anyagból készült hirdetője, Fárók gulája. Isten őrizz, hogy valami artisztikus ötlet vagy vérbeli egyéniség márkolása kiragadja a banalitások sivatagából! A kor szavát is el kell fojtani, lévén az örök elv: hogy a szobormű éppen úgy jelelhesse Nagy Frigyes vagy Napoleon diadalait, épülvén francia vagy német földön, ezeröt száz vagy kétezer évvel Krisztus születése után . . .

Azaz, hogy nem volnánk igazságosak, ha a főntebbi impressziók közepette Zala György egyik törekedését észre nem vennők. A kor szavát mégis csak meg akarja szólaltatni a magyarba ojtott Begas. Nézzük csak a Dicsőség és a Munka germán típusu hőseinek fejét és nyakát! Horribile dictu: — stilizált! Egészen a nyakig stilizált. Azon alul már teljesen naturalisztikus, a régi jó recept szerint. Tessék csak egy szemmel összenézni az egész alakot! Az egyéniség abszolút hiányának kinos, de gyönyörűen természetes vergődése. A részbeni stilizáltság nem a felfogás eredetiségét szolgáltatta meg, hanem legföljebb is aránytalanul torzítja a méreteket. Ugyanennek az erőlködésnek nyomorékja például a Tudás női allegóriája is.

És mindez királyaink kaczagányos, lovas, magyar rekvizitumokból összeállított jelmezes szobraival akar egyetlen koncepcziót alkotni azon a talapzaton, melynek sivár banalitása, ama kinos kis arkangyallal egyben, már most is halátos elvégződése a mi gyönyörű Andrásy-utunknak . . .

Most még csak futólagos impressziókat fogalmazhatunk, de az egésznek artisztikus lényegére e szempontok annyira döntők, hogy a részletek többé nem is érdekelhetnek. Végtelestül lehangoló kiáltások, melyek legalább is arra megtanítanak, hogy — a saját művészi érzésünk érdekében — ne sürressük többé az emlékművet, mely — vajha éppen kétezer éves volna!

Bárdos Artur.

UJDONSÁGOK.

A házasság harmóniája.

* * *

Gazdasági okokon kívül a legtöbb szerencsétlen, vagy mondjuk talán: össze nem illő házasság bizonyos testi vagy lelki diszharmoniót mulik, amelyet nem lehet máról-holnapra eloszlatni, vagy éppenséggel elfelejteni. Apró semmiségek, magbavált virágok azok, amelyekből később a félreértés, méltatlanság, fájdalom és szenvedés terebélyes keresztifái szoktak kinőni.

— Nem ért, — mondja az egyik s lelke, mint a csiga behuzódik a maga burkába, ahonnan a legtöbbször se csókkal, se kalácscsal nem lehet többet kicsalogatni.

— Milyen hideg és pöffeszkedő, — mondja a másik s a szíve tavaszos melegről, virágos szeretetről álmodik.

A legtöbbször mindezt semmivé törpíti az élet küzdélmé, a szegénység, vagy a gyerekek növése s manap igen sokan csak azért nem válnak el, mert erre se időben, se pénzben nincsen érkezésük. Bizonyos megalkuvásokkal, elnézésekkel keserítik tovább az egymás életét, amely már amugy is olyan keserű, hogy néhány csepp több vagy kevesebb belőle, ugysis egyre megy.

Ha valaki összeállítaná a való okok statisztikáját, azt hiszem, a legtöbbször alapokul a féltelenség, üresen átvitt délutánok és esték szerepelnének. S a legkevesebbszer az igazán mindent tövestül felforgató, viharos szenvedély.

Érdekes és furcsa statisztika lenne ez. Az emberi gyarlóságok és rövidlátás rikoliva kiáltó tabellája s megszégyenítő czáfolata minden emberi érzésnek. De mindenesetre egyike a legfurcsább okoknak az az egy volna, amelynek alapján most Meudithné, a szépségéről híres amerikai asszony kéri utától való elválását. Természetesen ő is házasságuk diszharmonijáról panaszkodik.

Ez a diszharmonia azonban nem a lelki életet zavarta meg, vagy legalább nem így kezdődött, bár már megvolt házasságuk legelejétől is. Ezt a diszharmoniót Meudith ur hordta — nem a szívében, a gondolkozásában, a bánásmódjában vagy szerelmében, hanem a fején, nem a fejében, hanem igenis a fején — sűrű, bozontos, kemény sörtéjű, lángvörös hajzat képében. Meudithné azonnal idegenkedett ettől a lángoló koponyától. A szín vágta a szemét és égette az ujjait, ha véletlenül a hajfürtökben kotorászott. Az ellentét azonban csak akkor vált kétségbeesítően riktívá, amikor Meudithné asszony zöldre tapétáztatta kastélya összes szobáit s ebben a pihenő, halovány, személtelket üdítő zöldben egyszerre csak megjelent az ura bozontos, lázadózó tüzcsóvája.

Meudithné szép asszony s szépsége minden hatalmát, asszonyi furiangja minden leleményességét ütközetbe vitte a tapétáiért, hogy Meudith ur is hasonló zöldre, vagy legalább ezüstös szökre fesse a fejét. De Meudith férfi volt s fejjel nem akart neki menni a tapétáknak. Ha már a felesége olyan zöld, ő bizony nem lesz az, bárhogy is kéküljön mérgében az asszony. A színek elkeseredett harca volt ez, amelyben egyik szín sem győzött, mert most elválnak egymástól. A fej és a tapéták. Meudithné viszi a maga zöld tapétáit és Meudith a maga vörös fejét.

Nem nagy kár egyikért sem. Az a fej nem érte meg a tapétákat és azok a tapéták nem érték meg a fejét, ha nem áldozták fel őket egymásért.

De lett volna csak Meudith ur nálunk reggeltől-estig lóto-futó, veritékező munkában elfoglalt kishivatalnok s lett volna csak Meudithné asszonyonak két-három falánk, akaratos, enivaló kis lurkója, akkor aligha kerül a sor akár a tapétákra, akár a csunya vörös fejre.

—

Napitand. Maptár: Szombat, július 6. — Római katholik: Dominika sz. — Protestáns: Zaránd. — Görög-ország: július 23. Arrippina. — Zsidó: Tham. 24. Sabbath Pinchasz 1 p. — A nap két reggel 4 óra 0 perczkor, nyugszik este 7 óra 53 perczkor. — A hold két éjjeli óra 39 perczkor, nyugszik d. u. 4 óra 10 perczkor.

A miniszterek nem fogadnak. — A képviselőház ülése d. e. 10 órákor. — A képviselőház összehívásának bizottságának ülése délután 12 órákor. — A m. kir. koronaörökös altiszti karának táncmulatsága a „Budagyöngy” vendéglőben. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítása nyitva 9-8-ig. Belepődül 1 korona. — Az Urania Kegyőrtéri szalonja nyitva 9-8-ig. Belepődül 50 fillér. — Állandó művészeti kiállítás a Könyves Kálmán műintézetében. (Nagymező-utca 87-89. sz.), nyitva egész nap. Belepődül nincsen. — A Nemzeti Múzeum ásványtára nyitva 9-2-ig. — A Szépművészeti Múzeum metszetkiállítása nyitva 10-2-ig. — A Fővárosi Múzeum nyitva 10-2-ig. — A Szechenyi-Múzeum nyitva 10-12-ig. — A Goethe-szoba zárva. — A történelmi képesárnyok zárva. — A Földtani Int. Múzeuma megtekinthető 1 korona belepődül. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig és 3-6-ig. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 9-1-ig és 3-7-ig. — A közlekedési múzeumi zárva. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9-1-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — Az Akadémia könyvtára nyitva 8-7-ig. — Az Egyetemi könyvtár nyitva 9-12. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és taneszköztár nyitva 8-6-ig. — A központi statisztikai hivatal nyilvános könyvtára zárva.

— Személyi hírek. Jenő főherceg több napi tartózkodásra St. Marino di Castrozza-ba érkezett. — Samassa József biboros egri érsek, mint bennünket értesítenek, fűrdőhasználatra Marienbadba utazott. — Gróf Forgách, az új osztrák-magyar követ Belgrádba érkezett.

— A király Ischlben. A király ma délután három órákor szarvasvadászatra indult és Steinkogel közelében egy gyönyörű 12 agancsost terített le. Este hat órákor visszatért Ischlbe.

— Új hadtestparancsnok Zágrábban. Föltűntetelt keltő katonai kinevezésről értesülünk. A király föltűntette Charanne tábornagyot, a zágrábi hadtest parancsnokát és helyére Gerba Rajmund altábornagy honvédkerületi parancsnokot nevezte ki. Gerba generális éppen szemleuton volt és Eszéken értesült a kinevezésről. A váratlanul bekövetkezett kinevezés nagy föltűntést kelt, mert összefüggést látnak benne a politikai viszonyokkal. Zágrába, úgy vélik, viharos napok következnek s szükséges, hogy erre az esetre a hadtest élén erélyes parancsnok álljon. A felmentett Chavanne azonban beteges ember, akinek önmagán kívül örökösön baja volt a honvédkerületi parancsnokkal. Az összejutásokat ugyan szolgálati ujon elintézték, de bizonyos elkedvetlenedést hagytak hátra, amelyek nem kedveztek a tábornok tekintélyének. Ezekben az állapotokban akarnak változtatni az új kinevezéssel. Illetékes helyen azt akarják, hogy Zágrábban a csendet és rendet semmi se zavarja s hogy a katonai erő csak a legvégső esetben alkalmazassék. Gerba altábornagy horvát születésű és kinevezetése már azért is érdekes, mert először történik meg, hogy honvédkerületi parancsnokra bizzák a zágrábi hadtestet.

— Nemesség-kiterjesztés. A király — mint a hivatalos lap tegnapi száma jelenti — Surányi Back Hermann magyar nemességét és Surányi előnévét kiterjesztette a nevezett testvéröccsére: Back József, a konstantinápolyi magyar-osztrák kereskedelmi kamara elnöke és törvényes utódaira.

— A kir. trónörökös haragszik. Szomorú dolgok történnek mostanában Oroszországban. A csárnak, a mindenható urnak, gyakran borul el a kedélye s tagadhatatlan, hogy a félelem és rettegés is megrázza néha. De a sok komor esemény közé bejut néha egy kis vidám is. Szegelevitov orosz igazságügyminiszter minap a csári palotába ment, hogy jelentést tegyen a tárczája körébe tartozó ügyekről. Elgondolkozva járt végig a terméken s nem is figyelt néhány szolgára, akik valamit vittek. De alig tett néhány lépést, amikor az egyik szolga megállította és megkérdezte, hogy kicsoda.

— Éppen most vittük itt a trónörökös ő fenségét s ő fensége nagyon haragudott, hogy én nem köszönt.

Szegelevitov nem tehetett mást, minthogy bocsánatot kért szórakozottsága miatt és megmondotta a nevét.

— Kitüntetések. A hivatalos lap tegnapi száma jelenti, hogy a király dr. Fürst Henriknek, Sziszek városi tisztviselőnek, közhasznú működése elismerésül, a koronás aranyéremkeresztet adományozta. — A király megengedte, hogy Madarassy Gábor miniszteri tanácsosnak, a dohányjövődéki központi igazgatóság főnökének, buzgó és hasznos szolgálatait elismerésé tudtul adassék. — A király Haracek László pénzügyi főtanácsosnak a miniszteri tanácsosi címet, Wasztovits Béla pénzügyi tanácsosnak a pénzügyi főtanácsosi címet és jelleget, végül Berkes Antal pénzügyi főtanácsosnak sok évi hű és hasznos szolgálatait elismerésül a III. osztályú vaskorona-rendet adományozta.

— A német császári pár utja. A német császári pár, Adalbert porosz herceg, a dán királyi család és a dán királyi család tagjai délután félkettőkor Frederiksborgból Kopenhágába érkeztek. A pálya-udvaron nagyszámú közönség gyűlt egybe, mely lelkes óvációkban részesítette a fejedelmi személyeket.

— Nigra gróf Rudolf trónörököséről. A Corriera della Sera igen érdekes cikket közöl, amelynek adatait a nemrégiben elhunyt Nigra gróf mondotta el egy barátjának. A gróf szerint a trónörökös sebe csak idegen kéztől származhatott.

— Tehát bizonyos, hogy megölték? — kérdezte a gróf barátja.

— Teljesen bizonyos — felelte Nigra és elmondta, hogy még a király megérkezése előtt Mayerlingben járt. A trónörökös széles, fehér kendővel feküdt az ágyon. Egy lakáj odavezette Nigrát a halotthoz és levette fejről a kötetést. A gróf borzadva látta, hogy a trónörökös fején akkora lyuk van, amelyen egy ember bedughatja az öklét: a koponyát valami sulyog tárggyal szétzúrták. A haj, a csontszilánkok és az agyvelő egy tömegbe keverődött. A seb annyira hátul volt, hogy a trónörökös semmiképpen sem uthette a maga kezével.

— Ismétlem, — mondta a gróf, — hogy meggyilkolták, biztosíthatom felőle, hogy így történt.

Mig a gróf a holttestet nézte, bejött a király. Ő felsége zokogni kezdett mikor a holttestet meglátta s a nagykövetnek kellett őt megfogni, hogy össze ne roskadjon.

— Magyar orvosok és természetvizsgálók vándorgyűlése. A magyar orvosok és természetvizsgálók 1905. évben Szegeden tartott vándorgyűlése elhatározta, hogy legközelebbi gyűlését 1907-ben Pozsonyban tartja meg. A gyűlés augusztus hó 25-29-éig tart s munkálatait gróf Apponyi Albert miniszter elnöklésével fogja folytatni. Jelentkezni augusztus 20-áig dr. Kaiser Károlynál (I. belügyminisztérium) kell, ahová a 12 koronás tagdíj is beküldendő.

— A munka. Lehet arról eleget elmélkedni, hogy kinek mi munka. Egyiknek ez, a másiknak az. Téglát hordan meg szokott munka az egyiknek és halálisan fárasztó volna a másiknak. Újságíró könnyen kisorsít egy cikket, véres verejtékkel sem tudná megírni a másik. A bankár urak munkáját azonban eddig senki se tartotta se nehéznek, se rejtélyesnek és nem igen akart ember, aki ne vállalkozna rá. És íme, most kiderül, hogy a bankár urak munkája — fárasztó. Az értékpapírokról lenyisszantani a szelvényeket nem oly könnyű foglalkozás, mint mi hiszszük. Legalább a bankár uraknak nem. És mert ez a munka megkeseríti életüket, hogy pefókusan fejezzük ki magunkat, az öröm poharába ürmöt csepegtet, — tehát a bankárok gondolkodni kezdtek. Látha lehetne valami gépet kitalálni, amely helyettük elvégezné ezt a munkát. Micsoda élet volna ez! A bankár megindítaná a gépet és nézné gyönyörködve, miként hull, hull a szelvény.

Igy volna csak gyönyörteljes a lét! Ez a káprázatos jövő igazja most fantáziáját a bankároknak. És epekedve sóhajtanak fel, mert eszükbe jut a német birodalmi bankban életbe léptetett új rendszer, ahol a rengeteg szelvényeket katonákkal vágatják le!

— Hapták! — Scheer indi Hand! — Papier ein! Coupon ab! — Kommandirozza bizonyára az őrmester és csattan az öllő, — hull a szelvény parancsra. — Aztán kis idő múlva újra hallatszik:

— Hapták! — Scheer ab! — Coupon indi Rei! — mire a katonák renbe szedik a szelvényeket.

Aztán jön a harmadik vezényszó.

— Hapták! Doppelreien reke um! Direction die — Kassa! — És a katonák viszik a sorba szedett szelvényeket a pénztárba.

De a bankárok nem kapnak katonai munkáról (nem főhercegekről) és így nekik gépekről kell gondoskodni.

Meg is lesz nagyon hamar bizonyára.

— Az egyetemről. A budapesti tudományegyetemen július elsején volt az évzáró tanácsülés, melyen az összes függőben levő ügyeket elintézték. Dr. Ajtay K. Sándor udvari tanácsos, az egyetem rektora, egyelőre a fővárosban marad és e hó első felében még a déli órákban fogad a központi egyetemen. A rektori hivatal, mely a folyó ügyeket intézi, a nyári szünidő alatt is folytatja működését.

— Új állami gyermekjavitó-intézet. Az igazságügyminiszter értesítette Szeged város polgármesterét, hogy Szegeden új állami gyermekjavitó-intézetet állít fel és erre a célra a jövő költségvetésben nagyobb összeget vesz fel.

— Zavargás a Garibaldi-ünnepken. A fiúmei Fenice-színházban tegnap a Garibaldi-ünnep alkalmával nagy tüntetést rendeztek. Egy olasz színész a Marsalla-t szavalta, utána hangos kiabálással követelték a Garibaldi-himnuszot. A jelenlevő rendőrtisztviselő megtiltotta az induló eljátszását, de a zajongók kényszerítették a zenekart. Már javában játszottak, amikor megérkezett a rendőrség engedélyre. — Rómában ugyancsak a Garibaldi-ünnepben az anarkisták zajongtak, míg Nápolyban az anarkisták megtámadták a jelenlevő aosztai herceget és tele torokkal ordították:

— A savoyai háznak nem szabad jelen lenni ezen az ünnepen, mert Károly Albert halálra ítélte Garibaldit.

A lehangosabbat letartóztatták, de a többi tovább zajongott:

— Le a papokkal! Veszzenek a képmutatók! Veszzenek a jezsuiták!

A lármázók oly vadul viselkedtek, hogy lovascsapatokat kellett küldeni ellenük.

— Zenészeki kongresszus Pécsen. Pécsen a második zenészeki kongresszus, mely a hat évvel ezelőtt megtartott elsőt követte, ma nagy részvét mellett megkezdődött. A kongresszus összehívása Sággh József munkájának eredménye, akit az ország minden részéből összesereglett kongresszusi tagok szívélyesen üdvözöltek. Gróf Zichy Géza helyett Szuly János nyitotta meg a közgyűlést, a ki lelkes beszédben fejtegette a zenészek tömörülésének szükségességét. Nagy örömmel konstátálta, hogy a zenészek kongresszusával egyidejűleg a hangszerkészítők is első kongresszusukat tartják Pécsen, hogy a magyar hangszeripar fejlődése terén ők is áldásos működést fejthessenek ki. Azután Nendvich Andor polgármester üdvözölte a kongresszus tagjait a város nevében, Majorossy Imre kir. tanácsos pedig a pécsi zenekedvelők egyesülete nevében mondott igen lelkes üdvözlő beszédet és felémeltette azt a körülményt, hogy Pécs is rövid időn belül nagy zenekolávale fog rendelkezni. Az üdvözlések során beszélt még Zsomay Miklós, a kiállítás végrehajtó bizottságának nevében üdvözölte a vendégeket. A kongresszuson három szakosztályt állítottak fel, melyeknek elnökei: dr. Herman Antal, Vajda Emil és Habics Antal lettek. Intéző igazgatónak újból Sággh Józsefet választották meg. Főtákar Meisner Imre, kongresszusi jegyző pedig Cséke Aladár lett. A zenetanárok csoportjánál lelkes hangulatot keltett az, hogy olyan intézmény felállításáról volt szó, mely zenészeki kamara jellegével bírna.

— Pápai kitüntetés. A Pécsen tegnap lefolyt katolikus kongresszuson X. Pius pápa a pécsi püspök, gróf Zichy Gyula útján kitüntetésben részesítette Ember Károly lovagot, a budapesti katolikus tanítóképző igazgatóját, fővárosi bizottsági tagot s a katolikus tanügyi tanács világi elnökét, amennyiben motu proprio és díjmentesen a Szent-Gergely-rend középkeresztjével tüntette ki a kiváló férfit. Ezt a kitüntetést hazánkban igen kevesen kapták. A kitüntetést gróf Zichy püspök személyesen tüzte fel.

— Sztrájkoló munkások. Ferrara kerület mezőgazdasági munkásai néhány nap óta sztrájkolnak. A sztrájkolók megtámadták a dolgozni akarókat és ellenállást fejtettek ki a közbelépő rendőrséggel szemben. A zavargások alkalmával egy munkás elesett. A hatóságok a sztrájk több vezetőjét letartóztatták. A velencei munkáskamara az általános sztrájkot proklamálta, amelynek ma kellett volna megkezdődnie, azonban hajótörést szenvedett. Csak a dohány- és pékmunkások sztrájkolnak. A széleskörű övintézkedések következtében élelmiszerekben nincsen hiány. Az üzletek nyitva vannak. A város képe rendez. A lakosság körében nagy az elkeseredettség a sztrájk miatt.

— Karépbaj. Krötzer Sándor magánhivatalnok és Gervay Odön máv. hivatalnok között beszületésértésből kifolyólag kardpárbaj volt a Fodor-féle vívóteremben. Krötzer segédei voltak: Katal Károly miniszteri ezámánácsos és Knoll Lajos déli vasuti hivatalnok. Gervay megbízottai pedig Schüring Oszkár és Odön joghallgatók voltak. A párbaj Gervay megsebesülésével végződött. A csukló fölött öt cm. hosszú éles vágást kapott. A felek nem békültek ki.

— A békésbányai ref. tanítótestület gyűlése. A békésbányai ref. tanítótestület Körösladányban tartotta 5-ik rendes közgyűlését. Hódmezővásárhelyről 30 tanító rándult át Körösladányba. Császár Péter tanító arról értekezett, mint módosítható a tiszántúli egyházkerület tanterve az új állami tantervhez. Közgyűlés után banket volt.

— **Cselédhűség.** Valamelyik német tudós azt állította minap, hogy a világ dekadenciában van. Nem haladunk — úgy mondotta — inkább süllyedünk. Viszsaüledünk oda, ahol valamikor volt az emberiség, amikor a kultúra még primitív állapotban volt és az erkölcs csak zavaros fogalom gyanánt élt az emberiség tudatában. Igaz, hogy ez a tudós dörömbölt az általa erkölcssteleneknek mondott képek és szobrok ellen. Ez pedig meglehetősen problematikusá teszi tudós voltát. Kívánta, hogy minden meztelen szobrot távolítsanak el a muzeumokból és meztelen képeket fessenek át. Mert — így folytatta — az ilyen meztelenségek arra fognak vezetni, hogy visszatérünk az ókori művészetekhez, a rómaihoz, a görögöz, ahelyett, hogy előrejutnánk. Nem csoda pedig, hogy a rómaiak és görögök erkölcsstelenek voltak, mert az isteneik sem voltak jobbak. De a modern kultúr-ember monotheista, tehát kell, hogy haladjon és ne forduljon vissza a régi felfogásokhoz.

Minthogy pedig éppen az általa perhorreskált művészeti irány egyre jobban terjed, ezért szent a meggyőződés, hogy dekadenciában vagyunk, a helyett, hogy tisztább és fenköltebb ideálok felé haladnánk.

Kár volna erre a „tudós“-ra több szót vesztegetni. Igaz, hogy ahány prűd ember van Németországban, az mind csatlakozik hozzá és azért ez a felfogás bizonyos tekintetben veszedelme lehet a művészetnek.

Azonban, amit a dekadenciáról mondott, az gondolkodóba ejtheti azokat, akiknek agyveleje még gondolkodásra van berendezve. Nem mintha igaza volna, hanem mert a látszat igazat ad neki. Valamikor, amikor még az emberi társadalom primitív állapotban volt, amikor még a pénz és általában a tőke az osztályokat nem különítette el oly élesen, a munkás megkapta munkájának teljes értékét, nem pedig annak csak bizonyos hányadát. Minden ember csak önmagának dolgozott és annyit produkált, amennyire szüksége volt. Minden szükségletét kielégítette munkájával. Ennek folytán munkájának tökéletes értékét élvezte. Aki nem tudott annyit dolgozni, amennyire egzisztenciájának szüksége volt, az elpusztult.

A tőke megteremtette az urakat és szolgákat, de megteremtette a szolgálékeket is. Most, hogy a társadalom kebelében iszonyu osztályharcok dunnak, a főtrekvés az, hogy az ellentétek lehetőleg kiegyenlítessenek. A modern szociáldemokrácia azt hirdeti, hogy a munkás kapja meg munkájának teljes értékét. Az pedig, ha úgy tetszik, visszatérést jelent. De ha a tőke és a munka közti viszony elfajult, akkor a visszatérés nem dekadencia, nem süllyedés, hanem igenis fejlődés és annál inkább az, minél nagyobb tiszteletben részesül a munka s minél erősebben vívják meg a harcot a maguk jogáért azok, akik nem dolgoznak, csak a munkás munkájának bizonyos hányadán híznak.

A modern irányt bizony éppen ezek nézik nagy homlokánczölással. S akiknek az anomália kedvez, azok igen nagy erénynek tartják az ugynevezett cselédhűséget. Nincs szebb a hü cselédnél. Mily megható az, ha a cseléd feláldozza magát uráért! Persze, persze! Azért a cseléd munkájának a hányadát élvezik.

Sokáig a cseléd is meghatónak tartotta a gazdájához való hűséget. De változott az idő. Sem májusi ünnepek, sem cselédjutalmazások, sem cselédkitüntetések nem hatják már meg a cselédeket. Azért nagy a panasz, hogy a cseléd rossz. Már nem hü, már nem ragaszkodik a gazdájához. Hogy milyen etikai és társadalomfejlődési oka van, azt kifejezni bajos volna szűk keretben. De abból, amit fenn mondtunk, meg lehet némileg érteni.

S hogy mennyire nincs cselédhűség, az kiviláglik az alábbi czíra esetből, mely magában is egyik szimptomája a kornak. Szentandrás közelében egy uradalom gazdát cserélt. Az új gazda egy bank, melynek juhászra nem volt szüksége, mert a nyáját eladta. A juhásznak hat hónapra kiadta a bérét s elbocsátotta. Hat hónapi bér egyszerre! Annyi pénze a juhásznak sohasem volt. El is dicsekedett vele a többi cselédnek. Ezek is

vágyódtak arra, hogy kapjanak egyszerre hat hónapi bérét és bocsássák el őket. S mert az új gazda ebbe bele nem ment, mind sztrájkba léptek, hogy bocsássák őket el. Mily rosszul bánhattak előzőleg ezekkel a cseléddekkel, ha hat hónapi bérre való kilátás miatt sztrájkjal akarták kieroszakolni elbocsátásukat. Vagy a gazdában volt a hiba, vagy a cselédben, vagy mindkettőben. De bizonyos, hogy a cselédhűség ma már a fikciók közé tartozik.

Am döntés el a társadalomtudomány mivelői, hogy dekadencia-e ez, vagy fejlődés. Akár ez, akár az, bizonyos, hogy képe és tüneménye ennek a korszaknak, melyben a fény és árnyék úgy összekeveredett, hogy egyiket a másiktól nem lehet megkülönböztetni.

— **A bajai díjnokok mozgalma.** Baján a városi díjnokok szervezkedtek és fizetésjavítást kértek, a bizottság azonban fedezet híján ezt megtagadta. A díjnokoknál ez a visszautasítás nagy elégedetlenséget keltett, miután a minimális 1 korona és a maximális 3 korona napidíjból megélni nem tudnak.

— **Fischer Kunó meghalt.** Egy nagyszabású és nagyhirnevű tudós hunyta be örök álmra szeméit. Fischer Kunó, német filozofus, aki óriási műben foglalta össze az újabbkori filozófia történetét, meghalt Heidelbergben nyolcvanhárom esztendőskorában. Sok üldöztetésnek is volt kitéve eleintén radikális nézete miatt s el is tiltották két ízben az előadásoktól. Végre a jénai egyetemre kapott meghívást. Ott Schiller és Fichte óta nem keltett tanár akkora hatást, mint ő. A hetvenes évek elején Heidelbergbe neveztek ki egyetemi tanárnak és a badeni nagyherceg titkos tanácsosi ranggal és exczellenciás czímmel tüntette ki. Fischer a hégel iskolából indult ki, de igen jelentékenyen eltávolodott mesterétől, legjobban a modern filozófiáról irt korszakos művében, amelyben Hegel szellemében való konstruálásról egészen lemondott. Nagy érdeme marad, hogy az elsők közül való volt, akik újra Kant rendszeréhez fűzték a filozófiai kutatást.

— **A Regnum Marianum-egyesület** most tartotta meg gróf Maitáth Gusztáv erdélyi püspök elnöklésével hatodik Mária-kongregációs értekezletét, a melyen igen sokan vettek részt. A tanácskozást gróf Maitáth Gusztáv püspök nyitotta meg. Buzdította az egybegyűlteket, hogy egész lélekkel folytassák azt a munkát, melynek czélja: az ifjuság megmentése, erősítése, ideális munkára kész nemzedék nevelése. Az értekezlet üdvözlő táviratot küldött Vaszary Kólos hercegprimásnak, József királyi hercegnek, mint világi védőnek és Apponyi Albert gróf kultuszminiszternek. Azután Kristóf A. József budapesti hittanár a „Középiskolai kongregációk mai képe“ czímmel tartott előadást. P. Biró Ferenc (Kalocsa) a kongregációk szervezéséről és vezetéséről szólott. Bochkor Mihály, az erdélyi kath. státus titkára, a vallásos élet alapjairól, Szpony János gyulafehérvári tanár pedig a gyakori szent áldozásról, mint legelső nevelési eszközről értekezett. Izsóf Alajos (Budapest) a diákpasztoriációról tartott felolvasást, amelyhez Biró jezsuita atya, Frast István és többen szólottak hozzá. Azután az indítványokra került a sor. Biró Ferenc és Füscher A. egy országos ifjusági hit- és erkölcsvédő liga létesítését indítványozták és kérték, hogy a kongresszus az erkölcsstelen kirakatok dolgában forduljon a főkapitányhoz és belügyminiszterhez. Az indítványt elfogadták. Maitáth Gusztáv gróf azután felolvasta a hercegprimástól érkezett táviratot és néhány szóval berekesztette az értekezletet, mire meg Kanter Károly apát mondott köszönetet az elnöklő püspöknek az értekezlet nevében.

— **A bécsi antiszemita professzor.** Egy bécsi estilap közli: E napokban Rauch nevű bécsi szerelő egy gazdag lengyel zsidó rokonával, a ki szemét fájlalta, elment Fuchs Ernő szemorvos-tanár lakására a rendelő órára. A tanár szobalánya ráírvallt a lengyel zsidóra, aki selyem kafftánban volt, hogy takarodjék, a professzor nem kezel lengyel zsidókat. Rauch figyelmeztette a szobalányt, hogy rokona tehetős és fizet, de a cseléd megint kiutasította a lengyel zsidót. Rauch levelet irt Fuchs tanárnak és udvariasan megkérdezte, vajjon a szobalány az ő tudtával utasította-e ki a lengyel zsidót, mire a professzor a következőket írta egy nyílt levelező lapon Rauchnak:

„Nem fogadhatok a lakásomon lengyel zsidót nemzeti viseletben többi betegeimre való tekintettel, akik panaszkodnak azoknak a szaga miatt, de klinikámon hajlandó vagyok őket ingyen kezelni. Tisztelettel Fuchs tanár.“

Az estilap ehhez azt a megjegyzést fűzi,

hogy ez nem valami különös kegyesség Fuchs tanártól, mert a törvény értelmében a klinikán a kezelés ingyenes.

— **Umberto ötlete.** Depretisnek, Umberto király egykori pénzügyminiszterének a felesége igen sovány hölgy volt és egy udvari bálon a legmélyebb kivágásu ruhában jelent meg. Umberto király, amikor meglátta az asszonyt, mosolyogva fordult az udvari marsallhoz és így szólt hozzá:

— No tessék, Depretis felesége mindenben utánozza a férjét.

— Bocsánat Felség — felelt a marsall — de nem értem a megjegyzést.

— Pedig elég világos, amit mondtam — szólt a király — mert Depretis is azt teszi, amit a férje: nagy fedezetlen deficittel jelenik meg előttem.

— **Az előkelő idegen.** Ósbudavárában tegnap éjszaka nagy föltűnést keltett egy elegánsan öltözött fiatal ember, aki pezsgő mellett cigánynyal mulatott egy pezsgő-pavillonban és boldog-boldogtalannak két marokkal szórta a bankót, a cigánynak pedig jó vidéki virtussal százast ragasztott a homlokára. A nagy áldomásnak csöndes szemlélője volt egy szomszéd asztalnál, egy fiatal negyvenolczas képviselő is, aki nagyon gyanusnak találta az ismeretlen gavallér költekezését, aki végül ezreket kezdett eldobálni.

Ezt látva, a képviselő fölkelt és fölkereste a mulató területén inspekciózó Botár Béla rendőrfogalmazót és elmondta neki, hogy mik történnék a közeli pezsgő-pavillonban. Botár fogalmazó, a figyelmeztetésre civilizáltan bement a pavillonba és ismeretségbe keveredett a költekező gavallérral. A mulató fiatal ember elmondta a rendőrtisztviselőnek, hogy egy nagyváradai takarékpénztárnak a tisztviselője és vagy tizenhatezer korona van nála, aminek igyekezni fog, minél kedélyesebben a nyakára hágni.

A rendőrtisztviselő ezek után kétségtelennek tartotta, hogy sikkasztóval van dolga, tehát rögtön parancsot adott egy detektivnek, hogy a központi rendőrség útján tétessen telefon-kérdést a nagyváradai rendőrségnél, vajjon nem történt-e a kérdéses pénzintézetnél tegnap óta nagyobb sikkasztás.

A nagyváradai rendőrségtől az a válasz érkezett a kérdésre, hogy ilyen természetű följelentés nem történt, nem lehetetlen azonban, hogy még nincs a tolvajlás fölfedezve, ezt pedig késő éjszaka megállapítani nem lehet. Kéri azonban a nagyváradai rendőrség a budapestit, hogy a költekező ismeretlent tartsa ellenőrzés alatt további értesítésig. A fölszólításnak a budapesti rendőrség meg is felelt és az ósbudavári előkelő idegen ma egész nap szigorú rendőri felügyelet alatt állott. Ez alatt pedig a nagyváradai pénzintézetben, amelynek az illető fölmondásban lévő hivatalnok, lázasan folyt a rovacsolás, amely ma estére végre megállapította, hogy egy fillér hiány nincs és az idegen csak a saját pénzét költheti.

Erről értesítették aztán a budapesti rendőrséget, amely végre feloldta a meggyanusított fiatal embert a kinossá vált rendőri zár alól.

— **Amerikaiak Karlsbadban.** Az amerikai nemzeti ünnep alkalmából Karlsbadban, hol ez idő szerint nyolczszáz amerikai időzik, nagy ünnepélyek voltak. Az ünnepi vendégek hódoló táviratot intéztek a királyhoz és Roosevelt elnökhöz. A király kabinetirodája köszönő táviratot intézett a karlsbadi amerikai konzulhoz.

— **Párbaj egy hír miatt.** Patai Tibor hírlapíró Bethlen Adám képviselőről és Gál Ernőről egy lapban megírta, hogy a rendőrség a kávéházból kitétte őket. Mindketten provokálták Patait és ma folyt le a párbaj Bethlen Adám és Patai közt. Bethlen jobb karján két vágást kapott, míg Patai fölére kapott kisebb vágást. Patai és Gál között a párbaj néhány nap múlva lesz.

— **Harc a sztrájkörökkel.** A bádigosok sztrájkja még mindig tart és egyelőre alig van remény, hogy a munkások és mesterek között közeledés történjen. Tegnap a sztrájkolók a Zárda-utca 39. számú épületen megtámadtak több sztrájköröt, a kész bádogmunkákat pedig szétrombolták. Ezután a Margit-körut 49. szám alatt levő ház elé vonultak, ahol azonban egy csapat gyalogos és lovasrendőr állta útjukat. A rendőrök szétzavarták a tüntetőket, kettőt pedig: Lux Lajost és Stein Lajost elfogták.

— **Megloptak egy főispánt.** Dr. Béli László nagyenyedi főispán tegnap feljelentést tett a rendőrségen, hogy a budapest—bécsi gyorsvonaton ismeretlen tettesek ellopták utazó börtáskáját, amelyben mintegy 900—1000 korona értékű holmi volt. A rendőrség nyomozza a tetteseket.

— **A kabai vasuti sserencsétlenség.** Megírtuk, hogy szerdán éjjel Debreczen melletti Kabán kiskiklott az 1743. sz. tehervonat. A kiskiklás oly erővel történt, hogy az egyes kocsik teljesen fölfordultak és kerekükkel meredtek az ég felé. Rémes volt a waggonokba zárt sebesült állatok bögése. Az óriási marhaszállítmányból alig lehetett megmenteni valamit. Harmincznégy ökör kimult, sok megsérült. A vasut kára nagy, mert a tönkrement állatokért kártalanítás jár a galicziai vasutaknak. Miután a kiskiklás miatt a személyforgalom csak nagy késéssel bonyolítható le, a szerződés szerint az államvasut minden napért hatszáz korona kártérítéssel tartozik a galicziai vasutársaságnak. A vasut részéről *Uharik* Béla debreczeni feltevezető, *Hepke* forgalmi főnök a helyszínre utaztak, hogy megállapítsák a katasztrófa okát. Eddig annyi derült ki, hogy a váltóállítási hibás volt, de — hír szerint — nem ez az igazi oka a katasztrófának.

— **Megszökött örül.** Az Erzsébet királyné-uton lévő *Niedermann*-féle idegstanatóriumából pár nappal ezelőtt megszökött *Wigner* Béla építési rajzoló, akit morál insanity miatt kezeltek az intézetben. A megszökött idegbeteg fiatalember most fölbuikkant itt a városban és mindenféle mesékkel igyekszik épelméjűségét bizonyítani. Milliőről beszél, amelyek pedig csak az ő beteg fantáziájában élnek és azt vallja, hogy vagyona miatt üldözi a családját. A fiatal ember valószínűleg ismét beszállítják hozzátartozói az intézetbe.

— **Hegynyolozás honvéd, aki éhen halt.** A társadalom-tudomány mivelői most is, a múltban is azt hangoztatták, hogy a mostani rendszerben, úgy, amint van, nem lehet éhen halni. Különösen nem lehet éhségtől elpusztulni nyáron, amikor a szegénynek, a sorsüldözöttnek is kevesebb a gondja a kenyérré. Ez a jámbor hazugságot szomorúan cáfolja meg egy valóban szomorú eset. Aba bors-megyei községben *Sipos* Bálint nevű negyvennyolozás honvéd halt meg. Megállapították, hogy az agg szabadságharcos éhen halt. Nem volt betéve falatja, dolgozni sem tudott már, könyöradományt kérni, más szóval, koldulni volt kénytelen, mivel kis birtokát átadta fiainak, akik igen mostohán bántak vele. Így hát senkisének tőrdött az elaggott emberrel. Ez történt Magyarországon, Aba községben. Aki pedig hallja és tudomást vesz róla, annak összeszorul a szive, föltéve, hogy van szive és fel tudja fogni, mit jelent ez az csemény.

— **Gyérégés.** Székesfehérvárott a Felmayer István és Fiai kétfestőgyár részvénytársaság gyárának mintázó és szárító helyiségében tűz ütött ki, amely a gyári épületnek nagy részét elhamvasztotta. A kár közel ötszáz ezer korona. A tűz alkalmával egy munkás és egy tüzoltó életveszélyes égési sebeket szenvedett, úgy hogy éleibenmaradásukhoz kevés a remény. A tűz miatt az üzemet legalább három hónapra be kell szüntetni, minek folytán kétszáz munkás veszti el kenyerét.

— **Egy nevelőné öngyilkossága.** Egy zaklatott életű, szerencsétlen leány lett ma öngyilkossá. Dobrotka Arankának hívták a boldogtalant. Hosszabb ideje élt itt főt a fővárosban, ahova szülővárosából, Körmöcbányáról jött föl, hogy valami nevelőnői állást keressen magának. A próbálkozás azonban sehogy se sikerült, a szerencsétlen leány állást nem talált s az utóbbi időkben már nagy szükségét látott. Ma aztán megelégette a kilátástalan nyomorgást és délután 5—6 óra tájban. Budán, Fő-utca 8. szám alatt lévő lakásán, a konyhában fölakasztotta magát s mire észrevették, már halott volt. Egy levelet hagyott hátra lakásadónője, *Jelenics* Antalné számára, amelyben azt írja, hogy gyógyíthatatlan betegsége miatt válik meg az élettől. Ez azonban csak szomorú kifogása a szerencsétlen teremtnék; a valóság pedig az, hogy nem bírta tovább kegyetlen nyomorát elviselni, amelyet rejtegetnie is kellett az emberek elől.

Holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézet halottasházába.

— **Öngyilkos huszárszázas.** Munkácson *Mihajlovics* Zoltán honvédszázados forgópisztolyal fölbelőtté magát

— **Egy ügyvéd szökése a tébolydából.** Több reggeli lap megírta, hogy dr. *Dobosffy* Ferencz ügyvéd, aki nemrég megszökött a lipótmezei tébolydából, már megkerült, s egy Bécs melletti idegstanatóriumban ápolják.

Ez a hír azonban nem felel meg a valóságnak. Annyi tény, hogy *Dobosffy* családját tegnapelőtt a család egy barátja táviratilag értesítette, hogy *Dobosffy*t Bécsben látta. A hozzátartozók erre fölutaztak az osztrák fővárosba és ismerősük kalauzolására mellett felkutatták vélt betegüket egy közeli szanatóriumban. Ott azonban kiderült, hogy az illető nem *Dobosffy*, hanem egy teljesen ismeretlen ember, aki hasonlít hozzá. *Dobosffy*t még mindig keresik.

— **Az utcán.** Sápadt, szegény asszony áll az utcá-sarkon. Karján, rongyokba pólázva, gyerek sirdogál. A másik, a nagyobb mellette áll. Az asszony megtörő, beteges hangon kínálja a gyufákat.

— Gyufát vegyenek... Szegény, beteg asszony vagyok.

A nagyobbik segít az anyjának.

— Gyufát vegyenek... Nem etünk még ma egy falatot se...

Emberek jönnek, emberek mennek, észre is veszik a szegény asszonyt.

— Persze... hogy legyen neki pálinkára...

— Idáig érzem a pálinka-bűzt...

— Az a gyerek nem is az övé...

— Persze nem! Kétszón kérte!

— Hogy a rendőrök nem tudják megtisztítani ilyenektől az utcát.

— Olyan kelemetlen látvány...

— És izléstelen...

Ilyen és ehhez hasonló megjegyzések hallatszanak. De vannak jobb szívek.

— A városnak kellene gondoskodni az ily koldusokról...

— Vagy az államnak...

— Valamit kellene tenni... Ez még sem járja...

Ezek is tovább mennek, de nem adnak egy krajczárt se...

Nyomorék koldus csoszog végig az uton. Meglátja az asszonyt. Odavánszorog.

— Miért sírsz szegény asszony?

— Senki nem vesz gyufát... nem ettem...

— Igazán sajnálalak... Ejnye... nekem kellene... adj ide két csomaggal.

— Nesze... szivesen adom...

— Itt a két krajczár!

— Ugyan... csak nem fogadok el tőled pénzt... egy nyomoréktól...

— No hallod... Én csak nem fogadok el ajándékot tőled...

— **Kisrajkosok ügye.** A kistrajkosok régi óhajása végre teljesült, amennyiben *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter elrendelte: 1. Az általános kötelező vasárnap munkaszünetet, melyet akkép rendeztek, hogy a kizárólagos dohányárusok (a mulatóhelyeket, fürdőket kivéve) vasárnaponként délután három órákor kötelesek árudájukat bezárni, míg a nem kizárólagosak, szatócsok, stb. már a délelőtt folyamán, főüzletükkel egyidejűleg kötelesek dohányárudájukat is bezárni. 2. A tőzsbér összegének leszállítását. Ezt olyképp állapították meg, hogy a kizárólagos dohányárusok tőzsbérére ezentul az eddigi 1% helyett 1/2% lesz. 3. Új dohányárudák engedélyezésének kizárását, illetve megszorítását. A pénzügyminiszter ebben az ügyben úgy intézkedett, hogy a pénzügyigazgatóságoknak a legszigorúbban meghagyta, miszerint új trafikengedélyt csak elengedhetetlen szükség esetében adjanak. 4. Megengedte a pénzügyminiszter, hogy a dohányeladási engedély öt év után átruházható és átörökölhető legyen. Erre a pontra vonatkozólag azonban azt a feltételt követeli meg a miniszter, hogy az eddigi tulajdonosok dohánytőzsdéjüket kifogástalanul és megbízhatóan kezeljék. 5. A dohányárusok jogbiztonságának érdekében is megfelelő intézkedés történt. A miniszter ugyanis elrendelte, hogy trafikokat felmondani, trafikosokat elmozdítani ezután — ellentétben az eddigi állapottal — csak fegyelmi vizsgálat és szabályszerű határozathozatal után lehet. *Wekerle* Sándor pénzügyminiszter még kiltásba helyezte, az okmánybetyegek eladása után való jutalek a legrovidebb időn belül meg fog történni. — A miniszternek rendelete, mely rövid idő alatt lép érvénybe, a főváros mintegy ezer kistrajkosa közt nagy örömet okozott, amely örömben mindenesetre osztozkodni fog a vidék 55.000 kistrajkosa is.

— **Tolvaj színész.** Néhány nap előtt megírtuk, hogy Berlinben egy *Lütke* nevű színész 300.000 márká értékű ékszerrel csalt ki egy bécsi ékszerész-től. Amint most Berlinből jelentik, az ékszer egy *Lindertau* nevű müncheni ékszerésznél hiánytalanul megtalálták

— **A fűszeres segédek mozgalma.** Nagy fontosságú értekezlet volt ma a fűszeressegédek helyzetének javítására megindult mozgalom tárgyában. A kereskedelmi alkalmazottak három fővárosi egyesülete tartott közös értekezletet, amelyet az tesz nagy horderejűvé, hogy egy sok esztendeje tartó áldatlan harc ér vele egyszerre véget. A három egyesület közül a Kereskedelmi Alkalmazottak Szakegyesülete a nemzetközi osztályharc alapján áll, a másik kettő, és pedig a Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete és a Kereskedő Ifjak Társulata, hazafias alapon áll. A három egyesület eddig állandó harcban volt egymással s most a fűszeressegédek mozgalma révén egyesültek.

Ma este vagy négyszáz tagja vett részt az egyesületeknek a Dob-utca 77. sz. a. lévő vendéglő kerthelyiségében megtartott közös értekezletén. Az értekezlet elnökeiv közfelkiáltással megválasztották *Pfeiffer* Sándort a szakegyelet részéről. *Senes* Károlyt az országos egyesület részéről, és *Schmidt* Ignácot a kereskedő ifjak társulata részéről. Szónokok voltak *Lendler* Imre és *Fodor* Fábán, akik a fűszeressegédek mozgalma jogszerűségét hangoztatták. Utánuk *Pfeiffer* Sándor elnök szólalt föl; ismertette az értekezlet célját és a fűszeressegédek mozgalma eredetét. Örömeinek adott kifejezést, hogy a harcban álló három egyesület végre egymásra talált a barátságban és egy cél támogatásában. Kijelentette, hogy a fűszeressegédek helyzetének legkésőbb január elsejéig meg kell javulnia, ha másként nem, harcok árán is. Végül felolvasta az elnökség határozati javaslatát, amely kimondja, hogy az értekezlet eddig működött tizenötös bizottságot fölhatalmazza a további működésre, hogy az alkalmazottak érdekében a főnököknél járjon el és munkálkodásáról tegyen időről-időre jelentést.

Az értekezlet a határozati javaslatot egyhangúlag elfogadta és az elnökség életésével ért véget. — **Aki öt koronáért gyilkol.** Megint a kuruzslásnak van áldozata. *Klajko* Verona huszonöt éves cseléd leány, aki pár hónap óta szolgált itt a fővárosban, elbukott és kétségbeeséssel gondolt szerelmének következményeire. Hogy a szegény elől meneküljön, valami távolabbi ismerősének tanácsára egy *Radics* Borcsa nevű másik cseléd-leányhoz fordult, aki olcsó pénzért szokott hasonló esetekben tanácsot és segínyt osztogatni. *Radics* Borcsa öt koronát kért a mütétért a szerencsétlen *Klajko* Veronától, s mikor a pénz megkapta, azonnal végre is hajtotta bűnös munkáját. *Klajko* Verona azonban a mütét után olyan rosszul lett, hogy a lakásáról be kellett szállítani a Rókus-kórházba, a hó pár óra múlva általános infekció következtében meg is halt. Halála előtt azonban elmondta, ki volt a megrontója. A rendőrség azonnal le akarta tartóztatni a gyilkos cselédleányt, aki azonban megsejtve a veszélyt, megszökött Rottenbiller-utca 6. szám alatt lévő szolgálati helyéről. A rendőrség nyomozza a kuruzsló leányt; akiről be van bizonyítva, hogy tömegesen üzte bűnös dolgát.

— **Aratómunkások munkanélkül.** Torontálmegyében megkezdtek az aratási munkálatokat. Sok munkás helyzete kétségbeesítő. Tavaszkor a munka átvállalása idején a szerződésüket a gazdákkal igen sokan megtagadták, minek az lett a következménye, hogy ezek idegen munkásokat szerdették és most a megyebeli köztul számosan teljesen munka nélkül állanak. Eddig a Torontálmegyei Gazdasági Egyesületnél több mint ezer munkás ajánlkozott a tavaszi szerződésben felkínált bérné rájuk nézve kedvezőtlenebb feltételek mellett. A gazdasági egyesület igyekszik elhelyezni őket, de ez igen nehezen megy. Attól tartanak, hogy a nagyszámu munkanélüliek esetleg zavart okoznak. Ennek megállítására a nagybecskereki csendőrséget megszorították.

— **Vörös összejutkozás.** Rotterdamban a Hilhouse gözös teherhordói ma kijelentették, hogy keveslik bérüket és beszüntetik a munkát. Példájukat három más gözös teherhordói követték. A sztrájkoló munkások megtámadtak harminczhat munkást, a kik a Hilhouse hajon munkára jelentkeztek. Az összejutkozás folyamán öt személy, közöttük egy rendőrbiztos megsebesült. A rendőrséget harmincz tengerészkatonával erősítették. Hat tehergözősön szünetel a munka

— **Lefülett szipisták.** A múlt szombaton három közismert budapesti csirkefogó közkereseti társasággá tömörült, elhatározván, hogy átrándulnak vasárnapra a síófoki löversenyekre egy kis üzletet csinálni. A haditervvel hamarosan elkészültek és már szombaton este együtt ült a három jómadár a síófoki kiránduló-vonat egyik második osztályu fülkéjében. — A gyönyörű triász feje *Baumgarten* Sándor volt, a budapesti hamiskártyások királya; a második jómadár *Truhits* Gyula volt, aki szintén jó hírnévnek örvend a fővárosi kártyalebujokban; a harmadik pedig *Weilinger* Imre, egy notórius balekhajszoló. A három ur egy ideig magában üldögélt a szakaszban. Egy közbeeső állomáson azonban bezárt hozzájuk egy jól öltözött negyedik utas is, akiben *Weilinger* azonnal balekot szimatolt. Be is mutatkozott neki rögtön és nemes szerénységgel nagykereskedőnek mondta magát. Bemutakozott a másik két jómadár is. *Baumgarten* földbirtokosként lépett akcióba, *Truhits* pedig a *Baumgarten* titkárajaként.

Rövid ideig tartó közömbös beszélgetés után aztán előkerült a kártya és a gyanútlan idegen egypár leosztásra nyolc száztíz koronával könnyebbült meg. Ez a bámulusos eredmény tértette végül is észre. Körülbelül tíz órára jött vele, hogy kikkel van dolga és abbahagyta a játékot. Botrányt azonban nem csinált, mert nem akart alkalmatlanságot szerezni magának. Síófokon aztán elűntek előle a derék utitársak.

A három fegyvertárs megérkezve a fürdőhelyre, bizonyára üzlet után nézett és alighanem csináltak is valamit, mert vasárnap délután a löversenyter egy félreeső helyén osztozkodni kezdtek. Az osztozkodásból azonban baj lett. *Baumgarten* Sándor ugyanis igazságtalan osztályt csinált. *Truhits*nek 200 koronát akart a zsákmányból juttatni, *Weilinger*nek azonban csak százat, míg magának tulságosan nagy részt tartott vissza. Az üzlettársak azonban nem hagyták magokat. Előbb csak veszekedni kezdtek, utóbb azonban pofokodásra került a sor. És ez tette rájuk figyelemessé *Sarkady* budapesti detektívét. A detektív azonnal fölismerte a jómadarokat, de azok is a titkosrendőrt és egyszerre esztük nélkül szaladni kezdtek előle. *Sarkady* detektív azonban lármát ütött és a löverseny közönségének segítségével sikertült a jómadarokat összefogdosni. Megmotozásuknál több száz forintot találtak náluk, amelynek eredetéről nem tudnak beszámolni. Mind a hármajukat letartóztatták és a rendőrség most keresi a kifosztott áldozatokat.

— **HalaJozások.** Özvegy rétháti Kóvér Sándorné, özv. Verhovay Gyuláné, szül. rétháti Kóvér Amália anyja, e hó 1-én, 84. évében végelgyengülésben elhunyt Battonyán.

Özv. *Spuller* Ferenczné, szül. *Prix* Erzsébet, e hó 3-án, 85-ik évében meghalt Budapesten.

Borbély József államvasúti nyugalmazott főorvos e hó 4-én, 77 éves korában meghalt. Temetése szombaton lesz a Felsőerdősor-utca 1. szám alatti gyászházból.

Fink Károly, Kassa város nyugdíjazott tanácsnoka, 84 éves korában meghalt.

— **Csendőrből rablóvezér.** Kissé ellentétes foglalkozásra adta magát egy *Szász* nevű ember: csendőrből rablóvezér lett. Harminckét tagu bandája hosszú ideig garázdálkodott, amíg most *Székulon* elfogta a csendőrség. *Szász* a faluban fűszertüzletet nyitott és onnan irányította a rablásokat. Tegnap éjjel *Kaczegán* csendőr portyázás közben észrevette, hogy a szákiuli postahivatal körül három gyanus alak settenkedik. A csendőr rákiáltott a gyanus alakokra, akik közül kettő futásnak eredt, a harmadikat azonban elfogták. Később az éj folyamán ráakadtak *Szászra* is, akit beszállítottak Lugosra. Itt bevallotta, hogy tizenhárom rablásban vett részt. Szászt erős őrizet alá helyezték, mert erős a gyanu, hogy gyilkosság is terhel.

— **Elhamvadtt község.** Kisjelau községben tegnap tűzvész pusztított, melynek huszonhárom ház és a templom esett áldozatául.

— **Friedman igazgató jubileuma.** Ós-Budavára népszerű igazgatója, *Friedman* Adolf tegnap ünnepelte 50-ik születésnapját s ebből az alkalomból szeretetteljes ünneplésben volt része ugy az alkalmazottak, mint a közönség részéről. Több mint százezer ember hullámozott fel s alá a mesésen díszített területen s egész napon át érkeztek az üdvözlő levelek és táviratok az ország minden részéből, sőt a külföldről és Amerikából is *Friedman* igazgatóhoz. Estefelé megjelent nála a budapesti artista-egyesület küldöttsége s átadta a dísztaggá választásáról szóló oklevelet. Ugyanebben az időben tisztelgett az igazgatónál a budapesti árvaházak növendékeinek küldöttsége s hálás szavakban üdvözölte az árvák nemeslelkű pártfogóját. Az ünneplések legszebb része a nagy varieté színpadon ment végbe, ahol a közönség folytonos óvációjá közben több mint száz értékes ajándéktárgyat és koszorút adtak át az ünneplést igazgatóknak, akit *Herzman* főrendező üdvözölt az alkalmazottak nevében. Ezután következett *Friedman* igazgató művészi mellszobrának leplezése. A szobrot a vállalat alkalmazottai készítették szeretettel igazgatójuknak. Éjjel 250 terítéki banket fejezte be az ünneplést, amelyen temérdek felköszöntőben méltatták *Friedman* igazgató érdemeit. *Friedman* Adolf ma születésnapja alkalmából 200 koronát adományozott az öreg honvédeknek s vasárnap délután vendégül látja az összes árvaházak növendékeit.

— **Teltonért betörő.** Tegnap este *Moncski* Anna Király-utca 1. szám alatti lakásába beosont egy fiatalember. A szekrényeket feltörte, de éppen akkor, amikor már elvégezte munkáját, a házbellek rajtaszűrték, elfogták s átadták egy rendőrnök. A főkapitányságon megállapították, hogy *Juranszki* Rókus a neve, huszonhárom éves és foglalkozás nélküli asztalossegéd. Többször volt már lopásért büntetve s most is öt évre van kitiltva a fővárosból. Letartóztatták.

— **Megőrült gyilkos.** Lugoson *Tóth* József fiatal legényma örültségi rohamában édesanyjára vetette magát és annak doronggal addig verte a fejét, míg azt teljesen szétrombolta. Az anya szörnyethalt, a gyilkost pedig elfogták. Az örült gyilkos családjában több elmebeteg van, így a meggyilkolt anya is csendes tébolyban szenvedett és ugyancsak ma egyik nőtestvérén is kiütött az örültség, úgy, hogy rögtön internálni kellett.

— **Rezdőri hírek.** Szerencsétlenül járt munkás. A *Gizella*-ut 26. szám alatti levő „Hattyu” gőzműködésében egy gép elkapta *Csajka* János 20 éves munkás jobb karját s azt teljesen összeroncalt. A mentők a II. számú sebészeti klinikára vitték. — **Tűz.** Az éjszaka a Váci-ut 22. számú házában második emeletén egy eldobott cigarettától tűz támadt. A tűzörség csakhamar eloltotta a tüzet, amely mindössze néhány butoradarost pusztított el. — **Áz Ipar-utca 4. szám alatti iskolapadgyár** teteje ma éjjel ismeretlen okból kigyuladt. A IX. kerületi tűzörség félóra alatt eloltotta a tüzet. — **Szemes** István vasúti alkalmazott *Koháry*-utca 14. szám alatti lakásán viaszszal eresztette be a butorokat. Az éjjel égő gyertya ért az egyik butorhoz, az meggyulladt s csakhamar lángba borult az egész szoba. A tüzet az ötödik kerületi tűzörség oltotta el. — **Zsebtolvajlások.** A tegnapi nap folyamán a következők zsebéből lopták ki az órájukat, természetesen ismeretlen tettesek: *Eisner* Gyula hivatalnok, *Guth* József asztalossegéd, *Fülszinger* Emil hivatalnok és *Sarkadi* Antalné. — **Elűntek.** A rendőrségen a következő eltűnéseket jelentették be: *Winger* Béla 22 éves gazdasági iskolai hallgató, *Máthé* Gyula 13 éves tanuló, *Mészáros* János 18 éves tanonc, *Nagy* Károly 14 éves, napszámos fia, *Kaimár* Andor 17 éves tanuló, *Berka* Antal 15 éves tanonc és *Tiliszki* György 32 éves gépszereelő. — **Talált ezüstnemek.** A Józsefvárosi pályaudvaron ma reggel egy ezüstnemekkel s ékszerekkel telt utazó koffert találtak. Beszállították a főkapitányságra, ahol jogos tulajdonosa *Scheffer* fogalmazónál átveheti. — **Betörések.** *Braun* Dárius tőzsdeügynök *Lázár*-utca 20. szám alatti lakásába ismeretlen tettesek betörték, a szekrényeket fölfeszítették s több ruhát elloptak. A rendőrség megindította a nyomozást. — **Kaufmann** Simon államvasúti hiva-

talnok *Hajnal*-utca 5. számú lakásában is betörők jártak s 200 korona értékű ruhaneműt loptak el. — **Ellopott telefonhuzatok.** Kavicsbánya és Vecsés közt a vasut mentén haladó állami telefonvezetékekből ismeretlen tettesek 400 méter hosszú bronzhuzalt elloptak s a telefonvezetékét használhatatlanná tették. Budapest környékén majdnem naponta lopták a telefonhuzalokat s eddigelé még egyetlenegy tolvajt sem sikerült kézrekeríteni. — **Életuntak.** *Kugler* Andrásné ötvennyolc éves korcsmárosné a Külső Váci-ut 62. szám alatt lévő lakásán ballábán fölvágtá az ereit. A mentők a Rókus-kórházba vitték. — **Szabados** Zsófia huszonnyolc esztendőszakácsné gazdájának *Rákóczi*-ut 30. szám alatti lakásán gyufaoldatot ivott. Súlyos sérüléseivel a Rókus-kórházba szállították. Tettét szerelmi bánata miatt követte el. — **Lopás a vonaton.** *Léwy* Mór gazdálkodó Nyiregyházaól Budapestre utazott, Szajol és Szolnok állomások között elszunnyadt s mikor fölébredt, észrevette, hogy 488 koronát tartalmazó pénztárczája eltűnt. A lopást bejelentette a főkapitányságon, ahol megmutatták neki a tolvajok fényképalbumát. Az albumban fölismerte két utitársát, akik *Schlänger* Mór és *Kohn* Ignác notórius utazó zsebtolvajok. A rendőrség nyomozza őket. — **Éltemette a fal.** A *Logody*-utca 19. számú ház bontásánál egy megkezdett fal leomlott és maga alá temette *Breschel* Ferenc 52 éves napszámost. A súlyosan sérült öreg embert a mentők a Rókusba szállították. — **Baleset.** Az *Aréna*-ut és a *Lendvay*-utca sarkán épülő ház egyik emelvényéről ma délelőtt lezuhant *Valent* Károly 32 éves napszámos. Súlyos sérüléseivel a mentők a Rókusba vitték.

x **Zászlók,** czimerek, minden kivitelben kaphatók *Linhart* színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Arjegyzék ingyen.

x **Bob-hashajtó a legkellemebb, 10 f.**

x **Fodor-féle vívőterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vívőterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

x **Az igazi érdem.** A művészek versengése enyhe méhümmögés ahhoz a főrrongó, wagneri zenét harsogásban messze felülmúló csatazajhoz képest, ami az üzleti világban élő emberek között található. Itt már igazán csodaszámba megy, ha egyik a másik gyártmányáról csak a legcsekélyebb elismerő szót is ejti. Az pedig, hogy az ország nagy és kisiparosainak elítje, ugyanezeknek alkalmazottjai egy magyar gyár készítményeiről mondtak egyöntetű dicséret véleményét, ez már valóban a legendák világába tartozik. Ez a kitüntetés érte az eddigi is páratlan *Első Alföldi Cognagyár r.-t.* kecskeméti főzdejét a sütőipari kiállításon közfelülnést keltett készítményeiert.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

Szerződtetések a Népszínházban.

Budapest, július 5.

A minap leközdöttük mi is a Népszínház-vigopera programját, melynek visszhangjaként ma „Több volt tagja a Népszínháznak” aláírással a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő ur!

Ön valószínűleg figyelemmel kíséri, amint becses lapjából is észrevesszük, a Népszínház vagy a Vigoperához címzett műintézetet. Ha egy kis figyelmet fordít erre a gyászos, vérrel fecskengett és megátkozott fekete házra, úgy szemébe tűnhet a nagyhangú reklám, melyet az igazgatóság világgá bocsátott.

Lehetetlen, hogy önök agyonhallgassák azt a szemérmetlen nagyozást, amit az igazgatóság hirdet, a főmeges ajánlkozásokkal. Van-e olyan nyomorult színész vagy színésznő, ki annyira törné magát ehhez a fényesen fizetett (?) színházhoz vagy ahhoz az igazgatósághoz, mely nem reflektált a Népszínház régi és igen tisztességes művészeire. Hej pedig, csak ök tudjanak olyanokat nevelni! Elég szemérmetlenek voltak a volt Népszínház egyik legkiválóbb művészeinek, mint közöndomásu, ezerkétszáz forint évi fizetést ajánlani. Tíz-tizenöt évet eltöltött kiváló, érdemes művészek ma kenyér nélkül vannak, mert a tisz-

WIKUS
CSOKOLÁDÉ-GYÁR
BUDAPEST
IV. DEÁK FERENCZ-UTCA 12.

WIKUS TÁTRA
TEJCSOKOLÁDÉ
WIKUS
CACAOBOR

telt Népszínház-bizottság még segédkezett ahhoz, hogy ezúttal esetleg a „Götterhaltét” játszassa majd a zenekar a himnusz helyett. Ugyan, kérdezze meg, igen tisztelt szerkesztő ur a Nemzeti-színház igazgatóságát, hogy miért nem bocsátja el öregebb művészeit, hiszen azok is elég régen vannak ott? Ilyet csak a főváros színházánál lehet tenni. Szép kis fővárosi művészet! Szegény volt népszínházi művészek menjetez ripacsoskodni. Nagyon figyelmebe ajánljuk az igazgatóság nagyhangú reklámját. Egy kis körültekintéssel sok valótlanról fog meggyőződni s adja meg lapjában majd az igaz és méltó választ.

Ezt a levelet leközzöltük egész terjedelmében, mert sok olyan részlet van benne, mely hűten lefesti azokat a visszás állapotokat, melyek leginkább a Népszínház bizottságának lelkét nyomják.

Mert kérjük, van-e világon civilizált állam, ahol embereket, kik a művészet terén már érdemeket szereztek, oly elbánásban részesítsenek, mint nálunk.

Hogy példát hozunk fel, itt van többek között két régi derék tagja a Népszínháznak: Ujvári Károly és Szabó Antal. Mindkettő művész még pedig a javából. Évtizedekig szolgálták tehetségükkel ezt a szerencsétlen műintézetet, melyet ma Vigoperának kereszteltek el. Kenyerük java részét itt ették meg, a közönség szeretetétől övezve. Ez a két ember most öregségére szerződés nélkül maradt, mert kitétek őket a Népszínházból, mint az utolsó kóristát. Pedig mindkettő igen hasznavehető, kitünő színész, még ezt bizonyíthatja mindenki, ki látogatja volt a Népszínháznak.

Máder Rezső nem szerződtette őket, ehhez neki joga van, mert elvégre ez a szív dolga és Máder Rezsőt nem lehet arra kényszeríteni, hogy szíve legyen.

De a Népszínház bizottságának talán mégis kötelessége lett volna gondoskodni, hogy a művészetnek ez az arculapja ne történjék meg ily szemérmetlen módon. Hiszen erre nem akad példa az egész művelt világon.

Nem kétkedünk, hogy Ujvári is és Szabó is meg a többi is kapnak szerződést bárhol a vidéki nagyobb szintársulatoknál. De képzeljük el ezeknek az embereknek lelki állapotát, kik egy egész életet töltöttek el a magyar kultúrának terjesztésében és akik méltán jogot tarthatnak arra, hogy érdemeik elismerésül méltóbb elbánásban részesüljenek.

Ha az ember ezeket a hallatlan, szégyenletes állapotokat látja, önkéntelenül felvetődik annak a kérdés: érdemes-e nálunk becstelenesen, tisztességesen valamely eszmét szolgálni?

Mind e tények felhozásával, természetesen távol áll tőlünk, hogy Máder Rezső szervezkedésbe beleszóljunk. Majd, ha itt lesz az ideje, jogos kritikánkat gyakorolni fogjuk. Most még csak egy tényleg akarunk kiterjeszkedni. Köztudomású, hogy Máder a volt Népszínház elsőrangú tagjai közül ugyyszólva senkit sem szerződtetett. Azt mondják, hogy babonából, mert fél elődje sorsától. Helyes, neki a babonáskodáshoz is joga van.

De azt már mégis méltatlannak, a nobilis gondolkodással összeférhetetlennek tartjuk, hogy egy volt népszínházi művészek ajánlatára azt a minden körülmények közt lekicsinylő választ adta, hogy beszerződött ezerkétszáz forint évi fizetésért. Nagyon jól tudta Máder, hogy az illető művész azt a legnagyobb megbotránkozással fogja visszatartani. Nem lett volna sokkal egyszerűbb, ha azt a feleletet adta volna, hogy nem reflektál művészetére. Igen, de amikor oly jól esik a biztos helyről vérig sértgetni.

Es ezt nálunk a művészet megbecsülésének nevezik!

(*) A m. kir. Opera új igazgatója. Július elseje óta a színügy a közoktatásügyi minisztérium hatáskörébe tartozik. Gróf Apponyi Albert első intézkedése az volt, hogy Mészáros Imrét, aki eddig ideiglenes igazgatói minőségben vezette az Operát, öt évre szerződtette igazgatónak. Bizalommal üdvözljük az új igazgatót előkelő műintézetünk élén, mert ő már egy ízben tanubizonyosságát adta erre az állásra való rátermettségének. Erélyes, célzatos vezetése alatt Operánk föllendült és azért remélhetjük, hogy ezúttal is közvetlen előlójánál jobban meg fogja állni helyét.

(*) Zöldi Elza, Az ember tragédiájában. Krescsányi igazgató a budai Nyári színházban műsorra vette Az ember tragédiáját, melyben Éva szerepét Zöldi Elza fogja eljátszani. A fiatal művész nő alakítása elé a budai közönség érdeklődéssel néz, mert Zöldi Elza több szerepben bebizonyította, hogy erős kvalitású drámai színésznő, kinek már eddig is figyelemreméltó sikerei voltak.

(*) A Budai Nyári Színházban holnap, szombaton a János vitéz című daljáték kerül színre. A czimszerepet Földi Frida, lluskát Peterdi Etel, a királyleányt Bárdos Irma, a mostohát Mihályfi Julia, Bagót Falussy, a többi főbb szerepet pedig Ujvári, Tábori és Kövessi játszzák. Délután három órákor jótékonycélu műkedvelői előadás lesz a színházban. A Budai Iparosok Egyesületének zászlóalapja javára az Ocskai brigádéros című történelmi dráma kerül színre, műkedvelők által előadva.

(*) A bus özvegy jubiluma. A városligeti színházban kedden, július 9-én, huszonötödikször kerül színre Feld Mátyás „Bus özvegy” című operett-paródiája. Az ünnepi előadás kezdete előtt Feld Irén elszavalja Faragó Jenőnek ez alkalomra írt prólogját. A darab előadásában a fővárosi művészvilágának színe-java részt vesz; így: Komlóssy Emma, Medgyasszay Vilma, Kornai Berta, Petrács Sári, Zöldi Vilma, Sziklai Kornél és Papir Sándor. — Vasárnap délután a „Svíhákok” kerülnek színre a főszerepben T. Sziklai Szerenával.

(*) Az ördög — Bécsben. Molnár Ferenc „Az ördög” című vígjátéka, mint ezt a „N. Wr. J.” írja, a jövő esztendőben Bécsben is színre kerül. A munkát, amelynek komoly és nagy sikere volt, Bécs egyik igen előkelő színháza, a „Deutsches Volkstheater” szerezte meg előadásra. A szindarab németül „Mefisztó” címen fog színre kerülni; a fordítást dr. Diósy Béla végezte.

(*) Doby Jónó meghalt. A magyar képzőművészetet súlyos veszteség érte, amely kétszeresen sújtja az iparművészeti iskolát. A szomorú hírt Fiuméből hozta a táviró, hogy Doby Jónó, a kitünő magyar rézmetsző-művész meghalt. A hetvenhárom esztendő öreg ur alig két hete, hogy egy jól bevégzett tanév leteltével üdülni indult a tengerpartra s ma már haláláról kell hírt adnunk. Doby Jónó Kassán született 1834-ben s gimnáziumi tanulmányainak befejezése után Fuchthabennál a rézmetszést tanulta. Tanulmányainak befejezése után hosszabb időt töltött Rómában, majd Párisban, ott Sondainnél tanult tovább és innen Bécsbe került Jacobyhoz. Az iparművészeti iskolának 1884 óta volt tanára s tanítványai a rajongásig szerették a jó öreg Doby bácsit, aki immár egy egész gárdát nevelt a magyar rézmetsző-művészetnek. Temét Fiuméből hazaszállították Budapestre és az Iparművészeti Iskola előcsarnokában díszes ravatalra helyezte. A temetést az Iparművészeti Iskola tanári kara rendezte. A holttest szombaton reggel érkezik Budapestre és a temetés délután négy órákor lesz.

(*) Egyházi zene. A szent István-bazilika ének-és zenekara 1907. július 7-én, vasárnap, délelőtt 10 órákor az ünnepi szentmise alatt Gruber: Missa pastoralisát fogja előadni. Graduale: Venite fili. Offertorium: Sient in holocaustis.

(*) A könyvtárak nyara. A fővárosi tudományos intézményeinek könyvtárai bezárták kapuikat, hogy a nyár alatt megejtsék a takarítás és a rendezés munkálatait. A Nemzeti Múzeum Széchenyi Országos Könyvtára augusztus végeig, a Tudományos Akadémia Könyvtára szeptember 15-éig, az Egyetemi Könyvtár szeptember elejéig marad záva.

(*) A Történelmi Képcsarnokot új helyiségében, a Magyar Tudományos Akadémia palotájában állandóan igen sokan keresik fel s különösen a fővárosban megforduló idegenek és vidékiek érdeklődnek iránta. A múzeum anyaga egyre szaporodik és különösen a megnyitása óta ajándékozni sok értékes tárgyat. Legutóbb Hertzka Elza bécsi rézkarcokat és könyvmatokat adományozott, melyek Erzsébet királynét ábrázolják. Dr. Takács Zoltán, a múzeum öre, aki két heti szabadsága alatt a bécsi, drezdai és berlini képtárakat tanulmányozta, visszaérkezett és újra hozzáfogott a képcsarnok legfontosabb gyűjteményének, a huszezer darabból álló metszetköllektívó rendezéséhez, hogy a nagyközönség számára ismertté és hozzáférhetővé legyen. Ebből a kollektívókból később időleges kiállításokat fogunk rendezni. A Történelmi Képcsarnok egész nyáron át nyitva marad és a rendes megnyitási napokon: kedden, pénteken és vasárnap délelőtt 10-től délután fél 2-ig tekinthető meg.

(*) Koburg hercegnő síremléke. A Koburg hercegi család elhatározta, hogy a közelben elhunyt Klementina hercegnőnek gazdag művészi síremléket készíttet. A hercegasszonyt Koburgban, a hercegi család templomában temették el abba a szarkofágba, amelyben férjének: Agost Lajosnak teteme nyugszik. Erre a szarkofágra annak idején a család magát a herceget mintáztatta meg a nagynevű francia szobrászsal, Millet-vel s a hercegasszony alakjának elkészítésével most Strobl

Alajos szobrász-tanárt bízták meg, Strobl a helyszíni szemle után megcsinálta a szobor hű mintáját, amely nagyon megnyerte a családi tetszését s megbízták a végleges kivittel. A szobor életnagyságu lesz s karrarai márványba faragják.

FŐVÁROS.

Folytatólagos közgyűlés.

Budapest, július 5.

Szerdán este nyolczig tizenhárom tárggyal végzett a közgyűlés, a többi nyolczvankettővel ma délután végeztek. Délután négy órákor nyitotta meg a tanácskozást Fülepp Kálmán főpolgármester aránylag csekély érdeklődés mellett. Érdeklődés az Attila-kört kiszélesítésénél mutatkozott, utána pedig a létesítendő állami közkórház kérdésénél, melynél Heltai Ferencz hangsúlyozta, hogy a fővárosnak is kell áldozatot hozni s míg az állam felépíti a nagy új kórházat, addig is vagy barak, vagy szükség-kórházat kell emelni, mert különösen az elmebajosokat nem tudják hová elhelyezni. Árpád fejedelem emlékszóba ügyében Mayer Gyula indítványozza, hogy alakítsanak szoborbizottságot s intézzenek feliratot a kormányhoz! de mert nem a többség sorából került ki az indítvány, persze — elvetették. Hazafiság — kerületek szerint. Az ideiglenes állásoknak végleges állásokká való átszervezését örömmel fogadták el, de nem hagyhatjuk szó nélkül, hogy például Kálinger Mihály, aki európai hírű szakember, még mindig csak ideiglenes igazgatója a vízműveknek. Ezek szerint a felelőssége is ideiglenes? A polgármesteri titkár állása keltett jóakaratu vitát s elhatározták, hogy tanácsjegyzői rangban a tanács válaszsza meg a titkár. Bárczy polgármester Sztankovits Szilárd személyében rátermett embert kap.

A közgyűlés lefolyásáról szóló részletes tudósításunk a következő:

Fülepp Kálmán főpolgármester elnöklése mellett a közgyűlés ma tárgyalta a szerdáról elmaradt ügyeket. Első sorban bejelentette az elnök, hogy a közoktatásügyi bizottságban viselt tagságáról Novák Sándor lemondott.

A napirendre térve, tárgyalás alá került az I. ker. Attila-kört és környéke szabályozásának ügye. Erre vonatkozólag, amint már több ízben emlegettük Heuffel Adolf középítési igazgató, Devecic Ferencz műszaki tanácsos és Palóczy Antal műépítész készítet terveket.

Baránszky Gyula hozzájárul Devecic javaslatához, amelyet a tanács is magáévá tett; de kéri a tanácsot, hogy a vonatkozó részletes terveket legkésőbb szeptember hónap folyamán mutassa be.

Heltai Ferencz elfogadja a tanács és bizottság előterjesztését, mire Bárczy István polgármester hozzá szólása után a körs többség elfogadja változatlanul a tanács javaslatát, Baránszky indítványa első részével együtt: hogy a részletes terveket szeptember hónapban mutassák be.

Hozzájárult a közgyűlés a kórházi főorvosi állások szervezésére, valamint a kórház al- és segédorvosok illetményeinek a rendezésére vonatkozó javaslatához, valamint ahoz is, hogy a budai kórháznál nem rendszeresített ápoló-személyzetnek az állandósítása történjen meg. Elfogadták azt a javaslatot is, hogy a fertőtlenítő-intézet ideiglenes személyzetét rendszeresítsék.

Azzal szemben, hogy a fővárosi szegény beteget, de különösen a szegény elmebeteget — hely szűke miatt — a kórházakban elhelyezni nem lehet, javasolja a tanács, hogy intézzenek feliratot a kormányhoz, megszürgelve a már megígért állami kórház fölépítését.

Heltai Ferencz elsomorító példákat hoz föl arra nézve, hogy a betegek százaai pusztulnak el a kellő kórházi ápolás híján. Javasolja, hogy tegyék meg az intézkedéseket azonnal egy szükségbeli kórház föllállítására iránt.

Bárczy István polgármester előadja, hogy az előjárások már meg is kapták az utasítást arra, hogy szükségbeli kórházokról (akár barakk-épületek építésével, akár házak bérbevitelével) gondoskodjanak, úgy, hogy a közveszélyes elmebetegek és a tudóveszesek legnagyobb része elhelyezhető legyen. (Helyeslés.)

Reiner Ede elfogadja Heltai javaslatát, mire a közgyűlés elfogadja a tanács előterjesztését, a Heltai részéről mondottak figyelembevételével.

Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy néhai Körösi Józsefnek, a statisztikai hivatal volt igazgatójának az emlékéért az arcképe a megfestésével örökítsék meg.

A fővárosi iskolák részére szükséges tanszerkészítő műhely és tanszer-tárház szervezésére

vonatkozó javaslatot *Lendl Adolf*, *Sipos Lajos*, *Schubert Sándor* és *Hecht Jenő* hozzászólása után elfogadták.

Megalakították azokat a bizottságokat, amelyek a koronázó jubileum díjak odaítélésére lesznek hivatottak.

Az Arpád-szobor ügyében a tanács azt a javaslatot terjeszti elő, hogy a Budapesten emelendő Arpád-émlékszobor céljára szavazzon meg a közgyűlés 50.000 koronát.

Elfogadták a tanácsnak azt a javaslatát, hogy a közléstisztség-ügyek keretébe tartozó tárgyak előkészítésére, s továbbá a fővárosi fuvartelep üzemének és kezelésének a felügyeletén eddig működött két házi bizottság megszüntetésével, határozta el a saját kebeléből alakított szakbizottság kiküldését és utasítsa a tanácsot, hogy szakbizottság szervezetére vonatkozólag tegyen mielőbb javaslatot.

A közös hadseregbeli hadapród iskoláknál való alapítványos helyek betöltése tekintetében azt javasolja a tanács, hogy első helyen Janits Dezső és Wovesny Jenő Jánost, második helyen pedig Wolfshmidt Miklós Sándort és Molnár Endre Emilt ajánlják.

A fővárosi törvény módosításának előkészítésére kiküldött bizottság két tagja lemondott az állásáról, ezek helyébe ma a közgyűlés új *Holzspach Nándort* és *Schubert Sándort* választotta.

Hozzájárult a közgyűlés ahhoz, hogy a mérnöki hivatalnál végleges állásokat szervezzenek.

A számvéviségi állások arányosítására és a számvéviségi műszaki osztály személyi illetményeinek a rendezésére vonatkozó előterjesztést *Hecht Ernő*, *Szekuta Gyula*, *Heltai Ferencz*, *Baránszky Gyula* hozzászólása után elfogadták, valamint azt is, hogy az árvaszéknél több állást szervezzenek.

A jogügyi bizottság hozzájárult ahhoz, hogy a polgármesteri hivatalhoz titkári állást szervezzenek. A többség elfogadta a tanács előterjesztését, hogy az állást szervezzék.

Nyugdíj-ügyek elintézése után, a közgyűlés véget ért.

(**Vörösmarty szobor a Gizella-téren.**) A Vörösmarty-szobor bizottsága bejelentette a székesfőváros tanácsának, hogy a szobor márványba faragása az olasz *Triscornia* mű értesítése szerint annyira előrehaladt, hogy a szobor ősz elején felállítható. Kérte tehát a bizottság, hogy a tanács már most jelölje ki a Gizella-téren a szobor végleges helyét. A hely megállapítására ma délelőtt egy vegyesbizottság helyszíni szemlét tartott a Gizella-téren, ahol a természetes nagyságú szobormintát előre elhelyezték. A bizottság tagjai voltak: Rákosi Jenő a szoborbizottság elnöke, dr. Gonda Dezső a bizottság ügyésze, továbbá *Heuffel Adolf* középítési igazgató, *Gerenday Dezső* mérnök, *Hauszmann Alajos*, *Steinhardt Antal*, *Schön Rezső*, *Weilisch Alfréd*, *Schomann Antal*, *Amon József*, mint a középítési bizottság tagjai, *Zsigmondy Francsek* műszaki tanácsosok, azonkívül *Bezerédj Gyula* szobrászművész, *Körösy Albert* műépítő, *Ilsemann Keresztély* kertészeti igazgató, végül az alkotó művészek: *Kallós Ede* és *Márkus Géza*. A bizottság a szoborminta több helyen való felállítását után abban állapodott meg, hogy a szobrot a Gizella-tér közepén, arccal a Haas-palota felé tartja elhelyezendők. Egyúttal elhatározta a bizottság, hogy a Gizella-tér sűrűs rendezése iránt megkeresi a főváros tanácsát. Rákosi Jenő köszönetet mondott a bizottságnak fáradozásáért.

(**Hatósági pékműhely.**) A fővárosi közgazdasági és közlekedési bizottsága dr. *Melly Béla* tanácsnok elnökle mellett ma tartott ülésében tárgyalta az ügyosztálynak a községi sütőműhely felállítására vonatkozó és általunk már részletesen ismertetett előterjesztését. Többek hozzászólása után dr. *Melly Béla* elnök megjegyezte, hogy amidőn most azt látják, hogy a főváros hatósága komolyan akarja a hatósági műhelyek felállítását, bizonyos körökben mozgolódás tapasztalható az iránt, hogy ilyen célzatu intézményt létesítsenek. Ez azonban éppen nem fogja megakadályozni a hatóság tervének a kivételét, mert elejét kell venni annak, hogy a magánüzemelés elébe vágjon a közjót célzó mozgalomnak. Megemlíti még az elnök, hogy szeptember hónapban az ügyet a tanács és közgyűlés elé viszi és biztosan remélhető lévén ezeknek a hozzájárulása, a sütő műhelyek a jövő nyáron megkezdhetik a működésüket. A bizottság egyhangulag elfogadta az előterjesztést.

(**Rendkívüli közgyűlés.**) Julius 10-én, szerdán délután rendkívüli közgyűlésen fogják tárgyalni a székesfőváros 1908. évi zárószámadására és vagyonszerzésének a megállapítására vonatkozó előterjesztést. Ugyanezkor töltik be választás útján a fővárosi közmunkák tanácsában megüresedett három tagsági helyet.

(**Új kéményseprő.**) A főváros tanácsa a Terézvárosban megüresedett 10. sz. kéményseprő-kerületet *Cziprián Jánosnak* adta.

(**Szociális intézkedések.**) A főváros pénzügyi bizottsága dr. *Vaszhilvits János* alpolgármester elnökle és dr. *Szemenyey Kornél* tanácsjegyző előadása mellett tartott ülésében tárgyalta a pénzügyi osztálynak a fővárosnál alkalmazott munkások napszámberneinek rendezése tárgyában tett előterjesztését. Az ügyosztály a betegsegélyezési járuléknak egész részében való megfizetését nem javasolja, de ajánlja a munkabéreknek 20 fillértől egy koronáig való felemelését, ami ez évben 94.700 korona költséggel jár s a legközelebbi időben mintegy 380.000 koronára fog emelkedni. Előterjeszti az ügyosztály, hogy a főváros munkások lakásokat építtessen, a munkaképtelen alkalmazottak részére nyugdíjat biztosítson s egyéb oly szociális intézkedéseket tegyen meg, amelyek a munkásokat jobban láncolja a munkaadó fővároshoz. *Heltai Ferencz* kifogásolja, hogy a főváros többet fizessen az ipari munkásoknak, mint a magánipar. Javasolja, hogy a nagy horderejű s anyagilag igen terhelő szociális intézkedéseket kapcsolja ki a fizetésrendezési javaslatból s azokat előbb részleteiben dolgozza ki az ügyosztály. Dr. *Feleki Béla*, *Márkus József*, dr. *Rózsavölgyi Manó* és dr. *Platthy György* felszólalása után a bizottság elhatározta, hogy az előterjesztést a közgyűlés elé terjeszti, azonban a közgyűlés által semmiféle konkrét utasítást nem adat a tanácsnak mindaddig, míg az egyes nagymérvű és tetemes anyagi megterheléssel járó intézkedések részleteiben is előterjeszthetők lesznek. Ez ellen a határozat ellen dr. *Feleki Béla* különvéleményt jelentett be. A munkások felemelésére, valamint a közoktatásügyi munkások sztrájkja ügyében tett tanácsi előterjesztést is tudomásul vette a bizottság.

(**A főváros irodalmi díja.**) A főváros kétezer koronás jubileumi díjára, melyet fiatal írónak jutalmazására szánt, értesülésünk szerint eddig három pályázott: *Csergő Hugó*, *Lampérth Géza* és *Torma Cecile*. A bizottság, mint halljuk, azt fogja ajánlani a közgyűlésnek, hogy a kétezer koronás díjat ezuttal *Csergő Hugó* érdemes poétáknak adják ki.

(**Égésügyügyi óvintézkedések.**) A kerületi előjáróságok, mint elsőfoku egészségügyi hatóságok a nyári meleg idő beálltára való tekintettel felhívják a fővárosi háztulajdonosokat és házmestereket, hogy a közegészségügyi törvényben elrendelt óvintézkedéseket szigorúan hajtsák végre. A házakat, lakásokat és melléképítményeket tartás tisztán, kellő módon fertőtlenítsék és ügyeljenek arra, nehogy egyes lakásokban túlszűfoltosság álljon be. Különösen kötelesek ügyelni a rendre és a tisztaságra ama házak tulajdonosai, amelyekben vendéglők, kávéházak vagy mulatóhelyek vannak. A rendelet ellen vétők a törvény értelmében 600 koronáig terjedő pénzbírsággal, esetleg megfelelő elzárással büntethetők.

SPORT.

Siófoki versenyek.

— Második nap. —

A második síófoki versenynap programja ugyanazon keretben mozog, mint az első napé és ugyanazon lovakat is várjuk a starthoz.

A nap legjobban dotált versenye az *Öreglakodij*, melyben háromévesek mérkőznek egymással sörvényeken.

Tegnap mutatott formája alapján a versenyt *Tüstént* nyerheti meg, azonban amennyiben *Patina* az új meierben már otthonosan érzi magát, kétségessé teheti *Tüstént* győzelmét.

Jelöltjeink a következők:

- I. *Mután Morbihan*.
- II. *Tüstént—Patina*.
- III. *Bardi—Tuncsi*.
- IV. *Maradék—Grandiflora*.
- V. *Excellence—Bagó*.

Ferencvárosi bajnoki csapatának ünnepése.

Budapest, július 5.

A labdarugó szövetség bajnokságát 1906—1907 évre a *Ferencvárosi Torna Club* nyerte meg, melynek első csapata már 1903 és 1905-ben is bajnok volt.

Idegi győzelme talán a legértékesebb, mert oly erős ellenfelei voltak, mint a második helyre került *MAC* és a harmadiknak helyezett *MTK*. Az ősi fordulóban összes matcheiből győztesen került ki, a tavasziban pedig reális vereséget csak a *MAC*-tól szenvedett.

Tizennégy bajnoki mérkőzésen a következő játékosok szerepeltek: *Koródy*, *Weisz*, *Schlosser*, *Rumbold* és *Weinber* az összes mérkőzésekben, *Dobronyi*, *Bródy* és *Braun* 13-szor, *Gorszky* 12-szer, *Manglitz* 6-szor, *Ecker* és *Páky* 5-ször.

Bajnoki csapatunkat tegnap ünnepelték az egyesületek tagjai és a sport-sajtó. A sertesvágó-híd vendéglőjének nagy csarnokában folyt le az ünnepély, amelynek legszebb pontja az volt, midőn egymásután vonultak fel a klubok: *MAC*., *MTK*., *BAK*., *BTC*., *33 FC*., *MUE*., *föv. TC*., *Törekvés SC*., *Tisztv. SC*., *Rambler*ek, *Nemzeti SC*., III. ker. *TVE*. képviselői és egyesületi színeikkel földiszitett babérokoszorúikkal tüntették ki a *Ferencvárosi T.-C*-ot.

Az ünnepélyt kitünően sikerült társasvacsora fejezte be, mely a legmelegebb bajtársi együttérzésben folyt le.

A házi gazda szerepét dr. *Schneider József* alelnök, dr. *Kárpáthy Béla* football osztályvezető, továbbá *Balog Hugó* és *Malaky Mihály* főrendező töltötték be.

(**A miniszter köszönete.**) A Magyar Labdarugók Szövetsége legutóbbi ülésén gróf *Apponyi Albert* vallás- és közoktatásügyi minisztert disztagijává választotta, amit a miniszter most a következő levéllel köszönt meg:

Magyar királyi vallás- és közoktatásügyi miniszter.

2237. eln. szám.

A Magyar Labdarugók Szövetségének
Budapesten.

A folyó évi június hóban kelt és hozzám intézett beadványukból tudomásomra jutott, hogy a Magyar Labdarugók Szövetsége tiszteletbeli tagjává megválasztott.

Amidőn ezen megválaszlatásomat tudomásul véve elfogadom, egyúttal szíves figyelmükért köszönetet mondok s azon reményemnek adok kifejezést, hogy testedző tevékenységükkel a hazának egészséges, erős, bátor nemzedéket fognak nevelni, a testi nevelés ügyének fejlesztésével pedig számos babért aratni.

Budapest, 1907. évi július hó 1.

Hazaifui üdvözléttel

gróf *Apponyi Albert*.

(**Új magyar rekord.**) Kéményy Ernő, az Ujpesti Torna-Egylet kitünő atlétája, csütörtökön délután a 120 yardos gátfutásra 17 mp.-es idejével új országos rekordot állított fel, a régít kétötöd mp.-cel eljavította meg. A rekordkísérlet a M. A. Sz. hivatalos időmérői: *Lindner Ernő* és *Lázár János* ellenőrzése mellett történt.

TÖRVÉNYSZÉK.

A hajai milliós főnyeremény.

— A legújabb forrulat. —

A bajai kereskedelmi és iparbank milliós főnyereménye ismét napirendre került. Néhány héttel ezelőtt már megemlékeztünk arról a sulyos vádról, mely napirendre hozta. Forró Félix budapesti ügyvéd ugyanis feljelentést adott be a szabadkai ügyészségnél ismeretlen tettes ellen s azt panaszolta, hogy a Magyar Jelzáloghitelbank konv. nyereménykötvényeinek egy milliós főnyereménye, melyet a 2219/40. sz. sorsjegy alapján a bajai kereskedelmi és iparbank vett fel, *Eckert Antal* bajai kertészti illeti, amennyiben az ily számú sorsjegyet annakidején ő vette meg a banktól részletfizetésre, de a bank egyizben, téves elkönyvelés ürügye alatt visszakérte *Eckert*től a részletet és ez alkalommal, a gyanu szerint, a részletet egy másikkal cserélte ki, mely nem a 2219/40., hanem a 2219—41. számról szólt. *Eckert* feljelentésére megindult a nyomozás, azonban a szabadkai kir. ügyészség az eljárást beszüntette, azzal az indoklással, hogy „a további eljárástól bizonyíték hiányában eredmény nem remélhető.” Ezen határozat ellen dr. Forró ügyvéd a szegedi kir. főügyészhez fordult s a szegedi főügyészség a nyomozás anyagában *Wagner Sándor* könyvvezető ellen anyai gyanuokat látott, hogy megváltoztatta a szabadkai határozatot, utasította az ügyészt, hogy vállalja a vád képviselét. A vádindítvány meg is történt s

szabadkai törvényszék vádtanácsa elrendelte, hogy Wagner Sándor ellen a vizsgálatot indítsák meg hivatalból üldözendő magánokirathamítás és csalás büntetvényének gyanúja miatt. Mindez nagy itokban maradt eddig. Tegnap aztán dr. Costán Miklós vizsgálóbíró Bajára érkezett s az ottani kereskedelmi- és Iparbankban lefoglalta az összes könyveket, amelyek a peres főnyereményre vonatkoznak.

A vádtanács végzésében részletesen elmondja Eckert panaszát, melynek lényege az, hogy az egymillió főnyereményt ő nyerte meg, de a sorsjegy részletét távollétében feleségétől ravasz fondorlattal bekérték és másik részletével cserélték ki s a könyvek meghamisításával a nyereményt a önk vette fel.

A nyomozás folyamán — így szól a megokolás — a bank kereskedelmi könyveinek átvizsgálása alkalmával megállapítást nyert, hogy a részletkönyvben az Ecker Antal 702. részletív számának megfelelő lapján a B. 2461 01. tentával írott szám alatt 2219 41. szám látható, mely többször át van huzva s rajta vakarás és kitörlés nyomai észlelhetők, hogy a részletív ugyanezen lapján Wagner Janka részére egy új s ugyancsak 702 számú részletív lett kiállítva, hogy a részletívnyugtából 27 darab le van vágva, valamint a könyv két hátulso lapjának kivágása folytán 30 darab szelvénynyugta hiányzik s hogy végül a sorsjegyszám nyilvántartási könyv 134. lapján az eladási oldalon egy tintától eredő nagy pecsét észlelhető, mely pecsét miatt az eredetileg bejegyzett szám nem olvasható s hogy ennek a könyvnek tanúsága szerint a 2219 40. szám sorsjegyszám el nem adottnak szerepel s hogy a „40.” szám fölé írt néhány szó tentával ki van törölve.

Tekintettel arra, hogy mindezekre a dolgokra Wagner könyvelő valószínű okokat nem tudott előadni, hogy az Eckert részletívnyegének lombardügyletté való átváltoztatását ő kezdeményezte s a banknak hatvan korona megkárosodásával mintegy ráerőszkolta, Prigly Károly társaságában minden ok nélkül járt Eckeréknél, hogy továbbá leánya, Wagner Janka részére vásárolt sorsjegyet, amelynek részletívét szintén 702. szám alatt állította ki s mind e cselekményeknek más célja nem lehetett, mint az Eckerték részletívnyegére vonatkozó adatok és nyugták bevonása, illetőleg a törlések látszólagos megokolása, végül tekintettel arra, hogy a decemberi huzás eredményét a bank csak áprilisban hozta napvilágra; — igen nyomatókos okok forognak fenn arra, hogy Wagner a banknak és magának jogtalan vagyoni hasznot akart szerezni, ezért a vizsgálatot a vádtanács elrendeli. A könyveket, minthogy a bennük lévő törlések és tintapecsétek szakértői megvizsgálása Szabadkán lehetetlen, Budapesten vizsgálják meg.

Tanítók egymás ellen. A kőbányai elemi iskolánál Erdős Géza és Bárány Nándor, tanítók állandó háboruságban állottak Minke Béla igazgatóval, akinek kérelmére aztán a tanács Erdőt és Bárányt más iskolához helyezte át. A legutóbb lezajlott képviselőválasztást megelőzőleg a IX-X. kerületben Minke Béla igazgató nevére is emlegettek jelöltként, sőt egy gúnyoló röpirat is jelent meg, amelyben Minke Bélát mint képviselőjelöltet gúnyolták. Ennek a gúnyoló röpiratnak szerzői gyanúja Minke Erdős és Bárányt hitte s a Kőbányai Hírlap nyíltan kifejezést adott ezen gyanújának. Erdős Géza és Bárány Nándor visszautasították a szerzőség vádját. Erre aztán Minke Béla egy nyilatkozatot tett közzé, amelyben fenttartotta ama véleményét, hogy a röpirat szerzői csakis Erdős és Bárány lehetnek, mert ilyen becsutelen dologra csakis ők képesek. Ezen sértő nyilatkozat tartalma miatt Erdős és Bárány rágalmozási sajtópört indítottak Minke Béla ellen. — A lefolytatott vizsgálat után a beadott vádirat elleni kifogásokat ma tárgyalta a vádtanács. A tárgyaláson Minke védője dr. Várkonyi Oszkár a valódiság bizonyításának kiegészítése céljából kérte Erdős és Bárány elleni fegyelmi eljárás iratainak beszerzését, de ezt dr. Dombóváry Géza, a panaszosok ügyvédje, elnevezte. — A vádtanács is mellőzte a kérelmet s Minke Bélát rágalmozás sajtóvétségéért vád alá helyezte.

A petrosényi bányász-sztrájk. A mult évi petrosényi bányász-sztrájkából kifolyólag a dévai ügyészség Butoros István és 530 társa ellen hatóság elleni erőszak címűen pört indított, melynek főtárgyalása e hó 2-án vette kezdetét. A törvényszék a következőleg alakult meg: Elnök: Veress József. Szavazóbírák: Szavu Mózes és Jaszinovics István. Pótbíró: Seres Barna. Jegyző: Mánú István. A vádat dr. Török Ákos alügyész képviseli. Az ország különböző részéből számos tanut idéztek be. Ma fejezték be a kihallgatásokat, holnap kerül a sor a vád- és védőbeszédre és az ítélet hétfőre várható.

A választás illetékelen befolyása. A kremsi járásbírósa ma érdekes pört tárgyalt. Kern József városi díjnok volt a vádlott. A választások előtt bejárta a választók lakásait, akikről tudta, hogy nincsenek odahaza és az asszonyoktól elkérte a választási cédulákat, amelyekre a keresztény-szociálista jelölt nevért írta. A törvényszék a választás illetékelen befolyása miatt az új törvény alapján 300 korona pénzbírságra ítélte Kernt, aki semmisségi panaszt adott be.

Elítelt pénzhamisítók. A mult év nyarán fölébe jutott a kecskeméti rendőrségnek, hogy Sziládi János kecskeméti lakos, aki pénzhamisításért már több ízben el volt ítélve, több kecskeméti gazdaemberrel hamis pénz gyártására szövetkezett. A rendőrség házkutatást tartott Sziládi lakásán s tényleg talált több érczelemez és különféle vésőket, amelyekre névze Sziládi el is ismerte, hogy azokat 20 koronás bankok hamisítására akarta használni s egyuttal előadta azt is, hogy társai Szelei József és Kalmár József kecskeméti gazdaemberek s maga a gép az utóbbinál van elrejtve. A rendőrség azután ezeknél is házkutatást tartott s a gépet meg is találta Kalmár lakásán. Az ügyészség pénzhamisítás büntetvényének kísérlete miatt emelt vádat a három szövetés ellen s ugyanezen címen megvádolta Tubak István kecskeméti lakost is, aki a nyomozás adatai szerint Sziládinak a lemezek megvásárlásában segédkezett. Az osztrák-magyar bank azonban, ahová a lefoglalt gépet és egyéb eszközöket véleményezés végett felküldték, azt a véleményt adta, hogy ezek az eszközök teljesen alkalmatlannak a bankokhamisításra. Ezen vélemény alapján a budapesti büntetőtörvényszék ma délelőtt uegírtott főtárgyaláson Szepessy bíró elnöklete alatt, Kovács István ügyvéd védelme után a három első vádlottat csakis a pénzhamisításra irányuló szövetés vétségében mondta ki bűnösnek s Sziládit három hónapi, Szeleit 15 napi s Kalmárt 8 napi fogházra ítélte, a negyedik vádlottat pedig — kivétel szemben a szövetkezést sem látta bebizonyítotttnak — teljesen felmentette a pénzhamisítás vádjára alól.

Mérenyítő diák. Dühében, mert a latinnyelv-ből és a számtanból megbuktatták, csunya boszút állott Somogyi-Szinger Árpád, a tavaszmező-utcai áll. gimnázium VII. osztályába járó diákja professzorán, dr. Zlinszky Aladáron. Tavaly, június 29-én délelőtt, amikor a bizonyítványokat kiosztogatták, dr. Zlinszky a lelkére beszélt a hanyag diáknak, hogy mint ismétlő tanuló tovább nem járhat iskolába. Somogyi, aki mint minden megbukott diák, a rossz osztályzatért a tanárt okolta, dühösen távozott, s másfél óráig leselekedett tanárjára az utcán. Amikor dr. Zlinszky a gimnáziumot elhagyta, utána sompolygott s hátulról leöntötte vitriollal. A maró folyadék legnagyobb részét fölőgta a professzor kalapja s posztó kabátja, de a tanár így is tizenhét napig feküdt beteg. A vitriolos diák erre öngyilkosságot szinlelt, az úvegben maradt pár csöppet kiitta, de pár nap múlva kiheverte baját. A budapesti büntető járásbírósa előtt lefolyt tárgyaláson a vádlott nem tagadott semmit. Azzal védekezett, hogy Zlinszky azért üldözte, mert tudta, hogy szociális elveket vall. A tárgyalás befejezése előtt dr. Zlinszky Aladár kijelentette, hogy megbocsájt a megtévelyedett tizenhétéves ifjunak, s nem kívánja a megbüntetését. A bíróság azonban nem vehette figyelembe ezt a jóindulatot s sulyos testi sértés miatt nyolc napi fogházra, valamint negyven korona pénzbüntetésre ítélte a vádlottat, kinek büntetését a budapesti törvényszék is jóváhagyta. A királyi tábla első büntető tanácsa ma Frenreisz István elnöklésével, Zubovich Román bíró előadása után elutasította a vádlott semmisségi panaszát s ezzel mind a két alsótoku bíróság ítéletét megerősítette.

KÖZGAZDASÁG.

A vármegyei tisztviselők sorsjegykölcsöne.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, július 5.

Lapunk egyik számában már megírtuk, hogy a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete emlékiratban fordult a törvényhozáshoz, hogy a tisztviselők adósságának rendezése céljából sorsjegykölcsönt engedélyezzenek. A sorsjegytörvény (1889. IX. t.-cz.) értelmében ugyanis új nyereménykötvények kibocsátása a törvényhozástól van függővé téve s mivel a kormány pártolja a vármegyei tisztviselők kérést, melyet 200 képviselő is aláírt, remény van arra, hogy e méltányos kívánság teljesül. Az új sorsjegy alapjául olyan típus szolgálna, minő az Erzsébet Szanatórium-sorsjegy s a megyei tisztviselők adósságainak ilyen módon való rendezése az állam hármnemű megterhelése nélkül keresztülvihető volna. Ezzel az eseménnyel kapcsolatban tegnap egy estilap azt jelentette, hogy a Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesületének megbízottjai a sorsjegykibocsátásra vonatkozólag máris tárgyalásokat folytattak egy banksoporttal, sőt az előzetes szerződést is megkötötték.

E hírre vonatkozólag lapunk munkatársa ma beszélgetést folytatott a haute-finance egy mértékadó személyiségével, aki a következőkben foglalta össze mondanivalóját:

A vármegyei tisztviselők megbízottjai röviddel ezelőtt tényleg puhatolóztak a sorsjegykibocsátás finanszírozása tekintetében, a pourparléknál azonban többre nem jutottak s a megvalósulás stádiumától még nagyon távol áll a dolog. Pénzügyi körökben a szerződés megkötéséről ezideig még nem tudnak. Bármenyire szimpatikus is a pénzvilág előtt a vármegyei tisztviselők mozgalma, nem hallgathatjuk el kétélyeinket a sorskölcson sikerére vonatkozólag. A sorsjegypiacz telítve van új értékekkel, a klasszirozás lassan halad, külföldön a tilalmi törvények folytán abszolúte nincs piac új nyereménykötvények számára, sőt a régiekből is, amelyek odakint forgalomban lehetnek, folyton özönlenek vissza darabok. A konjunktura ma egyáltalában nem kedvez új kibocsátásoknak, mégha sorsjegyek formájában történik is az emisszió, s alig akad ma pénzintézet, mely a kibocsátást megkísérelje. Sorsjegykibocsátás helyett, sokkal célszerűbb volna, ha kamatozó kötvények kibocsátására törekednének megyei tisztviselőink, olyan módon, hogy az állam kamatgaranciával ruházná fel az új papirt, a kötvényadósság biztosítékául a fizetésre való előjegyzés szolgálhatna. Ha pupilláris biztonssággal ruháznák fel a papirokat, úgy az árszékerek bizonyára vásárolnának belőlük. Természetesen ehhez is törvényhozási intézkedés szükséges, mivel a többi árpapénzek elhelyezésére alkalmas papir jelzőlogilag van biztosítva, a törvény rendelkezésének megfelelően. Ez is nehéz ügy, de mindenesetre alkalmasabban keresztülvihető, mint a sorsjegykibocsátás.

Aki a sorsjegypiacz és a tőzsdé helyzetét ismeri, az előtt nem szenvedhet kétséget, hogy a sorsjegykibocsátás keresztülvitele nagy nehézségekbe ütközik s a bankigazgató által ajánlott mód sokkal kedvezőbb eredményre vezetne. Kívánatos volna, ha a vármegyei tisztviselők hitelügyei minél előbb rendeztetnének s az a fontos misszió, melyet megyei tisztviselőink a nemzeti ügy érdekében betöltenek, megérdemli, hogy a pénzvilág a legnagyobb jóakarattal támogatssa törekvéseiket.

Változások az „Adria” biztosító társaságnál. Az „Adria” biztosító társaságnál — mint értesülünk — augusztus elsején nagyobb személyváltozások lesznek. Nyugalomba vonul ugyanis Lichtenberg Ignác vezértitkár, valamint Frigyesy Mór, a társaság titkára, aki évtizedeken keresztül érvényesítette rendkívüli tapasztalatait a társaság működésében. Utóda Sebestyén Henrik lesz, az Osztrák Elemi Biztosító Társaság magyarországi fiókosztályának igazgatója, aki mellé kétségtelenül a társaság régi tisztviselői közül fogunk titkárt kinevezni. Ebből az alkalomból dr. Zenk Sándor, a társaság

második...
ből, aki...
az aktív...
saság...
szerzés...
még Sch...
saság kel...
állásra eg...
de ez a k...
igazgató...
reprezent...
kinevezni...
Frieder M...
gatósága...
szervezni...
előnyére...
inkább, m...
óta követ...
zik a töb...
nagy er...
munka hi...
hogy pél...
tosító tár...
biztosítás...
fejlődés...
tegyen a...
gazdasági...
működés...
augusztus...
azonban

Olcso...
benzin ü...
nisztérium...
dekelt pe...
tették, ho...
ponta fo...
költségek...
tettel, ké...
árát júni...
gyarak ké...
ezen árak...
a fogyaszt...
junkturáj...
mos alk...
kat 28 k...
sithessék...
tével ez i...
ság közep...
nisztérium

Uj ny...
egy eszte...
mozgalom...
vallalat is...
A párisi...
Wirth czé...
gyára Ra...
vel. A vá

Olcso...
közi süto...
gatósága...
gatott ki...
számára...
esti belép...
pon at a

Böcsi...
megemlék...
pénzintéze...
matlábra...
kor nem...
pénzpiac...
Most aró...
főlemelés...
bankok k...
jegybank...
változott...
ben tehát...
prágai ba...
emelését...
intézetek...
hogy mos...
intézetek...
bankok p...
betevők p...
Az ar...
főbbizbe...
Westingh...
létesíteni...
szubvenc...
városa p...
volna a v

második titkára is kilép a társaság kötelékéből, aki különben már évek óta nem vesz részt az aktív munkában s akit eddig a társaság csakis nagyobb biztosítási ügyetek szerzésére használt fel. Nyugalomba megy még *Schulhof*, az életosztály főnöke is. A társaság kebelében arról is volt szó, hogy a titkári állásra egy *Pap* nevű tisztviselőt fognak kinevezni, de ez a kombináció tárgyalatlanná vált, mert az igazgatóság át van hatva attól a gondolattól, hogy reprezentációképes szakembert fog erre az állásra kinevezni. Ugyanekkor meg fog válni állásától dr. *Frieder Márk* jogtanácsos is, mert a társaság igazgatósága a jogügyi osztályt más alapon kívánja szervezni. Mindezek az újítások kétségkívül kiváló elvére fognak válni a társaságnak annál is inkább, mert az *Adria* biztosító társaság már évek óta következetesen egyforma eredménynyel dolgozik a többi előkelő biztosító társaságok által elért nagy eredményekkel szemben s a harmonikus munka hiánya folytán teljesen hátramaradt. Így, hogy például idézzünk, a *Trieszti* (Generali) biztosító társaság, amely nagy szervezetével és óriási biztosítással mellett is módját találta a fokozatos fejlődésnek és annak, hogy kiváló szolgáltatásokat tegyen a biztosítási ágazaton kívül a magyar közgazdaságnak, míg ezt az *Adria* biztosító társaság működéséről ez ideig konstatálni nem lehetett. Az augusztus elsejével bekövetkező személyváltozások azonban reményt nyújtanak erre.

Olcsó motorbenzin. A kedvezményes áru motorbenzin ügyében legutóbb a kereskedelemügyi minisztériumban értekezletet tartottak, melyen az érdekelt petroleumfinomítógyárak képviselői bejelentették, hogy a nyers benzinben mutatkozó és naponta fokozódó hiányra, valamint a termelési költségeknek jelentékeny növekedésére való tekintettel, kénytelenek voltak a benzin kedvezményes árát június 1-től kezdve 28 koronára felemelni. A gyárak képviselői utaltak arra, hogy vállalataik még ezen árak mellett is jelentékeny áldozatot hoznak a fogyasztásnak, mert a benzin világiaci konjunktúrája ez idő szerint oly kedvező, hogy számos alkalom kínálkozik arra, hogy gyártmányukat 28 koronánál jóval magasabb áron is értékesíthessék. Erről pedig a petroleumkartell megszűntével ez iparágban beállott nagymérvű bizonytalanság közepette csak nehezen mondhatnak le. A minisztérium legközelebb fog dönteni ez ügyben.

Új nyomdafestékgár Magyarországon. Körülbelül egy esztendő óta a nyomdafestékipar terén élénk mozgalom észlelhető, amennyiben több külföldi vállalat is szándékozik nálunk fióktelepet létesíteni. A párisi *Lorilleux-czég* és a lipcei *Berger* és *Wirth* czég után, most a *Baer Otó* czég, melynek gyára *Radebeul-Drezdában* van, állott elő ily tervvel. A vállalat *Budapest*en épít telepet.

Olcsóbb belépő díj a süttőkiállításba. A nemzetközi süttő-, cukrász- és rokonipari kiállítás igazgatósága elhatározta, hogy az eddig is sürűn látogatott kiállításnak a közönség legszélesebb rétegei számára való hozzáférhetősége szempontjából az esti belépődíj ezentul 20 fillér, vasárnap egész napon át a belépő-díj 30 fillér lesz.

Bécsi bankok kamatláb-kartelje. A napokban már megemlékeztünk arról, hogy a bécsi nagyobb pénzintézetek megváltoztatni akarják a betéti kamatlábra vonatkozó eddigi megállapodásokat. Akkor nem jutottak megegyezésre a bankok s a pénzpiac további alakulásaitól tették függővé. Most arról értesülünk, hogy a betéti kamatláb fölemelését egyáltalában nem hajlandók a bécsi bankok keresztülvinni, dacára a pénzpiacnak a jegybank kamatlábemelése folytán bekövetkezett változott helyzetének. A betéti kamatláb Bécsben tehát továbbra is 3 $\frac{1}{4}$ % marad. Ellenben a *prágai* bankok elhatározták a betéti kamatláb fölemelését és ezentul 4 $\frac{1}{2}$ %-ot fizetnek. A *prágai* intézetek bécsi fiókjai követték főintézeteiket, úgy, hogy most előállott az a furcsa eset, hogy a cseh intézetek fiókjai 4 $\frac{1}{2}$ %-ot fizetnek, a bécsi nagybankok pedig továbbra is 3 $\frac{1}{4}$ %-on használják a betétek pénzét.

Az aradi Westinghouse-gyár ügye. Lapunk már többször megemlékezett arról, hogy a párisi *Westinghouse-czég* Aradon automobilgyárat akar létesíteni. A kormány kilátásba helyezte, hogy szubvenzióval támogatja az új vállalatot, Arad városa pedig nagy kedvezmények adásával járt volna a vállalkozók kezére. A város azt kötötte

ki a kedvezmények fejében, hogy Arad mindenkori polgármestere az igazgatóság tagja s a gyárvezetőség székhelye Aradon legyen. Arad város tizenöt évi adómentességet helyezett kilátásba, továbbá 300.000 korona részvényi jegyzését és ingyen telket. A város közölte feltételeit a gyár párisi székhelyével s a válasz tegnap érkezett Aradra. A kiküldött gyáralapítási bizottság tegnapi ülésében foglalkozott a párisi vállalat válaszával. Ez ügyre vonatkozólag a következőket jelenti Aradról: Az ülésen *Varjassy Lajos* polgármester beterjesztette a gyár párisi székhelyének választását. A *Westinghouse-czég* nem hajlandó eleget tenni a város ama kérésének, hogy a gyárvezetőség székhelye Aradon legyen, azonban az elől, hogy a tizenötévi adómentesség lejáratát után tárgyalásokba bocsátkozzanak a várossal a székhely áthelyezése iránt, nem zárkózik el. A polgármesteri előterjesztést követő felszólalásokban a bizottsági tagok utaltak arra, hogy az automobilgyárat sokkal nagyobb terjedelműnek gondolták, mint az a tárgyalások folyamán kivilágott. Ilyenképpen állván a dolog, kétséges, vajjon a város áldozatkészsége arányban áll-e a gyár létesítéséből a városra háruló haszonnal. Több felszólaló után a polgármester is azon a nézetben volt, hogy a városnak feltétlenül követelni kell azt, hogy a gyár székhelye Aradon legyen s a következő indítványt terjesztette a bizottság elé. A bizottság bizza meg őt, hogy a *Westinghouse-czeggel* ismét lépjen a gyárvezetőség székhelye iránt érintkezésbe, valamint, hogy a bizottság mondja ki, hogy javasolni fogja a közgyűlésnek, hogy a gyár részére csak 4 katasztrális hold területet adjon és a 300.000 koronás részvényjegyzést 150.000 korona értékű részvényjegyzésre szállítsa le. Ezután a polgármester azt indítványozta, hogy ezt az ügyet még az e hónapban összehívandó közgyűlés vegye tárgyalás alá. Az indítványt a bizottság egyhangulag elfogadta.

Vásáráthelyezés. A kereskedelemügyi miniszter megengedte, hogy a Somogy vármegye területéhez tartozó Szöllősgyörök községben a folyó évi szeptember hó 9-ére eső országos vásár ez évben kivételesen folyó évi szeptember hó 16-án tartásuk meg.

Új helyierdektű vasut. A kereskedelemügyi miniszter *Kugler Mihály* budapesti mérnöknek a *Ferenc József-híd* budai hídfőjétől kiinduló, a *Gellért-hegyet*, *Sváb-hegyet*, *János-hegyet* érintő *Nagykovácsig*, másfelől pedig *Pesthidegkút* és *Solymárt* érintve, *Úröm* állomásig vezetendő helyierdektű vasut előmunkálati engedély érvényét egy évre meghosszabbította.

A műtrágyaipar új szervezete. A magyar műtrágyagyárak, melyek eddig az osztrák gyárakkal közösen álltak egyezményben, mely ez év november 15-én járt volna le, ezt az egyezményt, mint annak idején megirtuk, felmondották. Egyidejűleg a magyar gyárosok tárgyalásokat indítottak a műtrágyaipar új szervezetének megalkotása iránt. Ezek a tárgyalások a múlt héten pozitív eredményre vezettek, amennyiben egy a már fennálló, mint az építés alatt levő magyar gyárak szerződészerűleg megállapodtak termékeik közös elárúsítására nézve. Ennek értelmében az egyezményhez csatlakozott 6 gyár termelésének eladását a *Műtrágyát Értékesítő Szövetkezet*-re fogja ruházni, mely mint a kereskedelmi törvény értelmében megalakult kereskedelmi társaság, már legközelebb bevezetetik a kereskedelmi cégjegyzékbe. E szervezet, mely kizárólag magyar gyárakat öleli fel, fontos feladatokra hivatott, melyektől a műtrágyaipar mai kritikus helyzetének orvoslását remélik. Az új szervezetnek lesz feladata, hogy a gyárak tömörítése és a túltermelés megelőzése, valamint számos adminisztratív természetű üzleti költségekben elérhető megtakarítás révén a helyzet javulását elérje.

A petroleumipar köréből. A petroleumüzlet terén a helyzet ma is változatlanul ugyanaz, mint két héttel ezelőtt volt. Az egyedüli feljegyzésre méltó esemény az, hogy a *Petrolea* az óriási mértékben felhalmozott készletekre való tekintettel, a nyersolajbizományi szerződéseket augusztus végére felmondta, ami előreláthatólag a nyersolajárak csökkenését fogja maga után vonni. A finomítók a jövő alakulás teljes bizonytalanságára való tekintettel, minden irányban a legnagyobb óvatosságot

tanusítják. Legjobban igazolja ezt a közlajfinomító gyár részvénytársaságnak az a közgyűlési határozata, melynek értelmében a múlt évi nyereségnek több mint felét, 753,426 koronát a jövő évi számlára viszi át. Midőn tehát azt látjuk, hogy egy 24 éves multtal bíró gazdag vállalat ily messzemenő óvatosságot tanusít és a kar-tellidőben alakult kisebb vállalatok jó része üzemet máris beszüntette, valóban nem vehetjük komolyan azt a hírt, — írja a *Vegyészeti Lapok* — mely szerint Szegeden 2 millió korona alaptőkével petroleumfinomítót szándékoznak létesíteni. Szeged földrajzi fekvésénél fogva még a legkedvezőbb konjunktúrák idejében sem volna alkalmas az ilyen vállalatra, a mai helyzet pedig mindenkit igen nagy óvatosságra kell hogy intsen.

Fa- és szénkereskedők Szövetkezete. A budapesti fa- és szénkereskedők nevében nagyobb küldöttség tisztelt ma délelőtt a képviselőházban *Kossuth Ferencz* kereskedelemügyi miniszternél. A küldöttség nevében dr. *Stern Sámuel* előadta, hogy a fa- és szénkereskedők körében árubevásárlási szövetkezet létesült, amelynek célja az, hogy a fát és szenet közvetlen a forrásoknál olcsóbban szerezzék be és ezáltal függetlenítsék magát, valamint a közönséget a nagykereskedőktől. A szövetkezet a miniszter támogatását kéri, amit *Kossuth Ferencz* szívesen ígért meg, annak hangsúlyozásával, hogy a kormány különös súlyt helyez arra, hogy a főváros közönségének fa- és szén szükséglete olcsón és hiánytalanul elégíttessék ki.

A mezőgazdasági helyzet. A várható termésről mai számunkban közöltük a földmivelésügyi minisztérium jelentését, melyet a gazdasági tudósítók által beküldött adatokból állított össze. Az *O. M. G. E.* gabonaárjegyző irodai tudósítóinak jelentéseit ma adta ki az iroda. A tudósítások szerint az általános aratást a hét folyamán az ország legtöbb vidékén megkezdték. Ugyisólván minden vidékről a nagy hőség és szárazságról érkeznek hírek; ez kedvezőtlenül befolyásolja a növényzet fejlődését s kiváltképp a kapásnövényekre hátrányos. Kalászosokban sok vidéken károkat okozott a rozsda és üszög. A kapásnövényeknek s különösen a répának volna esőre nagy szüksége, sőt a dohány és szőlőre is.

A kassa-oderbergi vasut beruházásai. A kassa-oderbergi vasut igazgatóságának ama tervéről, hogy vonalait nagyobb beruházásokkal akarja üzemképesebbé tenni, annak idején több ízben megemlékeztünk. Ezek a beruházások mintegy harminczkilenc millió koronát fognak igénybe venni. Mint értesülünk, *Ráth Péter* udvari tanácsos, a kassa-oderbergi vasut vezérigazgatója nemcsak a magyar, de az osztrák vonalakon szükséges beruházási programot is elkészítette, sőt több ízben tárgyalt is az illetékes ténnyezőkkel. Az osztrák kormány a kiegyezési kérdések keretén belül akarja elintézni a kassa-oderbergi vasut beruházási ügyét. *Kossuth Ferencz* és *Szterényi József* államtitkár pedig a legmelegebben támogatják ennek a fontos vasutvonalnak fejlesztését. A napokban *Szterényi József* államtitkár, *Ráth Péter* udvari tanácsossal, s a vasut több szakközveivel az egész beruházási programot áttanulmányozta s a magyar vonalakon szükséges építkezések, bővítések költségeit is felülvizsgálta. A vasut igazgatósága harminczkilenc millió koronában állapította meg a beruházási program költségeit, amelyet kölcsön útján fognak beszerezni. Milyhelyest a kölcsön folyósítva lesz, nyomban hozzáfognak az állomások, a vágányok és váltók kiépítéséhez, biztosítási berendezésekhez s megrendelik a kocsiakat, hogy a beruházási program megvalósítására kifizető idő elteltével minden készen legyen s a forgalom lebonyolítása akadályokba ne ütközzék. A kassa-csaczai vonalon már tartottak is egy szemlét, annak megállapítása céljából, hogy a tervbe vett beruházásból mennyi szükséges ezen a vonalon. A szemlén részt vettek *Ráth Péter* vezérigazgató, *Horváth Károly* államvasuti főfelügyelő, *Uray Zoltán* vasuti biztos, *Köri Antal* üzletvezető s a kassa-oderbergi vasut több szakreferense.

Vegyészeti Lapok. A *Vegyészeti Lapok* legújabb száma ma jelent meg változatos tartalommal. Az új szám közgazdasági rovatvezetőjének tartalma dr. *Bokor Gusztáv*, a lap közgazdasági munkáját dicséri.

Csöd. *Lokovsek Antal* műkertek létesítése és átalakításával foglalkozó üzlettulajdonos, budapesti bejegyzett czég, üzlete VII. ker., *Gizella-ut* 13. sz., birtalója: *Lokovsek Antal* ellen a budapesti váltótörvényszék ma csődöt nyitott. Kinevezettek: Csödbiztos: *Zimburg Artur* kir. törvényszéki albiró; tömegmondnokká: dr. *Bródy Samu* ügyvéd; tömegmondnok-helyettes: dr. *Ludvig Rezső* ügyvéd. A követelések bejelentésére augusztus 12, felszámolási tárgyalásra szeptember 5, a csödválasztmány megválasztására szeptember 7, napja tűzött ki határidőt.

Nyilt-tér.

(Ezenkorban közléseikért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

KALOGÉN

BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉMA LEGJOBB

Ifj MECHLOVITS TIVADAR

mű- és czimfestő

kizárólag Budapest, VI., Váci-körút 55.
TELEFON 66-72

ÖVSZEREK

Gummi és hálhólyag, 30% engedmény tucza-
tonként 1-10 forintig. Capot-American rövid,
2-3 forintig. Mintagyűjtemény (25 db) a leg-
finomabb minőség urak részére 5 ft. Irriga-
tor, felszerelve 2-5 ft-ig. Diana-ívek, legfimo-
mabb 2.50, 3.-, 3.50 ft. Minden megrende-
lésnél 30% engedmény. Árjegységek ingyen.

Rothauser M. Ignác és Fia

Budapest, VI., Deák-tér 6. sz.

Anker-udvar (Király-utca sarkán.)

The Mutual

New-Yorki életbiztosító-társaság

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

Tisztán a kölcsönösség elvén alapszik.
Utánfizetési kötelezettség nélkül.

Részvényesei nincsenek.

Összes vagyon 1906. december 31-én

2.569,246,889.02 frank

Biztosítási állomány 1906. december 31-én

7.861,436,000.— frank.

Vezérigazgatóság Magyarország és a Kelet részére:

Budapest, VI., Andrassy-ut 20.

Csekély havi
részletfizetésre

rendkívül
mérésélt
árakon

Aufrecht és Goldschmied

Budapest, VI., Andrassy-ut 17. sz.

Tessék hangszer árjegyzékünket kérsni, mielőtt megrende-
lést bárhol megtenné.

A Felső Margitszigeti Vendéglőben

Balogh Károly

zenekara

naponta hangversenyt tart

déli 12-2 óráig és este 5-10 óráig.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRU- ES ÉRTEKTÖZSDE

Gabonatözsde.

A miniszteri termésbecslésről szóló hír még
tegnap jutott el a vidékre. Az eredményrel ugy-
látszik nem voltak megelégedve, mert ma egy a
telefon, mint a táviró csak úgy öntötte a fedezési
és véleményes vásárlásokra vonatkozó rendeletek-
ket, minek következtében az árak rohamosan
emelkedtek és a hangulat folytatódóan szilárd
maradt. Bár a jelentés jobb színben tünteti fel a
termés kilátásokat, de az utóbbi napok óriási hő-
sége nagy kárnak volt okozója, ami még a jelen-
tásban bent nem foglaltatik és csak az e hó kö-
zépén megjelenő kimutatás fog erről beszámolni.
Az eső kimaradása főleg a tavaszakra káros,
minek következtében a takarmányzickek ma na-
gyobb árhullámnak voltak kitéve és zab és új
tengeri nagyobb mértékben emelkedett, mint az
októberi buza. Az irányzat roppant szilárd.

Kész buza jobb kínálat és élénk vételkedv
mellett ma is szilárd irányzatú volt. Elkelt mint-
egy 45.000 q buza 20-25 fillérrel magasabb
árakon. Legdrágábban 11.38 koronán tiszavidéki
1800 q 80 kg-os és legolcsóbban 10.05 koronán
raktári 720 q 73.8 kg-os buza adódott el. Rozs
mérsékelt forgalom mellett ártartó. Árpa nem vál-
tozott. Zab 5 fillérrel drágább, míg tengeri 5-10
fillérrel drágábban elhelyezhető.

Határidők folytatódóan fedezési- és vélemény-
vásárlásokra ismét emelkedtek, takarmányzickek
igen szilárdak.

Vidéki piacok gabonaárjegyzései.

Az O. M. G. E. gabonaárjegyző irodája tu-
dósítása szerint a vidéki gabonaárak július 4-én
a következők voltak:

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Tengeri
Arad	18:80	14:30	12:60	14:—	10:60
Baja	18:40	14:60	12:80	14:10	11:—
Békés-Csaba	—	—	11:20	—	12:—
Debreczen	18:40	13:80	12:—	16:—	11:—
Győr	19:60	15:60	14:80	16:50	—
Kaposvár	18:50	14:50	15:—	15:20	13:—
Kassa	18:60	15:—	13:80	16:—	14:—
Léva	—	—	—	—	—
Losoncz	14:60	15:—	13:50	17:—	14:—
Miskolcz	18:40	15:60	14:—	16:—	13:—
N.-Beckerek	18:—	13:20	13:—	14:—	10:60
N.-Kanizsa	18:60	14:80	14:—	16:—	13:60
N.-Szeben	—	—	—	—	—
N.-Sz.-Miklós	18:—	13:—	12:—	13:60	11:—
Nagyvárad	18:60	14:20	13:20	14:—	10:60
Ny.-Egyháza	17:60	14:20	13:—	14:—	10:20
Nyitra	18:—	16:—	14:40	15:20	13:60
Pancsova	18:60	—	—	—	10:80
Pápa	20:—	15:20	15:40	16:—	15:—
S.-A.-Ujhely	17:60	15:—	14:40	16:70	12:70
Sopron	18:—	15:80	14:60	16:60	14:40
Szatmár	17:—	14:—	13:40	16:20	12:—
Szentés	18:—	—	11:—	14:—	11:20
Szolnok	19:—	12:—	12:80	13:—	—
Temesvár	18:40	14:20	13:—	13:60	10:70
Ujarad	18:60	14:30	12:40	14:20	10:60
Versecz	18:60	13:60	12:60	13:60	10:50
Zalaegerszeg	18:40	15:20	16:—	16:—	14:50
Zenta	19:20	14:—	13:—	14:40	11:—

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 1800 mm. 80 kg. 22.76 K,
500 mm. 81.5 kg. 22.76 K, 2000 mm. 80 kg.

22.76 K, 4000 mm. 80 kg. 22.76 K, 200 mm.
81 kg. 22.60 K, 150 mm. 81 kg. 22.30 K,
100 mm. 81 kg. 22.30 K, 250 mm. 81 kg.
22.30 K, 200 mm. 80.5 kg. 22.50 K, 300 mm.
80.5 kg. 22.40 K, 2800 mm. 80 kg. 22.66 K,
500 mm. 81.5 kg. 22.66 K, 20,000 mm. 80 kg.
22.68 K, 3100 mm. 80 kg. 22.70 K. 3400 mm.
80 kg. 22.60 korona, 5000 mm 80 kg. 22.55 K.
600 mm. 80 kg. 22. — K, 100 mm. 80 kg. 22.20
K, 100 mm. 80 kg. 22.40 korona, 300 mm. 80
kg. 22. — K, 100 mm. 80 kg. 22. — K, 100 mm.
79 kg. 21.90 K. 100 mm. 79 kg. 21.85 K, 350
mm. 79 kg. 21.60 K, 100 mm. 78 kg. 21.70 K,
100 mm. 78 kg. 21.90 korona, 100 mm. 76.5 kg.
21.30 korona.

Mezőberényi: 1000 mm. 82 kg. 22.70 korona,
Szarvasi: 5000 mm. 80 kg. 22.55 K.

Bihari: 200 mm. 79 kg. 21.70 K.

Makói: 4000 mm. 78 kg. 22.20 K, 3800 mm.

78 kg. 21.90 K.

Fejérmegyei: 500 mm. 78 kg. 21.80 K, 300
mm. 78 kg. 21.30 K.

Pestmegyevidéki: 300 mm. 80 kg. 22. — K,
800 mm. 78.5 kg. 21.70 K, 300 mm. 79.5 kg.

22. — K, 400 mm. 79 kg. 22. — K, 150 mm.
79 kg. 21.70 K, 800 mm. 78.5 kg. 21.70 K.

Bánsági: 4000 mm. 76 kg. 21.10 K, 200 mm.
76.6 kg. 21.10 K, 500 mm. 76 kg. 21.10 K.

Bácskai: 1000 mm. 75.5 kg. 21.30 K. 1000
mm. 76.5 kg. 21.30 K.

Dunai: 2100 mm. 77 kg. 21.20 K, 400 mm.
74 kg. 21.20 K, 200 mm. 75 kg. 21.20 K.

Felsőmagyarországi: 100 mm. 79 kg. 21.70
K, 600 mm. 78 kg. 20.80 K.

Raktáraru: 1000 mm. 76.5 kg. 21.40 K,
720 mm. 75.8 kg. 20.10 K.

Rozs: 150 mm. 16.20 K, kpf.
Árpa: 100 mm. 13.60 K, kpf.

Zab: 100 mm. 16. — K, kpf. 100 mm. 15.50
K, kpf.

Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők

Budapesti gabonaforgalom.

1907. július 3-tól július 4-ig.

Érkezett: Elszállított:

	Érkezett	Elszállított
Buza	10043	436
Rozs	725	3372
Árpa	311	—
Zab	5658	4636
Tengeri	9694	14041
Liszt	—	15855
Korpa	—	—

A határidőpiacon kötötték:

Jélelőtt:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):
Buza októberre 10.82, 10.81, 10.96, 10.92.
Rozs októberre 8.67, 8.62, 8.70, 8.66.
Zab októberre 7.76, 7.87, 7.90, 7.87.
Tengeri júliusra 5.98, 6.09, 6.08.
Tengeri augusztusra 6.12, 6.18, 6.21.
Tengeri 1908. májusra 6.13, 6.11, 6.27, 6.25.

Déli 1 órákor zárulnak:

Buza októberre — — — — — 10.92-10.93
Rozs októberre — — — — — 8.66-8.67
Zab októberre — — — — — 7.87-7.88
Tengeri júliusra — — — — — 6.06-6.07
Tengeri augusztusra — — — — — 6.20-6.21
Tengeri 1908. májusra — — — — — 6.24-6.25

Délutáni forgalom.

Délután élénkebb irányzatra az árak magasab-
ban záródtak.

4 óra 30 percikor záródnak:

októberi buza 10.97-10.98
októberi rozs 8.66-8.67
októberi zab 7.89-7.90
júliusi tengeri 6.08-6.07
májusi tengeri 6.31-6.32
augusztusi tengeri 0. — 0. —

Terménytözsde:

Szeszüzlet.

Az Első Alhódi Cognacgyár Részvénytársaság és
Szeszüzletgyár Kecskeméten, budapesti központi
irodájának V., Mérleg-u. 11. szám üzleti jelentése:

Budapesti zárlatjegyzés:

	Nagyban	kicsinyben
Finomított szesz adózva	163. —	168. —
" adózatlan	63. —	67. —
Élesztőszesz adózva	—	—
" adózatlanul	—	—
Nyersszesz adózva	160. —	163. —
Denaturált szesz	62. —	55. —

Szombat,

A finomított
nőség szerint,
július-augusztus

A kedvező
nem gyakorolta
árak folytatódóan
vitásból. Így t
kebb korlátok
jesen szünetelt
vasmű-részvény
melyek a bécsi
kerestettek és 2
zetközi értékek
kötések stagnál
kek piaczn a
hajlam tulnyom
gyon csekély v
lyamok újból s
magyar keresk
takarék 5., Saig
vasgyár 50., A
helyi érdekű va
városi vasut 2
árfolyamok me

Az előtö
volt.

Kötötték:
Magyar hitelba
toló- és pén
jelzálog-hitelba
magyar állam
—, Ri
Magyar kor
vasut 544. — 54
—, Orosz
zalékos jelzá
bank —

11 óra 15 p
vény 651. —
749.50, Magy
492. — 492.50
482. — 482.50,
654.50 —, Dé
murányi vasm
járdék 93. —
— 111.25, Köz
villamos vasut

A déli töz

Kötötték:
—, Magya
gyar leszámít
Magyar jelzá
Osztrák-magya
vasut 137.75 —
539.50, Magy
Magyar arany
542. — 543. —
288. — Orosz j

Helyi ért
szénbánya 57
143. —, Keres
Magyar agrár

téglagyár —

kábelgyár —
Magy. kereske
—, Magya
karékpénztár
—, Erzsébe
Iparbank —
malom 360. —

1 óra 30 p
vény 650.50 —
749. —, Magy
492. — 492.50
481. — 481.50
655. —, Déli
vasmű 538. —
— 93.05. Közut
mos vasut 287

Prémium-ü
holnapra 3 —
gére 12-14 K

Regge
Schmi
Vasvállalat

A finomított szeszárak a legnagyobb valószínűség szerint, a készletek rohamos fogyása miatt július-augusztusban még emelkedni fognak.

Ertéktőzsde.

A kedvező külföldi jelentések semmi hatást nem gyakoroltak, mert a spekuláció a gaboná-
arak folytatódó emelkedésére nem lép ki passzi-
vításából. Így tehát a forgalom ma is a legszű-
kebb korlátok között mozgott, időnként pedig tel-
jesen szünetelt az üzlet. Csúpnán rimamurányi
vasmű-részvények részesültek némi figyelemben,
melyek a bécsi vasértékek szilárd magatartására
kerestettek és 2 koronával emelkedtek. A többi nem-
zetközi értékekben csak szörványosan fordultak elő
kötések stagnáló árfolyamok mellett. A helyi érté-
kek piacznán a helyzet nem változott. Az eladási
hajlam tulnyomó maradt, ellenben a vételkezd-
nyon csekély volt, minek következtében az ár-
folyamok újból súlyodtak. Olcsóbban zárulnak Pesti
magyar kereskedelmi bank 5., Egyesült fővárosi
takaréék 5., Salgótarjáni közszénbánya 3., Ganz-féle
vasgyár 50., Adria tengerhajózási r.-t. 2., Magyar
helyiértékű vasut 5., Közuti vasut 2, és villamos
városi vasut 2 koronával. A járadékpiac tartott
árfolyamok mellett nyugodt volt.

Előtőzsde.

Az előtőzsde tartott árfolyamokkal csendes
volt.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 651.—651.—
Magyar hitelbank 749.—749.50, Magyar leszámí-
toló- és pénzváltóbank —, Magyar jelzálog-
hitelbank II. kib. —, Osztrák-
magyar államvasut —, Déli vasut
—, Rimamurányi vasmtű 539.50
Magyar koronajáradék —, Közuti
vasut 544.—544.50, Városi villamos vasut —
—, Orosz járadék —, 3 szá-
zálékos jelzálogsorsjegy —, Hazai
bank —.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrész-
vény 651.—651.50, Magyar hitelbank 749.—
749.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank
492.—492.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib.
482.—482.50, Osztrák-magyar államvasut 654.—
654.50—, Déli vasut 137.50—138.—, Rima-
murányi vasmtű 539.25—539.50, Magyar korona-
járadék 93.—93.10, Magyar aranyjáradék 111.—
—111.25, Közuti vasut 544.—544.50, Városi
villamos vasut 287.50—288.—.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde változatlan maradt.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 651.—
—, Magyar hitelbank 749.—749.75, Ma-
gyar leszámítoló és pénzváltóbank 492.—
—, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. —, Osztrák-
magyar államvasut 655.—, Déli
vasut 137.75—138.50, Rimamurányi vasmtű 538.25
539.50, Magyar koronajáradék 93.05—
—, Magyar aranyjáradék —, Közuti vasut
542.—543.—, Városi villamos vasut 287.50—
288.— Orosz járadék —, Hazai bank
—.

Helyi értékekben köttetett: Salgótarjáni köz-
szénbánya 577.—577.—, Konvertált sorsjegy
143.—, Kereskedelmi bank —, Danubius —, Drasche
Magyar agrárbank —, Keramiai gyár —, Ujlaki
léglagyár —, Budapesti takarékpénztár
—, Ganz vasgyár —, Felten
kábelgyár —, Hazai sorsjegy 108.—
Magy. kereskedelmi r.-t. —, Weitzer vagon
—, Magyar osztrák részv. —, Fővárosi Tak-
arékpénztár 2205, Adria —, Kobergyár
—, Erzsébet szanatórium sorsjegy 8.35—8.45,
Iparbank —, Franklin —, Erzsébet-gőz-
malom 360.—, István-téglá —.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrész-
vény 650.50—651.— Magyar hitelbank 748.75—
749.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank
492.—492.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib.
481.—481.50 Osztrák-magyar államvasut 655.50—
655.—, Déli vasut 137.75—138.—, Rimamurányi
vasmtű 538.—538.50, Magyar koronajáradék 93.—
—93.05, Közuti vasut 542.50—543.—, Városi villa-
mos vasut 287.50—288.—.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben
holnapra 3-4, nyolcz napra 6-8 K. Július vé-
gére 12-14 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde üzletlenül folyt le.
Köttettek: Osztrák hitelrészvény 650.50—649.75
Magyar hitelbank 748.50—749.— Magyar leszámítoló
és pénzváltóbank —, Magyar jelzálog
hitelbank II kib. —, Osztr.-m. államvas-
ut 654.50—, Déli vasut —, Rima-
mur. vasmtű —, Magy. koronajára-
dék —, magy. aranyjár. —, Közuti vasut —,
Városi villamos vill.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrész-
vény 650.—650.50, Magyar hitelbank 748.50—
749.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 492.—
492.50, Magyar jelzáloghitelbank II. kib. 481.—
481.50, Osztrák-magyar államvasut 655.—655.50,
Déli vasut 137.75—138.—, Rimamurányi vasmtű
538.—538.50, Magyar koronajáradék 93.—93.05,
Magyar aranyjáradék 111.—111.50, Közuti vasut
542.—542.50, Városi villamos vasut 287.50—
288.—.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, július 5. (Az Egyetértés távirata.)
Buza: Tiszavidéki 11.10—11.60, bánáti 10.65—
—11.10, mosoni és győrvidéki 10.20—10.55. K.
tőffelvidéki 10.25—10.60, marchfeldi és alsó-ausztriai
10.—10.30.

Rozs: Tőffelvidéki 8.50—8.75 K, csepel-
szigeti 8.45—8.65, pestmegyei 8.65—8.95, külön-
féle magyar és ausztriai 8.45—8.70 K.

Arpa: —, déli vasuti —,
—, tiszavidéki — K.
Magyar tengeri: 6.45—6.70 K, cinquantin
7.40—7.75 K.

Magyar közepes zab: 8.40—8.65 K, első-
rendű 8.55—8.75, válogatott 8.70—9.05 K.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, július 5. A tegnapi kedvező irányzat a
mai előtőzsdén is zavartalanul fenállott. Az érték-
papirokbán a forgalom szűk korlátok közt moz-
gott, úgy, hogy ismét csak egyenes értékekben mut-
kozott csekélyebb élénkség. A legnagyobb ér-
deklődés alpesi- és bányáértékekben mutatkozott,
mely utóbbi négy koronával emelkedett. Prágai
vasmtűvek is emelkedtek, ugyszintén államvasuti
értékek és az Unio-bank papirjai. A forgalom ál-
talanban nyugodt volt, úgy hogy a barátságos irány-
zat az előtőzsde végéig tartott. Az orosz járadék
ismét kissé emelkedett.

11 órakor zárulnak:

Osztrák hitelr. 651.25, Magyar hitelr. 749.50,
Allamvasut 656.—, Déli vasut 138.50, Alpesi bányá-
társulat 589.25, Rimamurányi 539.—, Májusi
járadék 97.60, Magyar koronajár. 93.—, Orosz
érték 83.45, Török sorsjegy 184.—, Német márka
117.75, Prágai vasmtű —, Unio-bank 540.—
Laenderbank —, Bankverein —, Elbavölgyi
—, Angol bank —.

A déli tőzsde nyugodt hangulattal nyílt
meg.

Jegyzetek:

Osztrák hitel 651.25, Magyar hitel 749.—,
Länderbank 433.—, Unio-bank 539.50, Allamvasut
656.—, Anglo-bank —, Bankverein —,
Déli vasut 138.25, Gőzhajó —, Alpesi bányá-
részvény 589.—, Májusi járadék 97.60, Magyar
koronajáradék 93.—, Török sorsjegy 184.—, Német
márka 117.75, Elbavölgyi vasut —, Rima-
murányi 540.—, Orosz érték —, Keleti vas-
utak —, Skoda —.

Bécs, július 5. (Osztrák értékek zárlata.)
4-2 százalékos papir-járadék 97.50, 4 százalékos
osztrák arany járadék 115.50, 1860-as sorsjegy
149.25, Osztrák hitelsorsjegy 420.—, Angol osz-
trák bankrészvény 302.—, Bécsi Bankverein
534.—, Osztrák-magyar bank 1810.—, Déli vasut
137.75, Dunagőzhajózási társaság 995.—, Do-
hány részvény 422.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.34,
Német bankváltók 117.79, Osztrák Lloyd 452.—,
4.2 százal. ezüst járadék 97.40—97.60, Osztrák
koronajáradék 67.50, 1864-es sorsjegy 249.50, Osz-
trák hitelintézeti részvény 650.25, Union-Bank
541.—, Osztrák Länderbank 433.50, Osztrák-ma-
gyar államvasut 654.25, Elbavölgyi vasut 423.—,
Alpesi részvény 588.25, 20 frankos 19.15, Lon-
doni váltóár 240.67, Lipótkohó —, Töröksors-
jegy 184.20, szilárd.

Bécs, július 5. (Magyar értékek zárlata.)
4 százalékos arany-járadék 111.15, Tiszai és szeg.

kölcs. sorsjegy 141.25, Magyar hitelbank részvény
749.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény —,
Rimamurányi 538.40, Magyar cukoripar —,
Adria hajózási részvénytársaság 414.—, Magyar ko-
ronajáradék 92.95, 4 százalékos magyar földteherm.
kötv. 92.—, Magyar nyer.-k. sorsjegy 189.—,
Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzá-
logbank —, M. keresk. bank —.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, július 5. (Tőzsdejelentés.) A mai for-
galmat általában kedvetlen irányzat jellemezte cse-
kély üzleti forgalom mellett. Bányáértékek, ame-
lyek eleinte nagyobb ellentállást tanúsítottak, a
későbbi folyamatban meggyengültek, zárlat felé
azonban megjavultak. Amerikaiak közül csak Ca-
nada tanúsított jobb irányzatot. A többi értékek-
ben nem fejlődött forgalom. Bankok lanyha üzlet-
menet mellett csökkentek, míg hajózási értékek
megtartották árfolyamaikat. A készpénzpiac ipari
értékeknek forgalma nem egységes, részben gyen-
gebb. Napi pénz 5%, magánleszámítolási kamat-
láb 4 1/2%.

Zárlatokor jegyeztetik: 4-2 százalékos papirjára-
dék —, 4 százalékos osztrák aranyjáradék 98.40,
Osztrák hitelrészvény 203.70 Déli vasut 27.80,
Orosz bankjegyek 214.35, 4 százalékos orosz köl-
csön 70.10, Disconto Commandit 170.50, Dinamit-
truszt 156.56, Harpeni 198.—, Unifikált török
járadék 95.—, 4-2 százalékos ezüst-járadék —,
4 százalékos magyar aranyjáradék 93.30,
Magyar koronajáradék —, Osztrák-magyar
államvasut 139.70, Bécsi váltóár 84.85, Orosz
járadék —, Alt. villamossági Edison 190.50,
Gelsenkircheni 194.10, Laurakohó 218.—, Gyengült.

Frankfurt, (Zárlat.) július 5. 4-2 százalékos
papirjáradék —, 4 százalékos osztrák arany-
járadék 98.50, 4 százalékos magyar aranyjáradék
93.40, Osztrák hitelintézeti részvény 204.—, Osztrák-
magyar államvasut 140.—, Északnyugati vasut
—, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár
20.43, Bécsi Bankverein 134.—, Villamos részvény
—, 3 százalékos magyar kölcsön 16.40, 4-2
százalékos ezüstjáradék 98.70, Osztrák koronajára-
dék 97.25, Magyar koronajáradék 93.—, Osztrák-
magyar bank 129.—, Déli vasut részvény 27.60,
Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 847.83, Párisi
váltóár 812.75, Union bank részvény —, Alpesi
bányarészvény 284.—, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) július 5. 4-2 százalékos
ezüstjáradék 98.50, 1860. sorsjegy 151.—, Déli vasut
27.50, 4 százalékos Aranyjáradék 97.60, Osztrák
hitelrészvény 203.50, Osztrák-magyar államvasut
—, Olasz járadék 103.—, 4 százalékos Magyar
aranyjáradék 93.40, Nyugodt.

London, július 5. Angol consol 84 3/8.

Páris, július 5. (Zárlat.) 3 százalékos Francia
járadék 94.95, Osztr. aranyjáradék 98.—, Magyar
aranyjáradék 92.55, 5 százalékos Bolgár kötelez-
vény 1896. évről 497.50, 4 százalékos Olasz jára-
dék 102.—, Déli vasut elsőbbségi kötv. 308.—,
5 százalékos Marokkói járadék 510.—, 4 százalé-
kos 1890. Román kölcsön 94.50, 4 százalékos
Kons. amort. román járadék 88.75, 4 százalékos
Amort. román járadék 1905. 90.—, 5 százalékos
Orosz járadék 1906. 86.75, 5 száz. Orosz kincstári
utalvány 1904. 487.—, 4 száz. Szerb járadék 1907.
—, 4 százalékos spanyol járadék 93.—, 4 száza-
lékos unifikált török jár. 94.95, Török sorsjegy
165.—, Török dohányrészvény 445.—, Osztrák föld-
hitelintézet 1085.—, Osztr. Länderbank 465.—, Ma-
gyar jelzálogbank —, Banque de Paris 1455,
Banque Ottomane 684.—, Osztr. magyar állam-
vasut —, Déli vasut 146.— Meridionalvasut 690,
Keleti vasutak —, Waggon Lits —, Hartmann
gépgyár 611.—, Rio Tinto 21.74, Sucrerie d'Egypte
—, Tula 427, Thomson Houston 128.35, Urikányi
közszén 608.—, Chartered 99.75, De Beers —, East
Rand 176.50, Jagersfontein 53.—, Transvaal Consols
208.37, Transvaal Land Company 123.—, Váltó Am-
sterdamra (rövid) 104.37, Váltó német piacokra
(rövid) 1/16, Váltó Bécsre (rövid) —, Váltó
Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid)
—, Váltó Svájcra —, Csek Londonra 251.45,
Magánkamatláb 3 7/16, szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi esarnok.

Budapest Kőbánya.

Budapest, július 5-én. (Hivatalos tudósítás.)
Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg ne-
héz (páronként 400 kilogrammon felül)

Reggelizés előtt fél pohár Igmándi keserűviz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Schmidthauer-féle radio activ Igmándi keserűviz az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.
Működésének valódi áldás gyomorbetegségek és székzsorulásban szenvedőknek. Kapható mindenütt kávé és nagy áruházban. Készítési hely: Komáromban

fillér. Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fialat nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli sulyban) 135—136 fillér. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 138—139 fillér. Könnyű (páronként 250 kgr-ig) 139—140 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig, könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig.

Sertéslelészám: 1907. évi július 3. napján volt készlet 38127 drb., 1907 július hó 4-én felhajtott 252 darab, 1907 július 4. napján elszállított 264 darab, 1907 július 5. napjára maradt készletben 38115 drb. A hizott sertéslelt irányzata: változatlan.

Sertéskonzumvásár.

Budapest, július 5. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 357 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen — darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Mai napi felhajtás 928 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz, összesen 1285 darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 219 darab sertés, — darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirterítés öreg elsőrendű 350 kg-on felül 104—110 fillér. II. rendű 280 kg-tól 350 kgr-ig 102 106 fillér, ételsulylevonással — fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül 111—114 fillérig, ételsulylevonással 132—136 fillérig, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig — fillérig, ételsulylevonással — fillérig, könnyű 220 kg-ig — korona ételsulylevonással — fillérig. — Beföldi süldő — korona. Horvát süldő — korona. A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Julius 5. —

Kinövezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Sziklay Alfonz m. kir. bányafőmérnököt bányatanácsossá és a nagyági m. kir. és

társulati bányamű igazgatóját, Maricé Antal zágrábi kataszteri irattart kezelő irodatistát ideiglenes minőségű pénzügyi fogalmazóvá és földadónyivántartási biztossá a belovári kir. pénzügyigazgatósághoz, Abraham Vilmos okleveles gazdasz, mikesfalvi lakost ideiglenes minőségű kataszteri irattart kezelő irodatistává, a kereskedelmiügyi miniszter a m. kir. postatakarékpénztár személyzeti létszámába Burschits Ferencz, kir. tan., számviteli főnököt, továbbá Horváth József, Schlafsky Rezső és Urbányi János osztályfőnököket — illetményeik változatlanul hagyása mellett — Henisch Győző számtanácsost főszámtanácsosokká, Akay Alajos, Boda Zsigmond, Kazár Győző és Vajda János számvizsgálókat számtanácsosokká, Voggenhuber Ferencz, Méhes Lajos, Drexler Manó, Pfeiffer Bertalan, Spitzer Frigyes, Rosner Zsigmond, Altmann Henrik, Székely Béla, Keleti Henrik, Földes Ferencz és Darvas Gyula fizeteket számvizsgálókká, Naris János, Elman Elek, Nyári Lajos, Juzbásic Z. Milán, Gruber Ferencz, Simonyi Endre, Rosner János, Kertész Mór, Tisch Miksa, Krausz Benő, Fenyves Sándor, Rosenzweig Zsigmond, Goldburg Ferencz, Pokorny J. Ernő, Müller Béla, Debreczeni Ignác, Bodnár Mór, Nagy Mátyás és Stephan József segédítzettek fizetké, végül Holler Vilmos, Kirchmayer Elemér, Goldner Mór, Stamberger Jenő, Holéczy Samu, Grünfeld Miklós, Gold Ede, Nagy János, Alapi Ferencz, Papp József, Güttik Mór, Szimán Lajos, Vadász Béla, Kertész Gyula, Stárk Jenő, Adám Sándor, Virsik András, Toóth Béla, Tóth Ferencz, Barcza Lajos, Kesztelyi Ödön, Oberhäusser Elemér, Fenyves Ödön, Gilibert Győző, Sinkó István, Berger Lipót és Boros Izidor postatakarékpénztár díjnokokat segédítzettek, Halász Dezső m. kir. államasufl mérnököt miniszteri fogalmazóvá és Lukács Etruk végzett joghallgatót ideiglenes minőségű fizetés nélküli miniszteri segédfogalmazóvá az állami munkásbiztosítási hivatalhoz, az igazságügyminiszter Finta József csikszentmártoni kir. járásbírósi aljegyzőt a csikszentmártoni kir. járásbíróshoz jegyzővé, Sutoris Edgar brassói kir. törvényszéki joggyakornokot a brassói kir. törvényszékhez aljegyzővé, Heerbst Odön nagyváradvárosi kir. járásbírósi díjnokot a csikszentmártoni járásbíróshoz, imokká, a debreczeni kir. ítélőtábla címke Csics Ákos máramarosszigeti kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká Wlad György máramarosszigeti kir. törvényszéki díjtalan joggyakornokot segélydíjas joggyakornokká nevezte ki.

Mévmagyarosítások. Klein Sámuel turkevei illetőségű gradinai lakos saját, aalamit kiskoru József, Ella és Ilonka nevű gyermekei családi nevének „Perczel”-re, Seitelbach Lajos monori illetőségi ottani lakos saját, valamint Seitelbach Rezső és kiskoru Seitelbach József, Aranka, Géza, Olivér és Margit nevű gyermekei családi nevének „Szegő”-re, Kohn Móricz pozsonyi illetőségű wieni lakos saját, valamint nagykoru Leó nevű fia és

kiskoru Bernát, Adolf, Karolina és Oszkár nevű gyermekei családi nevének „Horvát”-ra, kiskoru Veisz Andor, Ernő József emódi illetőségi, ugyanottani lakosok családi nevének „Denes”-re kért átváltoztatása belügyminiszteri rendelettel megengedett.

Pályázatok. A zalatnai bányakincstári fémhányaszatnál segédmérnöki állásra két hét alatt, — a lippai adóhivatalnál adótitási állásra két hét alatt, — a kalocsai ügyészségnél alügyési állásra két hét alatt, — a zombolyai adóhivatalnál adótitási állásra két hét alatt, — az edelényi járásbírósnál telekkönyvezetői állásra két hét alatt, — az algógyői járásbírósnál hivataliszolgái állásra augusztus 5-éig, — a vajdahunyadi járásbírósnál telekkönyvi átalakító díjnoki állásra 14 nap alatt, — a beszercei adóhivatalnál adóhivatali segédi, esetleg adótitási állásra két hét alatt, — a kunszentmártoni járásbírósnál III-ad osztályú hivataliszolgái állásra hat hét alatt adandók be a pályázati kérvények.

VIZÁLLÁS.

július 4. július 5.		július 4. július 5.		
m é t e r		m é t e r		
Jnn	Sharding	2.68	2.23	
Duna	Passau	3.95	3.85	
	Linz	1.47	1.02	
	Döcs	1.23	1.32	
	Pozsony	2.93	2.90	
	Konárosm	3.70	3.72	
	Budapest	3.39	3.33	
	Paks	2.97	2.91	
	Mohács	4.46	4.38	
	Gombos	5.22	5.16	
	Ujvidék	4.33	4.33	
	Panesova	3.04	2.96	
	Orsova	3.33	3.24	
Morva	Morvavalu	0.51	0.40	
Vág	Zsolna	0.38	0.38	
	Trencsón	0.32	0.29	
	Szered	0.65	0.64	
Rába	Szt.-Gothárd	0.30	0.0	
	Sárvár	0.8	0.8	
	Győr	3.01	3.03	
Dráva	Varasd	2.29	2.18	
	Zakany	0.88	0.69	
	Barcs	1.39	1.48	
	Eszék	3.05	2.90	
Mora	M.-Szerdah.	1.06	0.96	
Száva	Zágráb	0.04	0.02	
	Szizek	2.65	1.98	
	Mitrovicza	0.01	0.09	
Szamos	Dobó	0.56	0.56	
	Szatmár	0.00	0.68	
Kraszna	N.-Majtán	0.16	0.18	
Latorca	Munkács	0.22	0.20	
Laboreza	Homonna	0.0	0.01	
Úng	Perceceny	0.0	0.01	
	Tisza	M.-Szeged	0.15	0.08
	Tekeháza	V.-Namény	0.39	0.33
	Tokaj	Tiszafüred	0.23	0.18
	Szolnok	Csongrád	0.48	0.36
	Szeged	T.-Becse	0.74	0.58
	T.-Becse	Hód	1.62	1.42
	Hód	Hód	1.07	1.87
	Hód	Hód	3.84	3.73
	Hód	Hód	0.90	0.97
	Hód	Hód	0.36	0.33
	Hód	Hód	0.87	0.83
	Hód	Hód	1.52	1.52
	Hód	Hód	0.27	0.27
	Hód	Hód	0.14	0.16
	Hód	Hód	0.08	0.08
	Hód	Hód	0.00	0.00
	Hód	Hód	0.29	0.29
	Hód	Hód	0.12	0.11
	Hód	Hód	0.33	0.33
	Hód	Hód	0.39	0.40
	Hód	Hód	0.04	0.04
	Hód	Hód	0.00	0.04
	Hód	Hód	0.00	0.00
	Hód	Hód	0.96	0.70
	Hód	Hód	0.52	0.44
	Hód	Hód	0.32	0.40
	Hód	Hód	0.62	0.68
	Hód	Hód	0.51	0.53
	Hód	Hód	0.93	0.69

Buza	Kilos	100 kilogramm ára	100 kilogramm ára	Pénz	Ar	Pénz	Ar	Pénz	Ar	Pénz	Ar
Uzaviddéki	uj	75	21.91	22.14	111.20	111.70	111.70	111.70	111.70	111.70	111.70
"	"	78	21.91	22.14	82.80	82.80	82.80	82.80	82.80	82.80	82.80
"	"	77	21.05	21.35	93.	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40	93.40
"	"	78	21.52	21.90	75.50	76.50	76.50	76.50	76.50	76.50	76.50
"	"	76	21.52	21.90	193.	193.	193.	193.	193.	193.	193.
"	"	77	21.52	21.90	95.50	95.50	95.50	95.50	95.50	95.50	95.50
"	"	78	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	75	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	76	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	77	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	78	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	79	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	80	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	81	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	82	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	83	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	84	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	85	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	86	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	87	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	88	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	89	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	90	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	91	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	92	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	93	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	94	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	95	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	96	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	97	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	98	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	99	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.
"	"	100	21.25	21.55	98.	98.	98.	98.	98.	98.	98.

Szombat... KÜ... A tiszt... élvezete az e... sének egyik... egyébként a... gendő a te... levegőt nem... v. Bebben-ne... a Nap meleg... minden zers... tésé utáni elv... kap a gyerm... hetetlen köve... vezése utolsó... Mindenki... sünk, levegő... mindenki tar... ságot, hogy a... kell a levegő... vegőre van s... A jó lev... szabad leveg... kívül kell ke... kodhatni ugy... levegőről, de... kíván, holott... FEKI... Irta... Aztán E... benne volt a... — Beu... azt remélve... De ujb... mely akarat... Bob mi... és gyenged... zett a szemé... láttam embe... megdicsőülé... hszatlan ig... hveik szemé... kük halálját... Ugy áll... Bob leh... a szerető fé... kát, — olya... csökölt me... Aztán u... homlokát, sz... Ezt nem vol... ajtóhoz siet... fordultak és... vágycok és... meredtek... len, aztán... zokogva eln... — Jim... jöz? — De... tódzó, semm... Valld be Jim... hallottál mag... szembe, ho... téged teljese... cziánkból!

KÜLÖNFÉLÉK.

Ha.

Ha az a sok sóhaj,
Amit hozzád küldök,
Mind áldással válna:
Te lennél az egész föld.
Legjobban megáldva.

Ha az a sok bánat,
Mit utánad érzek,
Mint felhővé válna:
Órök sötétség borulna
Az egész világra.

Kovács László.

Levegőt! Világosságot!

A tiszta, szabad levegő minél kizárólagosabb élvezete az egészség megőrzésének és visszanyerésének egyik legfőbb titka. A legjobb táplálkozás, egyébként a leghelyesebb életberendezés sem elegendő a test erőiben tartására, ha kellő szabad levegőt nem juttatunk neki. Valóban igaza van v. Beber-nek, mikor azt mondja: „A levegő... a Nap melege és világító sugarai mellett, a fő ura minden szerves életműködésnek... Már a születése utáni első percében önkéntelenül levegő után kap a gyermek és egész élete folyásán nélkülözhetetlen követelmény marad rá nézve a levegő élvezése utolsó lehetetlégig.”

Mindenki tudja, hogy ahhoz, hogy létezhesünk, levegőre van szükségünk, de sajnos, nem mindenki tartja kellőképpen számon azt az igazságot, hogy az egészséges és hosszú élethez több kell a levegőnél: tiszta, szennyeztelen, szabad levegőre van szükségünk.

A jó levegőnek nincs találóbb neve ennél: szabad levegő. Mert elsőben is az ember lakásán kívül kell keresnünk. Kitűnő szellőzéssel gondoskodhatni ugyan négy fal között is kifogástalan levegőről, de ez szerfölött költséges berendezést kíván, holott odakint a szabad atmoszférában a

jó, vagy legalább is a zárt helyiségekénél sokkal jobb levegő mindig rendelkezésre áll.

Mindamellet, hogy az emberek és az állatvilág millióinak lélekzése útján, égési, rothadásos folyamatok és a természetben mindenütt folyó oxidálódás révén tömördek oxigén használódik el: mégis ki van mutatva, hogy a külső levegő összetétele csak elenyésző csekély ingadozást tanusít. A zöld növényzet, az ő ellenkező irányu életműködésével, mely oxigént fejleszt, mindig pótolja az atmoszféra veszteségét ez éltető gázban. Viszont elnyeli egy jó részét annak a légnemű testnek, ami az állatvilág lélekzésekor mint salak kusböböltetik ki a testből: a szénsavnak. Hozzávéve, hogy a levegőben alánuló csapadék is sok szén-savat (1 liter víz körülbelül 1.5 cm³-t) nyel el és ránt onnan magával, azonkívül a külső levegő folytonos keveredésben van, megérthetjük a légkör folytonos jelentékeny tisztaságát e részben is. A levegő szén-savtartalmát az Atlanti-óceánon köbméterenként 0.29 literben állapították meg s Fodor J. tanár vizsgálatai Budapesten is csak 0.38 literet birtak kimutatni.

Egészen másként áll a dolog az emberek lakóhelyiségeiben. Itt, ha a szellőzés elégtelen, az elhasznált oxigént rendszerint nem pótolja semmi, a szénsav ott pang a zárt levegőben s vele együtt más oly gázok, amelyek a szervezetre egyáltalán nem mondhatók kedvezőeknek.

Már pedig főleg a tüdőbeli és bőrlélekzés útján keletkező kártékony gázok és a portartalom teszi a zárt levegőt károsná az emberi egészségre.

Annyira fontos a sok szabad levegőélvezet különösen a gümös bántalmak, a skrofulózis és tüdővész elkerülésére, hogy bátran felállíthatjuk a tételt: az ember lakásában védelmet szerez magának az időjárás szeszélyei ellen, klimat alkot a klímában négy fala között, de ezt a mai életmódja mellett tuberkulózissal kénytelen megfizetni.

A cigányok vándor népe, mely szellős sátornál egyebet nem ismer és — mint közel fekvő példa, a nemes intenciójú József főherceg cigány

falujának üres házsora bizonyítja — nem is kíván falak közé zárkózni: ez a nép a kor e nagy betegségét alig ismeri. Hurut, a lélekző utak nyálkahártyájának gyuladása — a gümőkór ez elősegítői — ritkaság számba mennek nála. Mert a sok szabadban tartózkodás maga edzetté is teszi az embert, megkíméli a civilizált népek egyik legnagyobb gyöngéjétől, a hülyeségtől.

Aki sokat van kint, jól mondja Dettweiler, nem ismer időjárást. Nemcsak, hogy egy kis légvonattól nem ijed meg, hanem a gorombább hőmérsékváltás, szél, nedvesség sem tud a szervezetében mindjárt kóros tüneteket létrehozni.

A sok szabad levegő s a vele járó edzettség az a bűbájos szer, amelylyel magunknak, gyermekeinknek tartós egészséget, a betegségekben kellő ellenállást, szívós természetet biztosíthatunk.

Dr. K. D.

(A kövérségről.) Érdekes tudni, hogy emberben hol fordul elő zsírszövet s hol és milyen arányban szaporodik ez a kövérségnél. A kövér emberek anatómiájával igazán tudományosan Bichat, francia tudós foglalkozott először, valamivel több mint száz évvel ezelőtt. Az ő vizsgálataiból tudjuk, hogy a koponya belsejében nincsen zsír. Az arcon van bőven. Ismeretes a kövér emberek ugynevezett „holdvilágképe”, s vannak emberek, kiknél az arc zsírrétege lehetetlenné teszi a mimikát. Kacaghatnak anélkül, hogy egy arcvonásukat is mozdulni látnók. Az alsó állkapocs alatt s a nyakon igen nagy mennyiségű lehet a zsír. Ez a toka, mely oly nagy lehet, hogy a mellre lelőghat. A bőrön jellegzetes harántul futó mély ráncok vannak, melyek a tokát részre osztják s így lehet 3-as, 4-es toka. A mellkason nagyon sok lehet a zsír; az emlőmirigyek környékén szinte hihetetlen mennyiségű zsír rakódhatik le. A has falának kövérsége általánosan ismert jelenség. Ismeretes a „poczakos”, „potóhos”, „pókhasú” kifejezés, melylyel a nyelvjárás éppen a has kövérségét vette a testalkat megjelölésének alapjául. A hasfalakon valóban felette nagy mennyiségű zsír rakódhatik le. Nem lehetetlen a bibliai történet, mikor a balkezes Ehud ugy dőfi kardját Eglon moabita király hasába, hogy a penge után még a markolat is beleszaladt s a zsír elnyelte az egészet. Már az indiai orvosi iratok is megemlítik, hogy a zsír szeret a hasra rakódni.

FEKETE PÉNTEK.

— AMERIKAI REGÉNY. —

Irtta: THOMAS W. LAWSON.

19

Aztán Bob hangja csendült meg, melyben benne volt az elfojtott öröm feltörő zokogása:

— Beulah, Beulah, én Beulahm!

Láttam, hogy felkelt és így én is felkeltem, azt remélve, hogy majd betehetem az ajtót.

De újból olyan kép tárult szemem elé, mely akaratom ellenére is leszögezt.

Bob mindakét kezét rátette Beulah vállára és gyengéden eltolta magától és kénytelen nézett a szemébe. Soha azelőtt, sem azután nem láttam emberi arcon a boldogságnak ezt a megdicsőülését, melyet az öreg mesterek is hasztalan igyekeztek Krisztus előtt térdelő hűvek szemébe, arczába behelyezni, hogy lelkük háláját és szeretetüket kifejezzék.

Ugy álltam ott, mint akit elvárásoltak.

Bob lehajolt és áhitatosan, mint mikor a szerető férj megcsókolja holt hitvese homlokát, — olyan gyengéden és mégis bensőséggel csókolta meg.

Aztán újból és újból magához vonta és homlokát, szeméit, ajkát csókolta borította el. Ezt nem volt szabad tovább néznie. A folyosóajtóhoz siettem, de ekkor mind a ketten megfordultak és most jutott eszükbe, hogy én is ott vagyok és hallok mindent. Egy ideig rám meredtek. Végre Bob felsóhajtott, mélyen, aztán boldogan, de mégis mintegy zokogva elnevette magát.

— Jim, Jim, kedves Jimem — honnan jössz? — De ugyebár, mint minden hallgatózó, semmi jót nem hallottál magadról? Valld be Jim — te sem jót, sem rosszat nem hallottál magadról, mert hiszen most jut az eszembe, hogy mi roppant önzők voltunk és léged teljesen kizártunk a mi üzleti konferenciánkból!

Mindnyájan neveltünk, Beulah mélyen elpirult, majd így szólt:

— Mr. Randolph, még nem állapítottuk meg, mi volna a legsürgősebb teendő apa ügyében.

Egy kis idő múlva már az üzletekről kezdtünk beszélni és megegyeztünk abban, hogy Beulah irni fog az atyjának, de rendkívül óvatos hangon, hogy minden egyenes fölvilágosítást kizárjon és értesítse az öreget, hogy még csak kevés eredményt tudott elérni a fáradozásával abban az ügyben, melyért ide messzi északra jött.

Bob ismét más ember lett — ugyszintén Beulah is. Mindketten olyan nyíltan beszéltek a reményeikről és félelmekről, ami nagyon elűtött az előbbi viselkedésüktől.

Egy pontban azonban Bob most is igen tartózkodó maradt. Végül is egyenesen rátértem erre a tárgyra.

Bob, talán van valami szándékod, mely miss Sandsnak és atyjának segítségére szolgálhatna?

— Nem tudom, mit válaszoljak néked, Jim. Egyebet nem tudok mondani, mint hogy van néhány ötletem; talán lehetséges lesz mindezt keresztülvinni.

Észrevettem, hogy terveibe nem akar miniket beavatni. Elváltunk, Bob miss Sandssal egy kocsiába ült. Két nappal később, alighogy az irodába jöttünk, Beulah hivatott mindkettőnköt a szobájába.

— Ezt a sürgőnyt kaptam az atyámtól — nagyon nyugtalanít engem:

„Ma fontos levelet adtam postára. Rögtön válaszoljál reá.”

Következő délután jött a levél. Arról tanuskodott, hogy Lee bíró nagyon ideges, nyugtalan hangulatban volt. Azt írta, hogy az élete folytonos félelemmel teli nyugtalanság, mert a barátai, akiknek vagyonát ő kezeli, névtelen leveleket kapnak, melyben azt tanácsolják neki, hogy ellenőrizze a bíró kezelését. Azt is megírta többek között, hogy Reinhardték újabb nyomást gyakoroltak rá, hogy a part-

vidék-részvényeket elszedhessék tőle. Szeretnék az értékeknek azt az alacsony árát — amelyre már leszorították — biztosítani és ezen az áron adni hagyni, hogy mind a tulajdonukba kerüljön. Így aztán a régen tervezett átalakításokat keresztülvihetik. Sands bíró azt írta még, hogy amelyik nap kényszerítve lesz a részvényeket eladni, aznap kénytelen helyzetét is nyilvánosságra hozni, mivel bírói engedély nélkül nem adhatja el a papirokat. Végül ezzel zárta a levelet:

Kedves leányom! Senki sem tudja jobban, mint én, mennyire reménytelen a te operációdtól segélyt várni.

De bármilyen reménytelen lettem is legutóbb, oly biztosan számított és helyeztem reményemgt beléd drága gyermekem, mert hiszen ez az örökös remény oly erősen buzog bennünk, ha nagy feladatokkal állunk szemben, hogy én reméltem és még mindig reményem, te leszel a mi családunk megmentője. Te gyenge gyermek, te leszel Isten akarata szerint a kiszemelt, aki megmenti nevünk becsületét, melyet az életünkben is jobban szeretünk. Te elkergeted majd a szegénység farkasát az ajtónk előtt, melyen át mindez ideig csak a boldogság verőfénve és a jólét derűje sugárzott be. Te, kedves Beulahm, megmented öreg atyádat a csúfos, becsutelen haláltól!

Kedves gyermekem, bocsáss meg, hogy újabb terhet rakok gyenge vállaidra, azáltal, hogy tudatom veled, mennyire számítok és kell számítanom tereád. Ha ezt a levelet elolvastad és van valami reményed, kérlek tudasd velem rögtön — nem, ezt megkövetem tőled. Ambar pénzügyileg is szellemileg is teljesen gyámtalanul állok — azért mégis Sands vagyok én is, és még nem élt ilyen névvel ember, aki a kötelesség előtt visszariadt volna, legyen az bármily nehéz, vagy fájdalmas!

Amikor miss Sandsnak visszaadtam a levelet, így szólt hozzám:

— Mr. Randolph, engedje, hogy Önnek és mr. Broynleynnek némely dolgot elmondjak az

A hason összegyűlt zsír néha arasznyi. Természetes, hogy rengeteg sulya lehuzza. Így keletkeznek egyrészt jellegzetes ráncok, másrészt lefűgő has, mely csaknem a térdéig érhet s a járást zavarja. Fiatalabb embereknél a hasfalón a zsírerakódás egyenletesebb szokott lenni, öregeknél a has alsó részei hajlamosabbak a hájasodásra. A végtagok főleg felső részeikben s az ízületek körül szoktak erősebben meghízni. Nagy kövérségnél valóságos hengerekké válnak s még az ujjak is oly vastagok lehetnek, hogy — mint egy római császáról jegyzi föl a krónika — a női nyakékeket gyűrűként tudják viselni. A belső szervek közül a szív körül rakódhatik le sok zsír. Állandóan van zsír a vesék körül is. Vannak azonban testrészek, melyeken sohasem rakódik le zsír, ilyenek például a szemhéjak és a fülkagylók.

(A világ leggyorsabb vonata.) Az amerikai vasutak a szerencsétlenségek terén, de a gyorsaság mezején is megelőzik az európaiakat. Ez idő szerint Amerika leggyorsabb vonata a Pennsylvania vasutársaságnak Pennsylvania Speczial nevű luxus expresszvonata, mely a Newyork és Csikágó közötti óriási utat, 9125 angol mérföldet, vagyis 1473 kilométert 17 óra és 41 perc alatt teszi meg. Indul a New-Yersey nevű állomásról délután 4 óra 14 perccor s másnap reggel 8 óra 55 perccor Csikágóban van. Ez ugyancsak 16 óra és 41 perc, de a csikágói idő egy órával később jár, mint a newyorki, tehát a valóságban 17 óra és 41 perc alatt futja be a vonat ezt az óriási távolságot. Utközben nem áll meg, csak ötször, North-Filadelfiában, Harrisburgban, Pennsylvania állam fővárosában Pittsburgban, Forth-Wayenben és Csikágó közvetlen közelében, ahol már kénytelen futását meglassítani, Englewoodon. A megállási idő Filadelfiában 1 perc, Harrisburgban 4 perc, Pittsburgban 5 perc, Forth-Wayenben s Englewoodban 1—1 perc. Az átlagos középsebesség Newyork és Filadelfia között óránként: 97.47 kilométer, Filadelfia és Harrisburg között: 93.54 kilométer, Harrisburg és Pittsburg között, ahol a világhírű Horseshol Curve (lópatkókanyarodás) van és irtózatos magasra vivő hegyi utat kell megtenni, 78.19 kilométer Pittsburg és Forth-Wayen között: 82.56 kilométer, Forth-Wayen és Englewood között pedig 85.44 kilométer. Az egész ut átlagos középsebessége óránként 87.44 kilométer. Tekintve azonban azt, hogy a vonatok a pálya különböző részeit nem a középsebességgel, hanem a könnyebb részeket sokkal nagyobb sebességgel futják be, a Pennsylvania Speczial valóságos sebessége például Newyork és Filadelfia között eléri óránként a 120—130 kilo-

métert. Ha pedig késés van, akkor ennek helyreállítására a leghihetlenebb sebesség kifejtésétől sem riadnak vissza. Nemrég történt például, hogy ez a vonat Harrisburgba két órai késéssel érkezett be, de azért Csikágóba nemcsak hogy a rendes időben futott be, hanem még két percczel a kitűzött idő előtt. Természetes, hogy ez a leg-erőltetettebb, egész 150—160 kilométerig terjedő óránkénti sebesség nélkül nem történhetett meg.

(Embervő fa.) Egy angol tiszt érdekes cikket közöl egy londoni folyóiratban. Uti tapasztalatairól számolván be, megemlíti, hogy Madagaszkáron egy sajátosság alaku fát talált, amelyet a bensülők bálványként tisztelnek. A fának olyan az alakja, akár egy óriási ananászé. A növény nyolc nagyon hosszú és vastag levélből áll, amelyek egy üreges törzsből nőnek ki. Ez a fatörzs felső végében kiszélesedik és ivópohárhoz feltűnően hasonlít. A törzsnek alsó végén hat fehérszínű ág emelkedik égnek, amelyeknek széle nagyon éles és mintegy védőpajzsoként veszik körül az egész növényt. Ha a bensülők ilyen növény mellett elvonulnak, áhitattal leborulnak előtte és imádkoznak hozzá. Minthogy pedig az istenséget tisztelik benne, áldozatot is hoznak neki. Evégből folytonos ütlegetések közepette arra kényszerítenek egy leányt, hogy a fatörzs tetejére mász-jára körülöleli a szerencsétlen leányt. Az éles szélű levelek behatolnak az áldozat testébe és valóságos barázdákat vájnak belé. A jajveszékelt leány vére pedig összevegyül a növényi folyadékkal és a fát körülálló tömeg serlegekből iszsa ezt az utálatos italt. Majd örült tánczra perdülnek és éktelen lármával imádkoznak az embervő fához, amelyik valósággal kivégzi az áldozatul felajánlott leányt.

(A hosszú élet titka.) Mecsikov tanár, a párisi Pasteur-intézet igazgatója, érdekes nyilatkozatot tett egy hírlapiról a hosszú élet titkáról. Eszerint legelő sorban is a táplálkozásra kell nagy súlyt helyezni. A legjobb és legegészségsőbb ital, Mecsikov véleménye szerint a — forralt víz és azt állítja, hogy ha az ember hozzá szokik, jobban izlik, mint akár a bor, vagy a sör. Tejet is csak forralt állapotban igyék az ember. Különös gondot kell fordítani a gyümölcs és fő-

zelék élvezésénél és e tekintben legajánlatosabbnak tartja, ha csak főtt gyümölcsöt s főzeléket fogyasztunk. A legegészségtelenebb gyümölcsök az orvostanár állítása szerint a szamóca és a cseresnye. A szárnyasok husának semmiféle tápláló értéke nincs, az osztrigában tifuszbacilluszok vannak, a marha- és borjúhúsban óriási mennyiségű mikroba található. A halhús egészségtelen voltáról mindenki meg van győződve. Egyedül a ló- és az ürüthús egészséges és a főtő tojás is nagyon tápláló.

(A Péterfillér.) Állítólag a 728-ban meghalt Wessexi Ina király rendelte volna el a katolikus egyház fölsegítésére ezt a kötelező adományt, de ez kétséges. Biztosan csak annyit tudunk felőle, hogy kezdetben a Péterfillért az angol, később a dán, svéd és norvég katolikus egyházak kötelezőleg fizették, úgy, hogy minden háztulajdonos, ki nek évenként legalább harminc garas tiszta jövedelme volt, egy ezüst garast tartozott fizetni, mit a püspökök szedtek össze. Ennek az adónak kötelező volta VIII. Henrik idejéig állott fenn. A reformáció ideje alatt azonban majdnem teljesen megszűnt. Manap a Péterfillér önkényes szeretet-adomány, melyeket a katolikus hívektől a papok szednek, hogy a római pápának segítségére és gyámoltására küldjék, amióta az olaszok birtokaitól megfosztották és a császárok császárának világi hatalma csak a Vatikán terjedelmére szorítkozik. A palotának, melynek építése 200.000.000 frankba került, körülbelül 1500 helyisége van s nem 11.000, mint a monda régi.

(Az állatok és a tükrök.) Egy berlini egyetemi tanár érdekes cikkben számol be azokról a tapasztalatairól, amelyeket az állatoknak saját tükörképükkel szemben tanúsított magatartásának megfigyelésénél tapasztalt. A kanárimadár — írja — kezdetben nyugtalan érdeklődéssel nézi magát a tükörben, azután egyre izgatottabb lesz, míg végül dühösen rácsap a tükörré és úgy viselkedik, mintha élő ellenféllel kellene szembeszállnia. Ha eme hirtelen mozdulatai között véletlenül a tükrő mögé kerül és így a képet nem láthatja, lázas sietséggel ide-oda röpköd és keresi ellenfelét. — Egy török kacsát heteken keresztül figyelt meg és azt találta, hogy mindig nagy örömmel tartózkodik olyan helyeken, ahol tükörök vannak. Sőt amikor ennek a kacának a párja kimult, nap hosszt tükörbe nézett és úgy látszott, mintha a saját képét, amelyben bizonytalan a párját vélte felismerni, folyton csókolgatná. A macska is rögtön ellenfelét sejt saját tükörképében és ezt egész viselkedésével el is árulja.

atyámról és az otthonomról, hogy a helyzetünket egészen tisztán láthatják és átérthetik.

Atyám egyike a legnemesebb szívű embereknek, akik valaha éltek. Nem én vagyok az egyetlen, aki ezt mondja. Kérdezze meg azokat az embereket a mi államukban, hogy ki tett legtöbbet az államért, a legtöbbet a folytonos előmenetelért, a legtöbbet a népért — alacsony vagy előkelő, fekete vagy fehér nép iránt, az teljesen egyforma volt neki — és mindenki „Sands Lee bírát” fogja megnevezni. A nép ideálja volt mindig és ma is az.

Egyetemi tanulmányait Harwardban fejezte be és aztán nagyatyám, Sands Lee Robert szenátor ügyvédi irodájába került. Még harmincz éves kora előtt a kongresszus tagja lett és a legjobb szónok hírében állott az államunkban, mely különben is számos híres szónokkal rendelkezik. Huszonöt éves volt, amikor feleségül vette anyámat, Lee Juliát Richmondból, ki másodfoku unokatestvére is volt. Ettől az időtől kezdve egészen mostanáig — midőn ez a szivtelen gazember feldulta nyugalmát — olyan életet élt, mint egy igazi férfi.

Önök el kellene jönnie az én hazámba, hogy atyám jellemét megértse és méltányolni tudja, mennyire lesújtja őt ez a szerencsétlenség.

Minden nap reggeli után egy órát az anyámnak szentel, ki egy csipőbetegség folytán nyomorékká lett. Mint egy gyermeket, úgy viszi le a karján az olvasószozába és aztán felolvass neki; szereti és becsüli a jó könyveket, mint legjobb barátait.

Ha azután újból visszavitte anyámat a szobájába, egy órát a mi embereinknek szentel. Az ültetvényekről bejönnek a feketék és a környékbeli bérlők és ezekkel úgy bántik oly egyformán, mintha csak az atyjuk lenne. Apró ügyes bajaikat elintézi türelemmel, jósággal.

Azután mi ketten néhány órára az üzleti ügyeket vesszük elő és dolgozzuk fel.

Délután nap-nap után a birtokai dolgát intézi és azokat az embereket fogadja, kiknek a vagyonát kezeli.

Gyakran mondogatta nekem :

Nekünk éppen egy milliónk van pénzekben és földekben és ez minden embernek elég. Ez Amerikában a határ, melyen tovább nem szabadna menni. A mostani kormányzati rendszer mellett ennyihez van joga. Ami többje van egy becsületes embernek, azt valamilyen uton módon vissza kellene adni azoknak, aiktől elvette. Nem kívánom, hogy a családom valaha ennél több vagyonnal rendelkezzen.

Amikor a partvidék vállalatához csatlakozott, kijelentette nekem, hogy ezzel a Wilsonoknak akar segíteni, hogy a déli vidéket felvirágoztassák. Wilsonék atyámmal régi barátságban állanak és atyám éveig volt a jogtanácsosuk.

Velem beszélte meg a dolgot és hasznos, sőt jó dolognak tartotta, hogy a reábizott pénzeket ebbe a vállalatba fektesse, hiszen úgy kellett vele cselekednie, mintha a saját pénze lenne és a saját pénzét kötelességének tartotta, hogy erre a célra fordítsa. Hiszen ezzel a délibb állam egész népességét segít és több haszonnal jár, mintha északra küldi, ahol a Wallstreetbeli „szindikátus” még jobban szípolozna ennek is a segítségével s fölhasználásával.

Miért ne nyerjek meg ezt a vagyont — olyan férfiak, kik hazájukat sokkal jobban szeretik, mint a vagyont — és ezáltal a szeretett földnek hasznára válnak és áldás lesz minden tettük?

Nagyon élénken emlékezem még, mennyire elcsodálkoztott eleinte, midőn Wilsonék megmagyarázták neki, milyen rendkívüli nagy előnyt biztosít ez a tőkebefektetés.

Egy nap Baltimorból levelet kapott, melyben tudomására adták, hogy a partvidék részvényzáloglevelei annyira felszöktek, hogy a tőkéje után, azaz minden 100 dollár után 50 dollár nyereséget kapott.

Ez nem helyes dolog, Beulah — mondta ekkor nekem — és nekünk nem is szabadna ezt elfogadnunk. Egyetlen egy embernek (egész Amerikában) sem szabadna a törvényes kama-

tokon kívül és egy bizonyos, becsületes haszon kívül egy egyszerű tőkebefektetés után ilyen óriási hasznot bezsebelnie. — Különösen akkor nem, ha ez csak egy szállítási vállalat-társaság, ahol minden dollár nyereség azoktól az emberektől származik, kik a vonalat elősegítik. Én mindenféleképp meghánytam-vetettem a dolgot és nem tartom ezt helyesnek! Ez törvénytelen lenne, ha az emberek a törvényeket saját jóvoltukra állapítják meg, de azért, a saját érdekükről lévén szó, nem úgy értelmezik, mint ahogy kellene.

Újból és újból megírta Wilsonéknak, hogy a partvonal üzleteit úgy vezessék, hogy minden évben maradjon elégséges haszon, mely a vonat üzembentartására és az utak jókarban tartására elégséges legyen. Azután még ugyis mindig marad annyi, hogy a meghatározott kamatokat és egy bizonyos rész hasznot meg-hozzanak.

Amint azután a Wilsonok eljöttek és előadták Reinhartnak és rablótársainak ajánlatait, akik hajlandók óriási összeget fizetni azért, hogy az ellenőrzést ök gyakorolhassák a partvidék-vonal fölött; ekkor apa nagyon megbő-ráncokozott és bebizonyította nekik, hogy már ez az ajánlat sértés a becsületes emberekre.

Ő volt az, ki a vezető bizottsági figyelemzettette, ne engedjék meg semmiesetre sem, hogy Reinhart magához ragadja az ellenőrzést.

A könyvtárban ültem, amikor az idősebb Wilsonnal és az igazgatókkal ebben a dologban tárgyalt.

Egész határozottan és nyomatékosan felkérte Wilson Johnnt, tegyen lépéseket és akadályozza meg az emberek kihasználását és gyermekeiknek valóságos rabszolgaságba való engedését.

(Folyt. köv.)

A meteor

190

Az el

Hazánk

hőmérséklet

uralkozott.

hőmérséklet

rábban 30 C

Tapolczán 5

Pro

Igen m

várható.

Allomás

A.-Szlátina

Ungvár

Köszár

Losonc

Órvalla

Budapest

Hörny

Keszthely

Pécs

Zágráb

Fiume

Szeged

Tomosvár

Nagyvárad

Kölcsevár

Nagysszobon

Szatmár

Ker

Arvavárja

Selmeczbánya

Komárom

Magyar-Óvár

Sopron

Észék

Cirkvenca

Dobrecson

Kocskomót

Oroszaha

Arad

Zsombolya

Versocz

Dronkova

A Magyar

Ig

Rendkívül

hajójarat

Az első

ság közli, h

hó 16.-val

vasár- és ün

kirándulási

Nagymaros

Indulás Bpe

Erkezés Vác

Nag

Indulás vissz

Erkezés Búd

Bpe

Vác

I. h

Négy és tíz

és katonai

tonák (legén

állami és ud

vány alapján

gyel utazhat

mére való t

nak ki és p

Bud

I. h

Vác

I. h

Fenti járat

mel ellátott

ség eső elő

polgári árak

Visegrad kő

mása Nagy

lett van. Ha

hagyni, ugy

közvetenni.

Időjárás.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése
1907. július 5-én reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete:

Hazánkban tegnap a normálisnál alacsonyabb hőmérséklet mellett száraz, tulnyomóan derült idő uralkodott. Ma reggel teljesen derült az idő és a hőmérséklet emelkedőben van; a maximum: Zágrábban 30 C^o és a minimum: Tátrafüreden, meg Tapolczán 5 C^o volt.

Prognózis a következő 24 órára:

Igen meleg, tulnyomóan derült és száraz idő várható.

Állomás	Lágyulás mm 700 +	A hőmérséklet Celsius szerint	Szélirány és erője	Felhőzet	Csapadék mm	Hőmér- séklet	
					max.	min.	
A.-Szlátina	69.8	+12.9	N	0	0	22	7
Ungvár	69.3	+12.2	SE	0	0	22	9
Kősmárk	69.0	+12.4	S	0	0	19	7
Losonc	69.2	+16.0	WNW	3	0	23	8
Ógyalla	67.1	+20.0	SE	0	0	25	6
Budapest	68.4	+17.0	SE	0	0	25	11
Hérsény	66.4	+16.1	SW	0	0	25	14
Köszvény	67.2	+20.4		0	0	24	12
Pécs	68.4	+18.2		1	0	23	16
Zágráb	67.2	+18.2		0	0	23	16
Fiume	65.5	+17.2		0	0	3	16
Szeped	68.3	+19.7	E	1	0	20	14
Temesvár	68.6	+16.2	E	3	0	23	10
Nagyvárad	68.3	+17.4	E	1	0	25	13
Kolozsvár	69.7	+13.8		1	0	21	6
Nagyszombat	69.1	+14.2	SW	1	0	22	10
Szatmár				0	0	18	18
Eger		+16.0	N	0	0	25	10
Arvavár		+12.7	N	1	0	19	7
Selmeczbánya		+21.8	S	1	0	25	14
Komárom		+19.2	SE	1	0	24	8
Magyar-Óvár		+17.1	SW	1	0	25	12
Sopron		+19.8	SE	0	0	25	13
Eszék		+19.8		0	0	25	13
Győr		+19.6		0	0	24	8
Doboz		+19.8		0	0	13	9
Körmend				0	0		
Grosháza				0	0		
Arad				0	0		
Zombolya		+16.7	NE	1	0	25	10
Vercs				0	0		
Drenkova				0	0		

Felelős szerkesztő:

PURJESZ LAJOS.

Kiadótulajdonos:

A Magyar Újságkiadó Részvénytársaság.

Igazgató: **ERDŐS ARMAND.**

Rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratok Budapest—Vác és Nagymaros között.

Az első cs. és kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság közli, hogy kedvező időjárás esetén f. évi június hó 16.-val kezdődőleg további intézkedésig minden vasár- és ünnepnapon rendkívül olcsó és kényelmes kirándulási hajójáratokat tart fenn Budapest—Vác—Nagymaros között.

	órákor	órákor
Indulás Bpest Petőfi-térről	8:00 d. e.	és 2:30 d. u.
" " Bathány-térről	8:05 " "	2:35 " "
" " Obudáról	8:20 " "	2:50 " "
Érkezés Vácra	10:00 " "	4:30 " "
" " Nagymarosra	11:00 " "	5:30 " "
Indulás vissza Nagymarosról	11:30 " "	8:00 este
" " Vácra	12:15 délelőn	8:45 " "
Érkezés Budapest Obudára	1:10 d. u.	9:40 " "
" " Bpest Bathány-térré	1:25 " "	9:55 " "
" " Petőfi-térré	1:30 " "	10:00 " "

Ezen járatok rendkívül mérsékelt menetidője a következők:
Budapestről Vácra vagy megfordítva I. hely: 40 fillér, II. hely: 30 fillér.
Budapestről N.-Marosra v. megfordítva I. hely: 100 fillér, II. hely: 70 fillér.
Vácra N.-Marosra vagy megfordítva I. hely: 60 fillér, II. hely: 40 fillér.

Négy és tíz év közötti gyermekek féláron, katonatisztek és katonái hivatalnokok az első osztályon féláron; a m. kir. állami és udvari hivatalnokok a szabályszerű igazolvány alapján az első osztályon második osztályú jeggyel utazhatnak. Azonkívül az utazó-közönség kényelmére való tekintettel olcsó menet- és térképek adatnak ki és pedig:

Budapestről Nagymarosra és vissza I. hely: 150 fillér, II. hely: 120 fillér.
Vácra Nagymarosra és vissza I. hely: 90 fillér, II. hely: 75 fillér.

Fenti járatok alkalmával egy nagy s minden kényelemmel ellátott termes gőzös közlekedik, melyen a közönség első elöl is védve van. A hajón jó vendéglő van polgári árákkal s pontos kiszolgálással. Nagymaros és Visegrád között csavargózs közlekedik, melynek állomása Nagymaroson közvetlenül a hajó kikötőhelye felett van. Ha e járatokat bármely okból abba kellene hagyni, úgy erről a társulat idejekorán hirdetést fog közzétenni.

A forgalmi igazgatóság.

Meghódol minden nőnek!

a férfi, ha a nő testét és arcát ápolja a

Rogátsy-féle MAGYAR PIPERE-BORAX-al.

Egy kevés a mosdó v. fürdő vízbe hintve elmulasztja a ráncokat, barázdát, szeplőt, májfoltot, mitesszert, arc-kilütést, pörnsenést stb.

Üde, bájos, hamvas és ifju arczsinat kölcsönöz

a Rogátsy-féle pipere-borax.

Test és lábizzadást, szemgyuladást, sebesedést gyógyít. Gyermekekápoláshoz használva kipálást megakadályozza, a vérkeringést elősegíti és edzi a testet.

Fog- és szájápolásnál nélkülözhetetlen, jobb mint bármilyen fogpor vagy szájviz.

Fehérnemű mosásnál vakító fehérséget ad, a vasalásnál sima és lényes lesz.

Egy doboz ára **30 és 75 fillér**, próbadohoz **15 fillér**
10 nagy doboz vételnél bérmentve.

Pipere borax-crém 1 koronn.

Pipere borax-szappan 80 fill.

Kapható minden gyógyszertárban, drogeriában és fűszerüzletben. — Készíti:

Rogátsy Kálmán drogériája

Budapest, VII., Rákóczy-ut 10.

Csak Rogátsy névvel valódi.

Az Első cs. kir. szab. Dunagőzhajózási Társaság

napi személyhajóiratai Budapest és Wien között.

Budapestről Wienbe (Praterquai és Weissgärber) az összes közbeeső állomásértesítéssel naponként postahajó közlekedik. — Indulás naponta Budapestről este 6 órakor, érkezés Wienbe másnap d. u. 2:50 órakor (Praterquai) ill. 3:20 órakor (Weissgärber.) Menetidője a következők:

Budapestről Wienbe I. hely II hely III. hely
Wienből Budapestre „ 11.— 6.— 4.— 6.00 4.60

Minden menetjegy után 25 kgr.-ig terjedő podgyász szabadsuly. — Gyermekek 4 éven alul szabadon, a 10-ik évig féláron utaznak.

Ezenkívül a Bpest—Wien-i vagy a megfordított vonalra csoportosított menet és térképek adatnak ki, a melyek az egyik irányban a hajón, a másik irányban a menetrendszrinti vasuton való utazásra jogosítanak, Menetrendek, értesítések stb. az alulirt igazgatóságnál díjtalanul kaphatók.

Budapest, 1907. július 3-án.

A forgalmi igazgatóság.

Sérvben szenvedők !!

A cs. és kir. szab Keleti-féle sérvkötő, pneumatikus gummi-pelottával a legnagyobb sérveket a legnagyobb könnyűséggel is visszatartja
Ára: Egyoldalú — K 12
Kétoldalú — K 24
25 év óta tennállo testi-egyenszeti (orthopaediai) műtétetben egy fővárosi gyakorló szakorvos allando felügyelete mellett a leg-utolsó esebb technikai kivitelben készülnék:
Műlábak és műkezek, műfüzők és egyenestartók.
Járó és támogépek, haskötők
HAZAI IPARI

GUMMI görcsérharisnyák stb.

Pontos hölgyeknek: Női kiszolgálás.

Kérje ingyen és bérmentve személtől több ábrával ellátott képe árjegyzékemet

orvossebészeti műszergyáros, BUDAPEST,

KELETI J. IV., Koronaherceg-utca 17a.

Ár: IV., Koronaherceg-u. 18. Alapított 1878.

A forgalmi igazgatóság.

Reggelenként

miért kedvelik annyira

DIANA-sós-borszeszt

minden házban ???

Előszőr: Még felkelés előtt a legtöbb helyen szokás, hogy az egész testet, vagy annak egyes részeit különféle okból masszírozzák, illetőleg bedörmedlik. Sokan csak azért masszíroztatják magukat, hogy a véreozlatás által egy bizonyos kellemes érzés jussanak, mely áthatja az egész testet. Ezt a különös jó érzést csak az érezheti, aki a bedörzsöléseket a

DIANA-sós-borszeszszel

eszközölteti.
Aki reggel testét masszíroztatja DIANA-sós-borszeszszel, az könnyen legyűri egész napi fáradtságát; friss, könnyen mozgó, életerős, egészséges.

Másodszőr: Kiknek arcuk fényes, izzadt, vagy kéz-, láb- és hónalj-izzadásban szenvednek azoknak reggelenként DIANA-sós-borszeszt okvetlen kell használni, hogy ezek teljesen megszűnjenek.

Harmadszőr: Aki DIANA-sós-borszeszt használ reggelenként mosdóvízben, annak feleslegessé válik a különböző külföldi tolettvizek (mosdóvizek) használata.

Negyedszőr: Kinek haja török, száraz, fénytelen vagy hajhullása és hajkorpája van, az reggelenként mosakodás alatt, előtt vagy után dörzsölje

fejbőrét

DIANA-sós-borszeszszel; frissítőleg és hűsítőleg hat az egész fejre.

Ötödszőr: Kellemes illata és desinfiáló hatásánál fogva el van ismerve a DIANA-sós-borszesz mint kitűnő szájviz és torokgargarizáló szer.

Hatodszőr: Aki DIANA-sós-borszeszt használ, vagy csepegtet a vízbe és reggelenként azzal öblíti száját és torkát, annak nem lesz büzös szájlehelete, nem lesz rossz szájjze, nem lesz rossz foga, nem lesz fogfájása, nem lesz nehéz légzése, mert a (sleimot) nyálkát könnyen feloldja.

Hetedszőr: Gyermekeknel nagyon fontos a DIANA-sós-borszesz reggelenkénti használata, mert desinfiáló hatásánál fogva a gyakori torokbántalmaknak és mandula-gyuladásoknak elejét veszi.

Nyolcadszőr: Aki fogait DIANA-sós-borszeszszel mártott fogkefével tisztítja, annak fogai allandóan vakító fehérek maradnak. Az öblögetés által a fogak között nagyon gyakran előforduló ételmaradékok kiesnek, amelyek tulajdonképpen okozói a büzös szájnak és gyakori fogfájásnak.

Kilencedszőr: Reggelenként sokan szenvednek az

orr-bedugulásból

kifolyólag, melyek azonnal megszűnnek a DIANA-sós-borszesz egyszeri szippantásától és szaglásától és így ezen kellemetlen érzésektől megszabadulnak. Ez által a leghevesebb nátha is 24 óra alatt elmúlik.

Hatása: Erősítő, edző, fájdalomcsillapító, hűsítő és desinfiáló.

Illata nagyon kellemes, mely elárasztja az egész szobát. — Határozottan követeljen mindenki a bevásárlásnál:

DIANA-sós-borszeszt

mert nagyon sok utánzat van már forgalomban

Az egész országban mindenütt kapható.

Egyedül készítő:

Erényi Béla gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.

Postán utánvétellel legkevesebb 6 üveg szállítható.

Egy üveg Diana sós-borszesz	Egy nagy üveg Diana sós-borszesz	Egy legnagyobb üveg Diana sós-borszesz
40	1.-	2.-
fillér.	koron.	koron.

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegan látható feltűnő két szó: **DIANA-sós-borszesz.**

SZINHÁZAK:
Szombaton, 1907. július 6-án

Nemzeti Színház
Zárva

M. kir. Operaház
Zárva

Vígyszínház
Zárva.

Királyszínház

Göre Gábor Budapestön.
Látványos fővárosi életkép, énekek és táncok, 9 képből. Irta Verő György.

Göre Gábor Németh
Lopándi Lédike Fedák S.
Teoh Arpád Szirmai
Bütyök Elvira Tárnoki L.
Stancsi Szentgyörgy
Francsi Szegegyi E.
Káisa csigány Csizsár
A szanaforium igazgatója Papp
Saroglyás Vágó
Rudi Rákos
Hangszergyáros Körmond
Lisztke bohóc Z. Molnár
Ellinderes bohóc Tarnai

Kezdeté 8 órákor
Műsor
Vasárnap Göre Gábor Budapestén

Népszínház
Zárva

Főv. Nyári Színház

János vitéz.
Dalljáték 3 felvonásban. Irta Bakonyi Károly. Zenéjét Helta Jenő versre írta szerelte: Kacsóh Pongrácz

Kezdeté fél 8 órákor
Műsor
Vasárnap: d. u. Az ördög mátkája Kéto János vitéz

Városligeti nyári Színház.

A bus özvegy.
Parodisztikus bohózat 3 felvonásban Irta: Fejő M. Ágás. Zenéjét: Faragó Jenő versszövegére szerelte: Barna Izso.

Széphegyi Róza Láng Elei
Dosztalók Dandáló. Ferenczy K.
Vig Micsi Tirocsanyi O.
Lejár Ferencz Virágh Jenő
Pisztoly Balambér Bihari Béla
Egy tisztességes nő Dobsa M.
Szép Tóni Vandori E.
Pinka Dani Szabó Lajos

Kezdeté fél 8 órákor

Spóto színház

Telefon 68-39.
A vadászó leánya (dráma) A kövér ember szenvedései (humoros kép.) Utazás Maderába (eredeti rösvétel.) Modern ut-nallók Amerikában szenzációs (eredeti rösvétel.) Anyósoméreg, vagy a véleményes nő (kacagató életkép.)

Bernáthygyi kutyák
Életmentés az alpesek között
Kezdeté 8 órákor.

SCHMIDT M
szilgyártó, nyeres és bőrdobos
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25. sz.
Ajánlja saját gyártmányú kocsik- és lovaslánc-szerzőműveit. Mindennemű utazó és kézi bőrdobos, póráz, szivar, cigaretták stb. tárcsáit. — Árjegyzék bérmentve.

Konkolyozók (trieurók)
minden gabonánem osztályozására

Graepel Hugó
géppárosnál
BUDAPEST,
V., Külső Váci-ut 46.

Műanyag 10 kgr. gabonaminta baktulósó esetén különleges trieur készítenek.

Veszek zálogcédulákat

elzálogosított briliánsokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket a legmagasabb összegig költségmentesen kiváltak és teljes értékét kifizetem

DEUTSCH ALFRED ÉKSZERKERESKEDŐ
BUDAPEST, Király-utca 34. Petőfi-utca sarok.

WEIGL-FÉLE

KIRALY GYÖNGYE
kapható minden elsőrangú kávéházban és k. szinóban.

WEIGL JÓZSEF
bornagykereskedő és termelő Budapest—Szt. Endre.

Iroda és vezérképviselőség: **KALLAI JENŐ**
Budapest, Dávid-utca 1. sz.

Ki akar takarítani !!
Dacára a folytonos áremelkedésnek, a nagy választékban felhalmozódott árakétségünkből a következő cikkek:

női divat kelméket | asztalműveket
vászon árukat | szőnyeg és függönyöket
és jó mosó szifrek és dolajneket

leszállított árakban áruljuk.

ROSENBERG ÉS QUITT
BUDAPEST, VI. kerület, Király-utca 32. szám.
Al-pittatott 1895. Telefon 633.
Orsiai választék. Olcsó árak.

Fiainknak

nyaralásra nélkülözhetetlen a Koch-féle nyári csoport.

Egy elszakthatatlan nadrág.
Egy szintartó trikó.
Egy mosható sapka.
Egy mosható nadrágartó.

Mind együtt 2 kor.
9-14 éves korig 50 fill. több.

Csakis 8346

KOCH
legnagyobb férfiu- és gyermekruha-árúház 26.
Károly-körut 26.

Várady Béla
főherbégi udvari szállító — angol férfiszabó
Budapest, IV., Kishid-utca 9. sz.
Műhelyében

farsóhelyi és tengerparti
Flanell-öltözetek,
„shantung“ selyem-ruhák

allegfinomabb mosható szövetekből méretek szerint készülnek

Uzórúhák, fürdőköpönyegek
dus választékban.
Szövet-minták kívánatra bérmentve

D. FÉVRE-féle szódavizkészítő-gép,
melylyel bárki folyton könnyen a legtisztább, friss, egészséges és olcsó kellemes üdítő italokat, szódavizet, mesteréges ásványvizet, bármilyen gyümölcszörp-gazdort, kefir (kósnavas te), szénsavas hideg teát nyár n megbecsülhetetlen egészséges hűsítő italt, pezsgőort, pezsgőlimonádét, spricort, stb. készíthet. A szénsav vegyítését, a kezelést egyszerű, kényelmes, gyorsok által rendelkezik.

6 12 18 24 30 deciliter tartalommal

60 8.80 11. — 13.50 15.50 forint

A készítéshez szükséges kitűnő minőségű bor-kósavat, 500 grm. és szódabikarbónát, 600 grm. tartalmú csomag ára ftt 1.70

E. Theissler Paris, a valódi Fèvre-féle szódavizgépnek egyedül készítője. — Egyszerű tőrártár Magyarországban

Kertész Tódornál, Budapest, IV., Kristóf-tér
nagyban és egyenként. Nagy képes nyári és sport-árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. 90176

Legjobb poloskárto szer a

Watterol
Egy üveg ára 70 fillér.

Kapható kizárólagosan

WATTERICH A.
droguistánál

Budapest, VII., Dohány-utca 5. szám.

ZEPHIR BLOUSE
3. — 350 és 4. — frtért mérték után is megrendelhető

Redlich J. Lipót
uri és női-divat áruházában
VI., Andrassy-ut 58.

Zephir mintákat vidékre bérmentve küldök.

Zongorák és PIANINOK

a világ első gyáraiból, valamint saját közkedvelt gyártmányok, legszolidabbban vásárolhatók és bérmenthetők

Keresztély
hirnevés
zongoratermében

Budapest, Váci-körut 21. sz.

RADIALELIKIR
KECSKEMÉT

KECSKEMÉT

ŐS-BUDAVARA
Friedmann Adolf igazgató.
Ma szombaton, július 6-án
NAGY SOUVENIR ÜNNEPÉLY.

Szenzációs műsor! Szenzációs műsor!

JOHNSON és DEAN
Great Weiland, Mr. Doherty,
Four Harway's The Cubans,
és az egész fényes júliusi program.

PARISIANA.
Henry Lavedan szenzációs ujdonsága Az ágy.
Moulin Rouge. — Kinematográf (új műsor.)
Szenzációs tűzijáték.
Belépődíj este 9 óráig 60 fillér, azontul 1 korona.
Mérsékelt jegyek minden tőzsdében kaphatók.

Cirkusz Beketow
Városliget.

Szombaton július 6-án este háromnegyed 8 órákor

X-ik Nagy High-Life estély
a rövid vendégszerelésre szerződött szent. Csungus csoport felléptével a világ legnagyobb csodája!

TOBELBAD
Gráz mellett. Stajer orsz. gyógyintézet.

330 m. a tengerszín felett, posta és távírdá állomás, (kocsin Grácztól 1 órányira.) Régismert vasas hőforrások (25-30 Co.) enyhe égál, erős erdei levegő, terjedelmes fenyvesek. Prospektusi kézikönyv küldi a fürdőigazgatója

Dr. med. A **BLUMAUER** tulajdonos.

A kik nyaralni és fürdőzni mennek
ne induljanak útra a nélkül, hogy ne néztek volna át a

«Magyar Könyvtár»
teljes jegyzékét, melyből a legkiválóbb és legolcsóbb olvasmányokat válogathatják ki. E jegyzéket minden könyvtáros ingyen adja; szívesen megküldi ingyen és bérmentve a kándócég is:

LAMPEL R. könyvkereskedése
(Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság
Budapest, VI., Andrassy-út 21. szám.

Szomb
9923. s
I
drb. m
hizóbar
ménest
fajta h
zetesem
verseny
V
gel és
tésem
emelet
a késől
A
kon me
ajánlat
tól (III
tól me
B

NAGY

Bud

Buda

677.	877.
604	608
I.-II.	I.-II.
725	800
737	810
745	817
	825
	835
	844
	852
	900
	915
	921
830	941
	953
	958
	1000
850	1024
859	1027
	1030
918	1030

A. As állom
döre von
nak vastag
leszen, ese
X² = Fő
A személy

9923. szám. IV-1.

Hirdetmény.

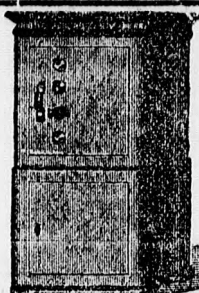
A mezőhegyesi m. kir. ménesbirtokon hizóban levő 290 drb. magyar, és 130 drb. nyugati fajta, a kisbéri ménesbirtokon hizóban levő 37 drb. magyar fajta ökör és végül a bábolnai ménesbirtokon 26 drb. magyar fajta ökör és 9 drb. nyugati fajta hizó tehát folyó évi július 22-én délelőtt 11 órakor a vezetésem alatt álló minisztériumban megtartandó zárt írásbeli versenytárgyalás után eladásra bocsátatik.

Venni szándékozik felhivatnak, hogy egy koronás bélyeggel és az előírt bantpénzzel felszerelt zárt ajánlataikat a vezetésem alatt álló minisztérium segédhivatali főigazgatójánál (félémelet 29.) az említett határidőig okvetlenül nyújtsák be, mivel a később érkező ajánlatok figyelembe vételét nem fognak.

Az eladásra kijelölt hizó ökrök az említett ménesbirtokon megtekinthetők, a részletes eladási feltételeket tartalmazó ajánlati minták pedig ugy a vezetésem alatt álló minisztériumtól (III. em. 121. sz.) mint az említett birtokok igazgatóságaitól megszerezhetők.

Budapest, 1907. évi június hó 27-én.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Pénzszekrények

egy darabból álló köpenynyel legelőnyösebben beszereshetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

özög pénzszekrénygyártóink és trezorépítőink ézetelnek magyarországi vezérképviselőnkél:

NEY és EPSTEIN cégél, EUDAPEST, VI., Pódamányos, i. 4.

Képviselők minden városban keresetelnek.

ARJEGYZEK ÉS TERVEK DIJMENTESEN.

Régi szerkezetűket csorokópen átveszünk.

Fogkefék rendkívüli jó minőségűek nagy és olcsó választék.

MÜLLER J. L.-féle

Szalicil-szájviz és fogpor

használatát eltávolít minden fogfájdalmat, biztosan megszűnteti a fogak romlását a kellemetlen szájbűzt - Egy üveg szájviz ára 40 krajczár, 80 krajczár. nagyobb üveg 1 forint 60 krajczár és 3 forint

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpor

szaliczil vizet használva nemcsak hófehérré teszi a fogakat, hanem a már létező fogbetegségek tovább terjedését is meggátolja. Dobozja 60 krajczár és 1 Ft 20 krajczár.

Müller J. L.-féle Szaliczil fogpép

darabja 35 krajczár Ugyazonan hatással bír, mint a fogpor. Minden főt elcsorol készítmények orvosi utasítás után készítenek.

MÜLLER J. L.

os. és kir. udvari illatszerecs és péporo-csappan gyárosnál.

Budapest, IV., Koronaheczeg-ut. 2. Az országban mindenütt kapható.

MAGYARHON ELŐ SZERZŐSÉGEK ÉS KESZÉBBI MIREMŐI ÖRÖZLETE.

Alapították 1847.

Bräusweller János

Regeden Ca. és hia kieszélogassa

szab. chronometere és másféle feladatúja

és remontráló igazgatójának

ut. 26.

ÓRAK ÉKSZEREK 10-évi jótállással

RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentés. Javítások pontosan eszékkelitelenk.

MAGYAR KIRÁLYI ÁLLAMVASUTAK.

Budapest kel. p. u. — Szolnok között közlekedő személyszállító vonatok menetrendje.

Érvényes 1907 május hó 1-től.

Budapest kel. p. u.—Szolnok											Szolnok—Budapest kel. p. u.														
Gyv. 604	Szv. 608	Szv. 506*	Szv. 610	Gyv. 602	Gyv. 504	Szv. 510	Szv. 508	Szv. 1706*	Szv. 514	Gyv. 502	Szv. 608	Állomások													
I.-II.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-II.	I.-II.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-III.	I.-II.	I.-III.	Tvssz. 645	Szv. 1707	Szv. 607**	Szv. 501	Gyv. 509	Szv. 609	Gyv. 601	Gyv. 503	Szv. 506**	Szv. 605	Gyv. 603	Tvssz. 547		
725	800	900	1220	200	235	240	545	705	825	915	1010	ind. Budapest kel. p. u. érk.	560	545	610	720	700	890	1220	110	105	640	720	935	1020
737	810	910	1230	213	247	251	557	720	854	933	1020	ind. Kősbánya felső p. u.	450	535	600	710	690	830	1217			630	711	925	1014
745	825	925	1238			300	600	730	870	953	1040	Rákos	435	520	585	700	675	805	1211			624	705	925	1014
	838	938	1250			315	615	745	890	973	1060	Rákoskeresztúryaraló	415	500	565	680	655	785	1201			614	695	925	1014
	848	948	1260			330	630	760	910	993	1080	Eöser 7. sz. órház	400	485	550	665	640	770	1190			600	681	905	994
	854	954	1270			345	645	775	930	1013	1100	Maglód	385	470	535	650	625	755	1180		110	580	661	895	984
	852	951	1280			360	660	790	960	1043	1120	Gyömrő	370	455	520	635	610	740	1170		105	565	646	885	974
	900	1000	1300			375	675	800	990	1073	1140	Tápiószecső	355	440	505	620	595	725	1160		100	550	631	875	964
			1310			390	690	815	1020	1103	1160	Mende	340	425	490	605	580	710	1150		95	535	620	865	954
			1320			405	705	830	1040	1123	1180	Pasztortelep 16. sz. órház	325	410	475	590	565	695	1140		90	520	605	855	944
			1330			420	720	845	1060	1143	1200	Tápióscsill-Tápióscsill	310	395	460	575	550	680	1130		85	505	590	845	934
			1340			435	735	860	1080	1163	1220	Tápióscsill 22. sz. órház	300	385	450	565	540	670	1120		80	490	575	835	924
			1350			450	750	875	1100	1183	1240	Tápióscsill 23. sz. órház	290	375	440	555	530	660	1110		75	475	560	825	914
			1360			465	765	890	1120	1203	1260	Tápióscsill 24. sz. órház	280	365	430	545	520	650	1100		70	460	545	815	904
			1370			480	780	905	1140	1223	1280	Szalmatölgy 17. sz. órház	270	355	420	535	510	640	1090		65	445	530	805	894
			1380			495	795	920	1160	1243	1300	Nagykátá	260	345	410	525	500	630	1080		60	430	515	795	884
			1390			510	810	935	1180	1263	1320	Farmos 36. sz. órház	250	335	400	515	490	620	1070		55	415	500	785	874
			1400			525	825	950	1200	1283	1340	Tápióscsill	240	325	390	505	480	610	1060		50	400	485	775	864
			1410			540	840	965	1220	1303	1360	Tápióscsillgyőgye	230	315	380	495	470	600	1050		45	385	470	765	854
			1420			555	855	980	1240	1323	1380	Pokoltanya 45. sz. órház	220	305	370	485	460	590	1040		40	370	455	755	844
			1430			570	870	1000	1260	1343	1400	Ujászás	210	295	360	475	450	580	1030		35	355	440	745	834
			1440			585	885	1015	1280	1363	1420	Ujászás 14. sz. órház	200	285	350	465	440	570	1020		30	340	425	735	824
			1450			600	900	1030	1300	1383	1440	Abonyi-ut 37. sz.	190	275	340	455	430	560	1010		25	325	410	725	814
			1460			615	915	1045	1320	1403	1460	évk. Szolnok ind.	180	265	330	445	420	550	1000		20	310	395	715	804

MEGJEGYZÉSEK.

1. Az állomásoknak neve mellett balról álló számokoz felülről lefelé, a jobbról álló pedig alulról felfelé olvashatók. 2. Az indulási és érkezési idők középeurópai időre vonatkoznak. 3. Az éjjeli idő — esti 600 órától reggeli 530 percig — a percekkel jelző számjegyeknek aláírásával van kitüntetve. 4. A gyorsvonatok az óraszámoknak vastagabb nyomtatása által vannak megjelölve. A gyorsvonatoknál oly állomásokra vagy állomásokról, melyeken ezen vonatok menetrend szerint csak feltételesen, esetleg csak fel- vagy leszállás céljából állanak meg, legalább a távolsági forgalom IV. vonalszakaszának menetdíja fizetendő. 5. „X” = Feltételes megállás. „X” = Feltételes megállás leszálló utasok számára. „f” = Megállás csak leszálló utasok számára. „|” = Megállás csak felszálló utasok számára. „|” = Vonat az állomáson megállás nélkül áthalad.

A személyszállító vonatok részletes menetrendjét tartalmazó zsebrétű menetrendkönyvecskék 30 fillérért az állomásokon a kapusok-, illetve a személyi pénztáraknál és a városi menetjegyjelzőirodáknál kaphatók.

Figyelmeztetés: Kettős vágányú vonalak mezőbéljében a másik vágány felé kiszállani nem szabad.

Budapest, 1907. évi július hóban.

Az igazgatóság.

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetés rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 286

Idegés és gyengétehetségű
gyermeknek nálam szakaszerű oktatást és teljes ellátást nyernék. Kelemen Ignác gyógypedagógus, Budapest, VII., István-út 29. 26431

Házasságot
közvetít dílszkréten a legmagasabb körökig Rónai Ignác, Szeged. Válaszbélyeg.

Anyukám, édes.
Valamikor azt ígérted, hogy megjössz egyszer. Milyen nyugtalanul és régen várom e pillanatot. Ez minden este utolsó és minden reggel első gondolatom. Ugy-e beváltod ígéreted. 5383

Üzlethelyiséget
keresünk a belváros forgalmas helyén angusztius elsejére, fizetünk évi bért 18-10 ezer koronáig. Megkelelő esetben 5-8 ezer orona belepést is adunk. Ajánlatok: Tenzer Gyula hirdetés irodájába. Szer-vita-tér 8.

Németül
magyarul stenografáló hölgyek vagy urak átlag 120 - 160 korona havi fizetéssel díjtalanul elhelyeztetnek általunk. Mellékes, hogy az illetők mily iskolát látogattak és mily rendszer szerint stenografálnak. Jelentkezéseket díjtalanul tanítunk meg a Yost-gépen írni. Állásban levők tudásukat cizimüket Yost-írógép részvénytársasággal, Erzsébet körút 9-11.

Husz éve
fennálló fuvarozási üzlet meg nagyobb mérvű terjedéséhez agilis közreműködő husz ezer koronával rendelkező, leginkább gazdafarsat keresek. Ajánlatok „fuvarozás” alatti kiadóhivatalba kéretnek.

Bőrszékikar
bőrsajtolás és bőrfaragás.

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2
az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszékék és karosszékében, jóval olcsóbb áron, mint eddig.
Használt székek átalakítása bőrszékékre olcsó árban. Legolcsóbb bőrbutorok és állványok.

Pénz-kölesönt
kieszközlünk 61 évtől 80 évig köztisztviselőknél, katonatiszteknek és nyugdíjasoknak a legtöbb esetben kezes nélkül. Ha mégis kezes kellene, díjtalanul gondoskodunk kezesekről. Továbbá kieszközlünk váltókölesönt 500 koronától minden hitelképes egyéneknek 1-2 kezesel. Értékpapírra, sorsjegyre, vidéki bankok részvényeire az érték 0,5%-a g folyósítatunk kölcsönöket. Bővebb felvilágosítást levélileg válaszbellyeg ellenében díjtalanul nyújt. Gerő Testvérek, Iórvényszék-lőg bejegyzett hitelvállalata, Budapest, Kerepesi-út 30. Telefon 16-42. Ugyanínt 30 fillért kapható a Pénzügyi Tanácsadó, melyben minden kölcsönre névző tájékoztató foglaltatik. 25122

Zöldsejféleket,
főköf, karalábét, cukorkaborsót, kelkáposztát, ugorkát, postakosaranként, vegyesen 2 koronáért szállít Szabó konvokterészte Csongrádról XII. 5361

Kajszinbaraczk
spanyol meggy, óriásikörte, deszert alma, ringlőszilvát szállít 3 koronáért Wellisz, Csongrád.

Magánkutató iroda
Rákóczi-út 75. Kényes megbízásokat, megfigyeléseket, nyomozásokat elvállal úgy magán, mint családi ügyekben. Kossa-Magyar Gyéza. Telefon 67-47, 26703

Szénaprést
v e s z e k készpénzért, Clayton-Schuttleworth-féle előnyben részesül. Klein József Budapest, I. Fehérvári-út 53.

Veszek zálogcédulákat,
elzálogosított brilliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket 100.000 koronáig költségmentesen kiváltak és a teljes értéket kifizetem. Singer Jakab ékszerkereskedő Budapest, Király-utca 91. Izabella-utca sarkán.

Kajszinbaraczk
válogatott legszebb példányokban befőzésre, vagy csemegézni, szép meggyet, cseresznyét, ribizkét 5 kilónként 3 koronáért, ringlőt, zöld diót, rétesalmát, egrest és zöldbabot pedig 2 koronáért szállít Rottmann és Keller szőlőtelepe és kertészete Kiskunhalas.

Butor:
Urasági lakberendezések háló-, ebédlő- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók Földes B. butortelepén, Kertész-u. 43. Király-utcai sarokházban. 970

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes telkeket förlésztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál Borsody Építésiroda Bpest, Rákóczi-út 71. 732

Zálogcédulákat,
brilliántokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb áron veszek. Brilliantokért többet fizetek, mint újonnan kerültek. SCHILLER IZIDOR, Sip-utca 8. 26316

Melyik
ács és kovácsmester volna hajlandó letelepedni egy nagy községbe, ahol ilyen iparosok még nincsenek. Cim a kiadóhivatalba megtudható.

Csemege-juhturó.
Minden kereskedő, aki még nem vezette be a mi valódi, friss juhturókat, próba-rendelést tegyen. 5 kilós bödön 6 kor. bérmentve. Nagyobb vételnél külön árajánlat. Felso magyarországi hegyi juhturógyár. Nagy-Szlabos (Gömör-megye). 5373.

Polgári, gimnáziumi
kereskedelmi, reál, magánvizsgálatra, gimnáziumi különbözetre és érettségire előkészít Kerekes, Almásy-tér 16. sz. II. em. 18. sz. Válaszbélyegét kérek. 25465

Modern lakberendezésekhez
szükséges fa és kárpitozott butorok izelés jó kivitelben olcsón kaphatók Markovics B. és Tarsanál Budapest, VI., Teréz-körút 25. szám. 26696

Kajszinbaraczkot
minden nagyobb mennyiséget felértett állapotban megvelekre keresek. Ajánlatokat kér Lazar Jozsef gyümölcs és szőlőnagykereskedő Nagymaros Hont-megye

Falusi jó gazdasszony
azonnali belépésre keresetek. Ajánlatokat elfogad Wierzbica Mária postamesternő, Domoszló (Héves-megye).

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényszerítő körülmények miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 frt, íróasztal könyvszekrényvel, olajfestmények 2 frt, nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 frt. Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarokpincze. 26616

Pénzkölcsönök
megszerzésére legjobban ajánlható Barabásy Lajos kölcsönkivitelű cég Budapeston Rottenbiler-utca 4. (Válaszbélyeg) Közvetít tisztviselői személy és tárcza hitelt, állami, közigazgatási és magán tisztviselőnek, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket értékpapírokra, betáblázásra II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogcédulákra is stb.

BUTOR
Fa, vas, réz és kárpitozott butorok, valamint legszebb és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók Basch Soma butorraktára, 733 Budapest, VI., Kertész-u. 50. sz. (Király-utca sarok.)

Ha köhög
vagy rekedt, Réthy-féle cukorkát vegyen 60 fillérrét. 25721szo.

Gőzcséplőgépek
lokomobilok, szalmakazalók, benzinmotorok, használt, gyárilag javított állapotban, részletfizetésre kaphatók. Csereüzletek kötetnek, Seifried Hugó, Budapest, Katona József-utca 1. szám. 25983

Stenográfia
Díjtalan gyorsírás tanfolyam Julius havában díjtalanul tanulhat. Gabelsberger rendszerű magyar és német gyorsírászatot, ugyszintén gépirást az összes rendszerű írógépeken az okleveles gyorsírótanároktól vezetett Stenográfia országos Gabelsberger gyorsíró és gépiróiskolában. Levelező és vitairású tanfolyamok. Tanítás reggel 7-től este 9-ig. Beiratások egész napon át az intézet helyiségeiben VII., Kazinczy-utca 8. I. 30. Össze nem tévesztendő a Kazinczy-utca 3-as szám alatti Stolcenszerű iskolával.

Polgári árak!
Pontos kiszolgálás!
Kittiő szabás!
Videkre mintát küldök, nagyobb rendelésnél személyesen címezyek.
Zeliszka János angol uri szabóterme BUDAPEST, Andrásy-út 56. I. em. Állandó választék a legolcsóbb angol és bel-töldi szövetekből. —

BUTOROK
háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá ural-szoba, iroda berendezések réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vételie.
Wechsler Károlyné VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265
Kazinczy-utca sarok.

15 korona
3 maradék férfiruha szövet.
szürke, barna és drapp, a maradékok 3 méterocsek 3 férfiruhára elogendő, szőthűdi utánvétellel
Az Orsz. Posztókv. Áruház.
Budapest, Rottenbiler-u. 4. sz. Minták nem küldetnek.

BUTOR
új és használt modern háló-, ebédlő-, ural-szoba és szalonberendezéseket, perzsaszőnyegeket veszünk és eladunk.
GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 11, ezélt Gyár-utca 2.
Az orsz. zeneakadémiával szembe.
TELEFON 14-39

Polgári iskolai
eáliskolai és gimnázium vizsgákra legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel elő, készít „Tanár” Budapest Csömöri-út 8. I. em. 3. 26332

Aki pályáján
boldogult akar és ebben iskolai képzettség hiánya akadályozza, forduljon bizalommal hozzám, ki fényes sikerrel előkészítem érettségi, önkéntesi és bármely osztályvizsgára. GOITEIN KALMAN, Mátyás-tér 17. sz. 276

Kajszin-baraczk,
csakis ananász-fajok, elsőrendű, befőzésre és lekvárnak, postakosaranként 2.40 kor. Zöld ringlőt, nagy-szemű, befőzésre 2.40 kor. Szállítja: Szabó XII. gyümölcskivitele Csongrádról 5369

The Berlitz School
nyelviskola, Erzsébet-körút 15. St.-Louis 1904. és Lütlich 1905. Grand Prix. Francia, angol, olasz, orosz, német, magyar, szerb, horvát és román nyelvek tanítása felnőtteknek (urak és hölgyek, hölgyek külön is) az illető nemzetiségi tanárok által. Berlitz módszere szerint az első leckétől fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnék és csak azt hallja. Más tanítókkal, vagy hitezetekkel semminemű összeköttetésben nem állunk. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben. Fordítások eszközölhetnek. 133

Urasági
butorokat, szőnyegeket, csillárokat és legteljesebb berendezéseket (gyárakat és üzleteket is) veszek és eladok. Nagy Zsigmond VI., Lázár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stilszerű matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédlő, ural-szoba és szalonbutorokban. Rezhálószobák, börgarnitúrák és kárpitosfélékben Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárookban gáz, villamos stb.-hez. 26597

Ki a YES-OUI-SI
eztől lapot megrendeli, látsza minden megrendelés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. Előzetes ár negydevenként minden kiadásra 8 korona. Megrendeléseket elfogad és mutatványzámokat küld a kiadóhivatal Budapest, Andrásy-út 57 szám.

BUTOR
uj és használt modern háló-, ebédlő-, ural-szoba és szalonberendezéseket, perzsaszőnyegeket veszünk és eladunk.
GROSZ SANDOR és társa Budapest, Liszt Ferenc-tér 11, ezélt Gyár-utca 2.
Az orsz. zeneakadémiával szembe.
TELEFON 14-39

Ribizlit
5 kilós postakosaranként 2 koronáért bérmentve szállít Mayr Gyuláné, Poklostelek (Bihar-megye)

Gyorsírás! Gépirás
Magyar és német kereskedelmi levelező gyorsírás, parlamenti gyorsírás, Előkészítő gyorsírás tanári államvizsgára, helyesírás, könyvvitel, kereskedelmi levelező tanfolyamok. Gépirás az összes használatban levő írógépendszereken. — A tanfolyamok vizsgalatai a parlamenti gyorsíróda főnökeknek elnöklete alatt, parlamenti gyorsírótanárok bizottsága előtt tartatnak meg és közérvennyességgel bíró oklevéllel kapcsolatosak. Az egyesület végzett növendékeit díjtalanul helyezi el. Beiratkozni és telefonon kérdézősködni lehet az „Országos Női Gyorsíróegyesület elnökségénél VII., Kazinczy-utca 3. sz. I. em. Telefon 24-47.

Urasági butor
Eladok és veszek; mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmírna szőnyegeket, függönyöket, üveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia
Állandó nagy lakberendezési kiállítás!
IV., Semmelweis-(Ujvilág)-utca 21., kapubejárát. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen.
26618

Az ATHENAEUM r.-társ. kiadóhivatalában: (Budapest, VII., Rákóczi-út 54. szám) megjelent:

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.
Bevezetésül a hivatalos iskolai helyesírás útjításai. Összeállította SIMONYI ZSIGMOND. — (Ára 20 fillér.) —

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.
Összeállította SIMONYI ZSIGMOND. (Egy lapon, írástábla alakjában.) (Ára 12 fill.)
Kapható a kiadóhivatalban, valamint minden hazai könyvkereskedésben. u

A mely bajuszkötőről hiányzik a „Gáspár” név, az silány utánzat.

Nyomatott „GLOBUS” müintézet és hírlapkiadóvállalat részvénytársaság körforgógépein, Budapest, Aradi-utca 8. szám.